

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Humlebæk Skole

gennem 100 år

1907 - 2007

Humblebæk skole
gennem
100 år

2007

Humblebæk skole gennem 100 år
@ Forfatterne, Fredensborg-Humblebæk Lokalhistoriske Forening
og Fredensborg Lokalhistoriske Arkiv.

Redaktion: Bent Skov Larsen, Erik Thomsen og Find Christensen.

Bogen er trykt hos Ilsted Tryk, Nivå, og udgivet i 2007
af Fredensborg – Humlebæk lokalhistoriske forening som årsskrift 2007.

Det anvendte billedmateriale er, hvor intet andet er anført,
fra Fredensborg-Humblebæk lokalhistoriske arkiv.
Portrætter er leveret af forfatteren eller fotograferet af Find Christensen.

Forsideillustration:
Humblebæk skole; akvarel af Jens-Jørgen Kristiansen "Dørre" 1950.
Foto: Peter Dahlerup
Bagsideillustration: Elever og personale i amfiteatret
Foto: Jan Niemeier

ISBN: 87-990322 – 3 – 6
ISSN: 0902-0640

Bogen udgives med støtte fra:
Bryggeriet Wiibroe
Danmarks Lærerforening kreds 36
Dansk lokalhistorisk Forening
Fredensborg kommune Kultur- og Idrætsudvalget.
Gratulanter
Humblebæk skole

Indholdsfortegnelse

Indledning	side	6
Sletten skole før 1907	side	8
<i>Bent Skov Larsen</i>		
En ny skole bygges 1907.....	side	14
<i>Bent Skov Larsen</i>		
Sletten skole 1907 til 1926	side	19
<i>Bent Skov Larsen</i>		
Sletten skole udvidelsen 1929	side	24
<i>Bent Skov Larsen</i>		
Elev 1928 til 1935	side	29
<i>Kamma Lauritzen</i>		
Sletten skole i 1930 - 1937	side	33
<i>Bent Skov Larsen</i>		
Humblebæk skole – mit hjem fra 1931 til 1950	side	37
<i>Ebbe Kristiansen</i>		

Kystdistriktets skole 1937 - 1945	side 42
<i>Bent Skov Larsen</i>	
Skovtur til Babyloneskoven	side 50
<i>Jens Christian Sørensen</i>	
Udbygning af skolen 1945 - 1958	side 53
<i>Bent Skov Larsen</i>	
Elev 1946 – 1954	side 62
<i>Niels-Jørgen Pedersen</i>	
Jan Rode	side 66
<i>Bo Bjørnvig</i>	
Humblebæk Skole 1958 - 1975	side 71
<i>Bent Skov Larsen</i>	
Et stemningsessay	side 83
<i>Elisabeth Lund</i>	
Gårdvagt	side 87
<i>Find Christensen</i>	
Ung lærer på Humlebæk skole	side 91
<i>Kis Bonde</i>	
Historier fra Humlebæk skole	side 96
<i>Adam Wolf</i>	

Hvordan en lærers gestus fik indflydelse på mit liv	side 101
<i>Gitte Spies</i>	
Brikker til en mosaik om de sidste 25 - 30 år	side 103
<i>Erik Vøstergaard Thomsen</i>	
Børnehaveklaser på Humlebæk skole - en ide blev til virkelighed	side 120
<i>Yvonn Arner</i>	
Da skolens pæne drenge fyrede den af.....	side 123
<i>Martin Lidegaard</i>	
Elev 1993 – 2003	side 126
<i>Esben Berg Nielsen</i>	
De kom forbi -og gjorde en forskel	side 129
<i>Poul Kragelund</i>	
Tre generationer på Humlebæk skole	side 131
<i>Bent, Jan og Katja Niemeier</i>	
100 år – og fuld af liv	side 137
<i>Frank Jensen</i>	
Litteratur og kilder	side 142

Indledning

I forbindelse med Fredensborg skoles jubilæum 2006 udgav Fredensborg-Humblebæk lokalhistoriske forening bogen ”Fredensborg skole 1906 – 2006”, det var ”skolehistorie og skolens historie” gennem 100 år. I foreningen var vi klar over, at den tilsvarende historie ikke skulle udgives om Humlebæk skole, da der ville blive for mange gentagelser.

Samtidig synes vi, at der var grund til også at markere Humlebæk skole med et skrift og fortælle om dens betydning for flere generationer af ”Humblebækkere” og samtidig dens betydning for lokalsamfundet. Når man møder ”gamle” elever og måske præsenterer dem for et klassebillede fra deres tid, så går snakken straks om tidligere lærere og elever.

Foreningen nedsatte en redaktionskomite bestående af tre, der har arbejdet på skolen: Erik Vestergaard Thomsen, Find Christensen og Bent Skov Larsen. Vi gik i gang med at finde kildemateriale i lokalhistorisk arkiv, men også på skolen lå der i skabe og skuffer meget materiale, der kunne give os et billede af skolen gennem de 100 år. For at få så mange facetter med som muligt, henvendte vi os til ca. 30 ”tilfældigt” udvalgte tidligere elever og lærere. Vi bad dem komme med et bidrag fra deres tid på skolen, en begivenhed eller en person, der havde gjort et særligt indtryk på dem. Sammen med det rids af skolens historie og tilbageblik til skolen på den anden side af Gl. Strandvej, skulle det så danne et billede af en skole og dens udvikling.

Billedstoffet var der rigeligt af. Vi har valgt billeder, der viser skolens forskellige udbygninger, klassebilleder og billeder fra særlige begivenheder, skolekomedier, udflugter og skolerejser, da vi mener, det ikke mindst er her, læserne kan sige ”*kan du huske*”.

Vi siger tak til dem, der er kommet med bidrag, der kom til at strække sig over de sidste 80 års historie. En særlig tak til Ebbe Kristiansen, dels for bidrag, men også for de mundtlige beretninger og mange dokumenter og billeder fra Kr. Kristiansens tid som leder af skolen.

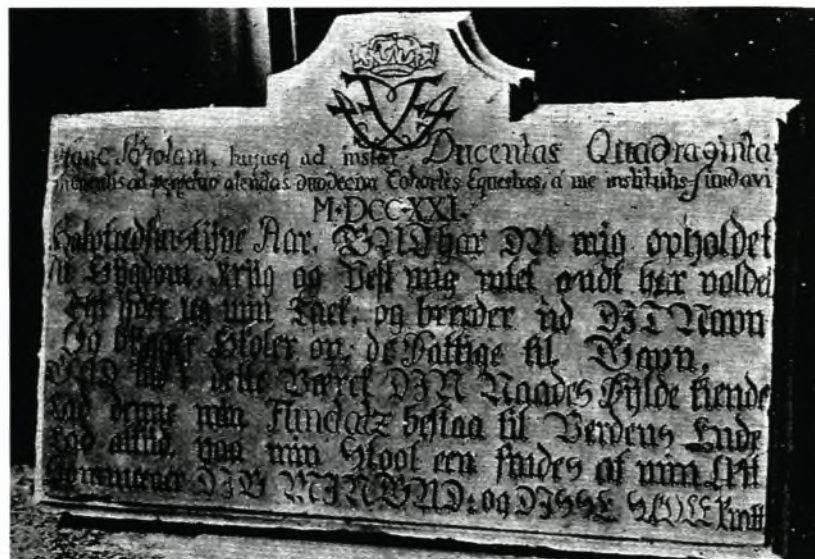
Alt materialet bliver efter endt brug overdraget til Lokalhistorisk arkiv.

Til Humlebæk skoles ledelse, Frank Jensen og Jan Niemeier, skal der lyde en tak, fordi I fra første dag stillede jer positive og gav os frie hænder til udformningen. Tak til Kirsten Buschardt dels for hjælp til kopiering undervejs, men også for udlån af nøgler, når vi skulle lede efter materialer i skolens mange kroge. Tak til Mette Herdel for fotoer fra skolen i dag.

Det har været en hyggelig og sjov opgave, hvor vi selv mange gange undervejs har sagt ”kan du huske”.

Ud af det er der absolut ikke kommet en objektiv, men en subjektiv skildring, som forhåbentlig er læseværdig.

Erik Vestergaard Thomsen, Bent Skov Larsen, Find Christensen

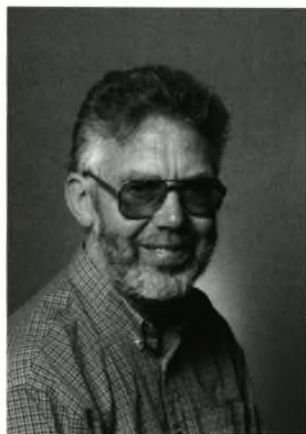

Tavlen fra rytterskolen i Dagebølle, der var den første skole i distriktet, er fra 1725.

Tavlen blev, da rytterskolen i 1943 brændte, anbragt på Humlebæk skole, og den er i dag sat ind i muren ved trappen til festsalen nr. 52.

Sletten Skole før 1907

Bent Skov Larsen, lærer 1958 - 1978

Bent Skov Larsen

Den første skole i Sletten bygges efter skolereformen 1789. Denne reform skulle højne lærerstanden ved at indføre en læreruddannelse. Endvidere blev der tillagt de enkelte skoler en skolelod på 6 – 7 tdr. land. Her kunne læreren have indtægterne ved siden af den løn på 50 Rigsdaler årligt, han fik. Rytterskolerne fra 1721 havde været jordløse, og de, der underviste, havde for det meste været "ulærte, afskedigede underofficerer". Der blev også bygget flere skoler nu, så børnene fik kortere skolevej. Børnene fra Sletten og Humlebæk havde før gået i rytterskolen i Daugløkke, hvis de har modtaget undervisning.

1792 stod Sletten skole færdig. Tegningerne var af Adolf von der Recke, der senere i 1810 blev leder af havnebyggeriet ved Gl. Humlebæk. Bygningerne ligger der endnu Gl. Strandvej 87 overfor den nuværende Humlebæk skole. Bag skolen lå Skoleloddet på ca. 6 tdr. land, også kaldet Telegrafbakken, da der på bakken stod en optisk telegraf, senere blev navnet Skolebakken. På sin lod kunne læreren holde en eller to køer og et par får, der supplerede indtægten ved skolegerningen.

Den første lærer, der kendes ved skolen, hed Peter Eiler Jørgensen, han virkede ved Sletten skole til sin død 53 år gammel i 1833.

Fra 1825 er der et tidsbillede af skolen. Der går da på skolen 53 elever i Øverste klasse, 35 af børnene er fra Sletten, 4 fra Øverste Torp, 4 fra Nederste Torp, 3 fra Toelt, 1 fra Daugløkke, 4 fra Gl. Humlebæk og 2 fra Krogerup huse. Det er dagen for forårseksamen, provst Brøndsted, Asminderød, er som formand for skolekommissionen til stede sammen med to menige medlemmer - ansete bønder fra egnen. Provsten skriver sine bemærkninger i eksamensprotokollen. I læsning gives der karakter til det enkelte barn, der er adskillige, der får mådeligt – så efter øvrighedens mening kneb det også med læsefærdigheden den gang. For de øvrige fag giver provsten en samlet bedømmelse for de enkelte fag. Religion Lærebog: "Lærer Jørgensen kathekiserede over nogle enkelte Steder i Lærebogen meget grundigen og tydeligt, og de fleste gav meget gode Svar" Religion Bibelhistorie: " De fleste befandtes temmelig vel bekendte med den bibelske Historie. Psalmer: Alle Børnene gav skønne Prøver paa udenad lærte Psalmer".

Samme dag er der også eksamen i Nederste Klasse, her er 51 børn i alderen fra syv til tolv år.

*Sletten skole,
Gl. Strandvej 87,
skole fra 1792 til 1907*

Børnene gik i skole hver anden dag, Øverste klasse mandag, onsdag og fredag og Nederste klasse tirsdag, torsdag og lørdag. Men læreren er på hver dag med undervisning fra kl. otte til kl. fire i et lille mørkt klasserum med mange elever.

Den nye lærer fra 1833 hed Niels Rasmussen, han var 33 år og flyttede ind på skolen sammen med sine forældre, kan der læses i folketællingen 1834. Han var uddannet fra Jonstrup seminarium i 1824.

Lærer Rasmussen tager fat med friske kræfter og ansøger *"Den respective Skole Commission for Asminderød Sogn"* om at få anskaffet nye undervisningsmaterialer, da de gamle efter hans mening mangler meget i at være i forskriftsmæssig stand.

"Af de Bøger og Tavler min respective Skolecommission i Dag har bestemt at uddele til Skolerne, tager jeg mig den Frihed, at udbede mig saa mange som muligt, thi da Børnenes Antal ber er 103, saa viser medfølgende Inventarie List at her er stor Mangel paa Bøger og Tavler, som ogsaa hans Højærverdighed Herr Provst Brøndsted selv erfarede ved Examen.

En del af Læseskolens Tabeller er næsten opslidte og det samme er Tilfældet med Skriveskolens Tabeller, thi de er næsten alle ubrugelige.

Af de Læger og Læstere som mine nærværende
Stolacommission i - Sjog har bestemt, at indvæl-
de til Skolelærere, Læger jeg mig den Læstere, og ind-
tænde mig som mange som mindeligst; Af de
Læstere Antal som nr 103, som mig med
følgende Funksioner best, og som nr 104
Mange som Læger og Læstere, som ogsaa
sine Færdigheder som. Præst Brøndsted
saa, som med Examen.

En Antal af Læstere og Tabeller, som
næsten og stivde og det samme nr 105
det med i Læstere og Tabeller, Af
de som næsten alle indvælge.

Mine Læstere og Læstere som nr 106
som som til Skolelærere og Læstere
saa nu nye Læstere og Tabeller, og
Læstere nr i god Skole.

Stettens Skole d. 7. November 1835.

Læstere og Læstere
Rasmusen

R.S.
Den nærværende Stolacommission
for Asinaderød Sogn.

Min allerærbødigste Bøn er derfor om her til Skolen maatte blive anskaffet en ny Skriveskoles Tabeller. Regneskolen er i god Stand.

Sletten Skole d. 7. November 1835 Allerærbødigst Rasmussen"

Den medfølgende inventarliste findes ikke, så vi er ikke i stand til at se, hvor stor manglen var på materiale. Men af brevet fremgår, at læreren har drevet den fra England indførte undervisningsform "Den Indbyrdes Undervisning". Den praktiseredes ved at undervisningsstoffet i læsning, skrivning, regning var indpasset i tabeller, og de mange elever blev opstillet på rækker ud for hver sin indlæringsstabel. På lærerens fløjtesignal gik de i gang med at terpe stoffet på tavlerne, anført af en af eleverne. Ved et nyt fløjtesignal gik de videre til næste tavle.

Den energiske unge lærer ældes også, og i biskoppens visitatsbog kan der læses om ham. Således i 1844 "*Læreren Niels Rasmussen 41 Aar. Sem. Fra Jonstrup er en simpel Mand, men meget flittig og Tro*", og i 1853 "*Læreren Niels Rasmussen, 50 Aar. Sem. fra Jonstrup, er meget indskrænket, men flittig, katechiserer dårligt*". Det er forståeligt, hvis han er ved at køre træt, der er på daværende tidspunkt 143 børn i de to klasser. Han må dog holde ud nogle år endnu, for først i 1867 kommer der en ny lærer til skolen. Han hedder Hans Sigfred Hansen og er 22 år, han er på skolen til 1905. Også han tager fat med fornyede kræfter, han forsøger at nedbringe antallet af ulovlige forsømmelser; men der var brug for børnene i hjemmet til at passe mindre søskende, når far var på havet og mor ude at sælge fisken. Derfor tog lærer Hansen initiativ til oprettelse af et børneasyl på skolelodden. Da han forlod skolen i 1905 fortalte han om forholdene for børnene og oprettelsen af Børneasylet til dagbladet "Nordsjælland": "*Da jeg for ca. 40 år siden begyndte min gerning i Sletten Skole, maatte Fiskerne i Byen kæmpe haardt for at erhverve det daglige Brød. Mændene maatte jo tidligt og silde færdes paa Søen med deres Fiskekredskaber, og Kvinderne maatte vandre to-tre ja endnu flere Mil ud i Landet med den tunge Fiskekurv paa deres Ryg for at faa den fangede Fisk solgt. Ofte har jeg ved Midnatstide set en Skare Kvinder vandre ud af Byen i Mulm og Mørke, ofte i forrygende Snevejr eller Regn, for tidlig om Formiddagen at være hos deres Købere i Ljngby, Ordrup eller endnu fjernere Steder. Naar de saa om Aftenen naaede Hjem igen, var de dødtrætte og maatte søge Hvile for at samle Kræfter, til de atter skulle af sted. Med Hus og Børn fik det saa gaa, som det kunne. Hvem der ikke har været Vidne til denne haarde Kamp for Tilværelsen, kan næppe danne sig en Forestilling om den. Skolen led meget under disse Forhold, særlig var Forsømmelserne meget talrige, i Reglen mødte kun Halvdelen af de skolepligtige Børn, ofte ikke engang saa mange. Grunden hertil var, at de maatte blive hjemme for at passe deres mindre Søskende, medens Forældrene var fraværende.*

Ofte var jeg nær ved at fortvivle under disse Forhold, og det Ønske laa nær, at der maatte oprettes et Asyl, hvor Børnene kunne sendes hen til Forældrene kom hjem, eller de større Børn kom fra Skolen”

Lærer Hansen henvendte sig til flere personer for at få sagen sat i gang, han talte med Teglværksejer Freiderichsen, Sølyst, der opførte Asylet på skolelodden og fik et bevis på, at han havde pengene til gode i bygningen. Der blev nu nedsat en indsamlingskomite, og da bygningen stod færdig, var halvdelen af pengene til stede. Den sidste halvdel skaffedes til veje, da kronprinsesse Louise - gift med kronprins Frederik, konge 1906 til 1912, indvilgede i at være protektrice og gav løfte om en betydelig sum årligt.

Problemet med at få de større børn i skole blev dog ikke mindre. Der blev omhyggeligt ført protokol hver morgen over, hvem der var mødt. For forsømmelser uden grund betaltes 6 øre for første dag og 12 øre for hver af de følgende. Til ad-

skillige sognerådsmøder var der ansøgning fra beboere i Sletten om at få eftergivet skolemulkt, da der var brug for børnene i det daglige arbejde ved fiskeriet. Ikke mindst i efterårsmånederne, hvor sildefiskeriet var på sit højeste, var der brug for alle hænder. Blandt fiskerne nød lærer Hansen stor anerkendelse, han kom til at sidde i havnebestyrelsen fra 1889 til 1893. Han var en streng lærer, spanskroret blev brugt flittigt. Frygten for ham var stor. Hvis man mødte ham udenfor skoletiden, gik man i en stor bue uden om ham.

I 1893 kom der en ”pogeskole” – forskole i Sletten, og der blev fra 1. januar 1893 ansat en forskolelærerinde Marie Andersen til en årlig aflønning på 500 kr. – brændselspenge iberegnet. Lærerinden skulle så også forpligte sig til at holde håndgernings-skole for skolepligtige pigebørn efter sognerådets nærmere bestemmelse.

I 1905 søger lærer Hansen sin afsked efter 38 års tjeneste ved Sletten skole, han giver møde i Sognerådet og ”*takker for det gode forhold*”.

Der skal nu ansættes en ny lærer til skolen. Embedet som førstelærer blev opslået til 1. september 1905. ”*Dets vilkår er: Anordningsmæssig Bolig, Brændsel og Have, Begyndelsesløn 1050 Kr. pr Aar, Løn som Kirkesanger 100 Kr. og Løn som Kirkebylærer 20 Kr. Den der kaldes maa være villig til at faa Bolig i en Centralskole, selv om den opføres udenfor det nuværende Skoledistrikt*” Sognerådet besluttede at ansætte enelærer ved Dageløkke skole O. I. R. Madsen til stillingen. Lærer Madsen var ikke ukendt på egnen. Han havde været ved Dageløkke skole i mange år. Først som hjælperlærer og senere ved lærerens død i 1883 enelærer ved skolen. Til embedet i Dageløkke hørte også en jordlod, som han gjorde til et mønsterbrug, da han drev den som forsøgsmark med frø og korn. Han havde mange andre interesser, i 1885 havde han oprettet Sletten sangforening, og han var dirigent for mandskoret i 33 år. Nogle år efter var han med til stiftelsen af Dageløkke Foredragsforening, og han blev denne forenings første formand. Desuden var han kasserer i Sletten havns bestyrelse og degn ved Humlebæk kirke. Efterhånden var han blevet træt af at drive jordloden, og da det ikke var lykkedes ham at bortforpagte den, valgte han at søge førstelærerstillingen, der vel også har givet lidt mere i lønningsposen.

En ny skole bygges 1907

Bent Skov Larsen

Omkring 1900 var Sognerådet begyndt en drøftelse af kommunens skolevæsen. De gamle skolebygninger var ikke mere tidssvarende. En ny skole var blevet indviet i Fredensborg i 1906. Nu var turen kommet til Kystdistriktet.

Området bestod af fiskerlejet Sletten, og kom man op ad bakken fra Sletten og fortsatte nordpå ad Strandvejen, kom der først egentlig bebyggelse ved Louisiana og herefter først ved Humlebæk fiskerleje. I 1897 var Kystbanen indviet med to spor fra København til Rungsted og herfra en enkeltsporet jernbane til Helsingør. Dette skabte nye tider for området. I de første 15 år af 1900 tallet byggedes en række villaer langs kysten syd for Sletten og mellem Sletten og Humlebæk ”Ny Humlebæk”. Det var hovedsageligt folk fra København, der kom herud om sommeren, men de ”rige sommergæster” krævede servicering. I et referat fra sognerådsmøde i 1904 læses. ”I Sletten Skoledistrikt er Børnetallet vokset så stærkt, at man må tage Opførelsen af en ny Skolebygning under Overvejelse”

I nogle år havde skolelodden været forpagtet ud til ejeren af Slettensminde. I januar 1906 blev den sat til salg, og der meldte sig en køber, så sognerådet nedsatte et udvalg til at forhandle om sagen. Samme år i september blev den østlige del af skolelodden solgt for 27.000 kr.. Resten ca. 1 tdr. land på vestsiden af Strandvejen, blev sat af som grund til den nye skole og et nyt asyl. Det gik nu hurtigt med at få den nye skole planlagt. På sognerådsmøde 26. januar 1907 blev der nedsat et udvalg, der skulle udarbejde forslag til opførelse af skole og asyl. Allerede på mødet 14. februar samme år, havde udvalget endt sit arbejde. Man enedes om at bygge en skole for en førstelærer og en forskolelærerinde samt opføre et asyl nord for skolen. Der havde været henvendelse til flere arkitekter, og man blev enige om at vælge arkitekt Carl Harild (1868 – 1932) til opgaven. Hans honorar var 4 % af byggesummen for tegninger, overslag m. v.. Han blev også valgt til at føre tilsyn med byggeriet for 2 % af byggesummen.

På sognerådsmødet 7. marts forelagde arkitekten sine tegninger og gjorde rede for bygningens indre indretning. Under den efterfølgende drøftelse gav et af medlemmerne udtryk for at ”der var spenderet for meget på den arkitektoniske udførsel”, et andet medlem ønskede, skolen skulle have ”Et gymnastikhus”. Arkitektens forslag blev

efter disse kommentarer uændret vedtaget. 20. april udbydes en samlet entreprise over skole og asyl i offentlig licitation, tilbud skal afgives senest mandag d. 29. april. 30. april bliver resultatet af licitationen offentliggjort. Opførelsen overdrages samlet til tømrermester F. Milner, Hillerød, til et beløb af 28.662 kr. Der blev så lavet delentrepriser med murermester Kielberg, Hillerød, malermester Bodenhagen, Fredensborg og blikkenslager P. Poulsen, Fredensborg. På et senere møde blev det besluttet, at skolens inventar skulle leveres af snedkermester Chr. Olsen Fredensborg for 1050 kr..

En meget hurtig beslutningsproces var afsluttet, men skolen skulle jo også stå færdig til 1. september 1907, da man denne dato havde solgt den gamle skole til overtagelse.

*Sletten skole 1907
set fra Gl. Strandvej.*

*Der er 2 klasseværelser. I fløjen
mod syd lejlighed til førstelæreren
i stuen, lærerindens lejlighed er
på første sal. Børneasylet i bag-
grunden.*

I Avertissements Tidende for Fredensborg og Omegn kan der den 15. maj læses om skolens indretning:

”Skolen bliver en fyrretyve Alen lang Bygning, der opføres af rød, fuget Mur paa Granitsokkel. Medens Bredden i Bygningens nordre del er 16 Alen, bliver Bredden i Bygningens søndre Del 25 Alen, saaledes at Bygningens Grundplan danner en Trekant. Taget dækkes med uglacerede Falstagsten af bollandsk Model.

Hovedindgangen fra Strandvejen findes i den nordre Ende, og over denne findes et Gavlparti, som prydes med en Guirlande i Stuk, den eneste arkitektoniske Prydelse, som bliver anvendt. Træder man ind af den nævnte Dør, befinder man sig i en 25 Alen lang Forstue, fra hvilken der er adgang til saavel de to store tidssvarende Klasseværelser som til Lærerpersonalets Lejligheder.

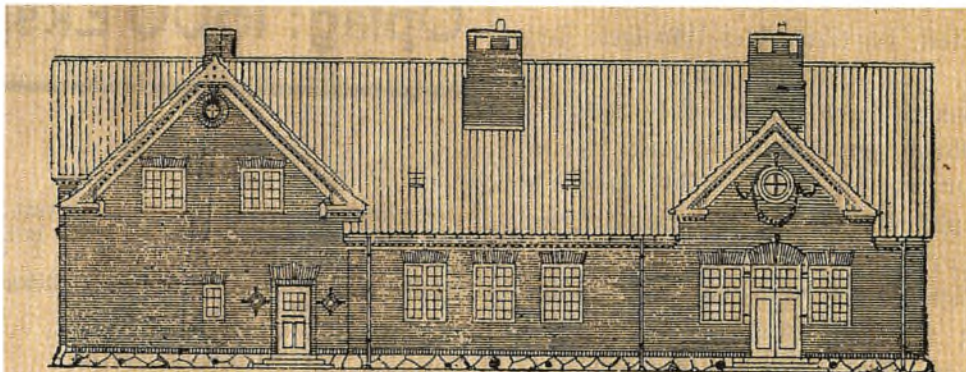
Disse ligger i Bygningens søndre Del, der har to Etager. I Stueetagen findes Lærerens Lejlighed, der bestaar af Forstue, Kontor, Spisestue, Soveværelse, Køkken og forskellige Udenomsbequemligheder.

Lærerindens Lejlighed i Loftetagen bestaar af Forstue, to Værelser og Køkken. Desuden findes i samme Etage et Pigeværelse.

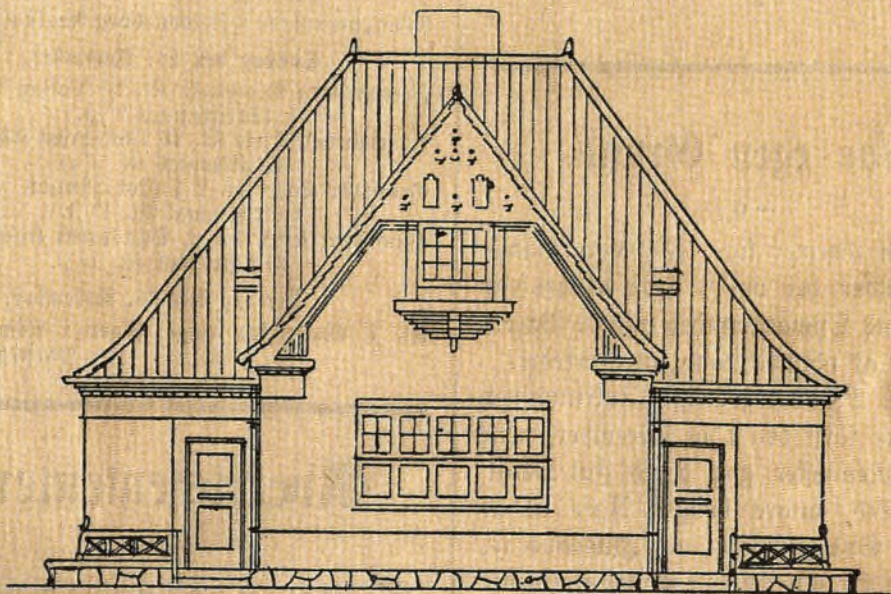
Hele Bygningen synes mere end almindelig praktisk indrettet, og dertil kommer, at dens Ydre – uagtet der ikke i nævneværdig Grad er anvendt arkitektoniske Prydelser – gør et yderst tiltalende Indtryk, noget der jo er af særlig Betydning paa dette smukke Sted med dets Villabebyggelse, der jo øges Aar for Aar”.

Mange ældre ”Humlebakkere” har gået på Asylet, der var børnehave til 1956, herefter nogle år ungdomsklub. Bygningen blev revet ned, da vejen ind til hallen blev anlagt.

Den nye Skole i Sletten.

Det nye Børneasyl i Sletten.

*Facadetegning af Sletten skole og
Kronprinsesse Louises børneasyl.
Arkitekt Carl Harild (1868
– 1932) I Avertissementstidende
15. november 1907*

Den nye skole stod dog ikke færdig til 1. september. Først 29. november 1907 blev skolen indviet. Nogle dage i forvejen var der sendt indbydelse ud fra det udvalg, der havde stået bag opførelsen.

”Sogneraadsudvalget angaaende Opførelsen af en ny Skole og et nyt Børneasyl i Sletten indbyder Dem herved til Indvielsen, der finder Sted Fredag den 29de ds. Kl. 10 3/4 Fmd.

Mødested: Sletten Skole Kl. 10½. Fredensborg d. 26/11 1907

P.U.V.

O Skeel. Fmd”

Med til indvielsen var sognerådets medlemmer, arkitekt og håndværkere, skolens 2 lærere og børnenes forældre. De nye bygninger var dekorerede med dannebrogssflag. Skolen blev efter en salme indviet af sognerådets formand branddirektør Skeel, der i sin tale gav et historisk overblik over bygningernes tilblivelse, og skoledirektionens formand, provst Trojel, Bloustrød, holdt tale om kulturens indflydelse på småmandens krav til livet. Et sognerådsmedlem høker I. P. Nielsen, Sletten, fremsagde sin tale i et digt, hvis motiv var den engelske kanonkugle, der havde forvildet sig ind på land under en træfning i Øresund nord for Sletten i 1807. Kuglen slog ind i muren på den gamle skole, hvor den var indmuret.

Efter indvielsen modtog sognerådsformanden og pastor Kissmeyer dronning Louise, der ankom fra Fredensborg. Efter dronningen havde set skolens lokaler, gik man over i Asylet, som skulle indvies under dronningens nærværelse, da hun var Asylets protektrice. Efter salmen ”Dejlig er Jordan”, blev Asylet indviet af pastor Kissmeyer og dronningen lod sig forestille for Asylets bestyrelse, hvorefter hun forlod stedet.

Bygningerne til skole og asyl blev meget rost i pressen, herunder valg af arkitekt. Kunstneren og grafikerens Kristian Kongstad (1867 – 1929), der boede i Fredensborg, hvor han i 1904 havde bygget villa Varna på Stationsvej, skriver i en kommentar, at det er en begivenhed, at et sogneråd vælger en arkitekt til at tegne en landsbyskole og dobbelt glædeligt er det, at sognerådet i Asminderød-Grønholt kommune her har valgt en arkitekt, der samtidig er kunstner. Bygningerne passer til det smukke sted, alt er gennemtænkt og velovervejet og så *”er de saa velsignet danske”*.

Til slut i artiklen er der en opsang til skolen i Fredensborg:

”Havde blot saadanne Bestræbelser gjort sig gældende, da man i sin Tid byggede Fredensborg Centralskole! Kun de som daglig pines ved Synet af denne skønbedsforladte, fabriklignende Bygning, er ret i Stand til at paaskjønne den Bedrift, det er at have sat igennem, at Slettens Skole og Asyl blev betroet en dygtig Kunstners Omsorg. Forbaabentlig er ”Centralskolestilen” et tilbagelagt Stadium her i Kommunen.

Vore smukke nordsjællandske Landskaber taaler ikke godt den Art Arkitektur”.

Sletten skole 1907 – 1926

Bent Skov Larsen

I 1907 flyttede lærer Madsen og frk. Andersen ind i den nye skoles lejligheder.

Det var en fireklasset skole med 107 elever, der gik i skole hver anden dag, 1. og 3. klasse mandag, onsdag og fredag og 2. og 4. klasse tirsdag, torsdag og lørdag. I 1896 var der kommet henstilling fra skoledirektionen om, at der skulle være hverdagsundervisning ved Sletten skole, og der havde da også et par år været undervisning hver dag i 3 timer. Men kort tid efter søgte beboerne i skoledistriktet om igen at få undervisning hver anden dag, da de på grund af deres økonomiske forhold ikke

*Lærer Madsen med elever fra
aldste klasse 1912*

Klasse fra 1919.

*Børnenes placering i livet er tydelig
angivet. Pigerne med hvide forklæ-
der og drengene i matrostøj.*

*Inger Bagger nr. 2 fra venstre
i midterste række.*

Privat eje

kunne undvære børnene hver dag, og den lange skolevej fra Humlebæk til Sletten gjorde, at der gik for megen tid til spilde, hvis børnene skulle i skole hver dag. Sognerådet besluttede derfor igen at gå over til undervisning hver anden dag. I referat fra sognerådsmødet kan læses: *"Sogneraadet stiller sig noget betænkeligt overfor en Anbefaling af Andragenet; foreløbig vedtages det at indbente Udtalelse fra Skolekommissionen"*. På et møde en måned senere besluttes det at følge beboernes ønske, *"Da Beboerne så meget ønskede denne Forandring og Skolekommissionen anbefalede Andragenet, vil Sogneraadet ikke modsætte sig, at den nugældende Halv- Hverdagsundervisning forandres til Heldagsundervisning hver anden Dag"*. Der skulle komme til at gå mange år før der igen blev indført hverdagsundervisning ved Sletten skole.

Inger Bagger, der gik ud af skolen i 1920, har berettet om sin skolegang. *"Jeg mindes min skolegang med glæde. I første klasse havde jeg frk. Andersen, hun var på det tidspunkt gammel og plaget af gigt. Hos hende startede vi med ABC'en. Den måtte vi i øvrigt selv købe. Det var en festdag, når vi skulle have nye skolebøger, så tog vi ned til Lave Skov, hvor der boede en købmand, der forhandlede skolebøger. Var vi ekstra heldige, fik vi lov til at købe et kræmmerhus bolsjer for 2 ore. Om vinteren var der tit koldt i skolestuen, det tog lang tid, inden kakkelovnen havde fået rummet varmet op. Elektrisk lys havde vi ikke. Det kneb i håndarbejde med at se at sy og strikke. Jeg husker engang jeg havde tabt en maske. Frøken, jeg har tabt en maske! Men frøkenen hørte ikke rigtigt efter, for hun sad og småblundede med ulden bue på hovedet. Forskrækket vågnede hun op og slog mig over fingrene med en lineal. Det husker jeg som lidt af en uretfærdighed. I håndarbejde skulle vi lære at sømme et lommestørklæde, strikke strømper, sy en chemise og brodere korssting. Kl. 10 holdt vi et lille frikvarter. Kl. 12 gik vi hjem og spiste et par stykker mad og drak en kop kaffe. Så løb vi op til skolen igen. Skoledagen indledtes altid med at synge en salme, førstelæreren var meget glad for at synge. Igen en halv til en hel times sang, inden vi fik fri. Hvis en dreng var "fræk" fik han en af spanskørret eller en over nakken, men jeg synes ikke, jeg husker, at børn dengang var så ulydige, som jeg synes, de tit er i dag. Inden jeg gik ud af skolen, kom præsten og overhørte vores kunnen. Det var igen en dejlig dag – måske fik jeg 25 ore med af min far og mor til at slikke for. De var fiskere, og som så mange andre sletteboer på den tid fattige. Der var ikke noget der hed lommepenge"*.

I 1926 tog lærer Madsen sin afsked efter at have virket i 43 år først ved Dagløkke og fra 1905 ved Sletten skole. Ved hans afsked blev der skrevet mange rosende ord om hans virke for skolen og i *"Folkeophysicsningens Tjeneste"*, således havde han i 1909 med støtte fra godsejer Johannes Hage, Nivågård, oprettet en læseforening for Sletten og omegn, som på et senere tidspunkt blev slået sammen med kommunens fol-

*Ole Ib Rejnbold Madsen (1861
– 1937) og hustru.*

*Lærer ved Dageløkke skole fra
1885 til 1905.*

Sletten skole 1905 til 1926

kebibliotek. Han havde fulgt kystdistriktets befolkning gennem flere generationer, og underviste nu børn, hvis bedsteforældre han havde været dirigent for i Sletten sangkor.

Nu opslås stillingen som ny førstelærer. Der var 60 ansøgere. En af ansøgerne var lærer Kristian Karl Kristiansen, der var 29 år. Han havde 16 år gammel gennemgået kursus på en vinterbylærerskole i Staby ved Ringkøbing og derefter været vinterlærer i Uhre ved Brande et par sæsoner. Senere fik han uddannelse fra Jonstrup seminarium. Nu tog han 1 døgn fri fra sin stilling på Havdrup skole ved Køge, og drog til Asminderød-Grønholt kommune for at tage rundt til alle skolekommissionens medlemmer efter tur. Kristiansen blev enstemmigt indstillet til stillingen og tiltrådte 1. december 1926.

Sletten skoles udvidelse 1929

Bent Skov Larsen

Førstelærer Kr. Kristiansen fik med forældrenes billigelse hurtigt gennemført et par reformer på skolen. Hidtil havde det været skik, at børnene gik hjem i pausen midt på dagen for at spise deres mad. Nu skulle de spise deres mad på skolen og være på skolen de 6 timer undervisningen varede, og så blev der sandelig også forlangt, at de skulle læse lektier.

Som noget nyt indførtes der fra november 1927 ungdomsskole ved Sletten skole. En undervisningsplan blev indsendt og godkendt, der skulle undervises 2 aftener om ugen i vinterhalvåret. Fagene var dansk, regning og bogføring, og der blev holdt foredrag over forskellige emner. I de to klasselokaler var der ikke elektrisk lys, men da der skulle undervises om aftenen, måtte Kristiansen ansøge sognerådet om at få indlagt elektricitet i klasseværelserne, og det blev bevilget.

Et emne der havde været drøftet i gennem mange år, uden at der var sket nogen ændringer, var ønsket om at få indført hverdagsundervisning. Nu ønskede sognerådet en reform af skolevæsenet i Kystdistriktet, nok også set i lyset af, at der netop i disse år skete store ændringer på centralskolen i Fredensborg. En centralskole i distriktet var da også på tale.

I et sognerådsmøde 27. november 1920 forelægger et udvalg 3 planer af arkitekt Madsen, Hillerød, til en centralskole i Torpen. Planerne kan gennemføres for henholdsvis 455.000 kr., 425.000 kr. og 225.000 kr. Udvalget anbefaler den dyreste plan, der skulle være en syv klasset centralskole for børnene i Dageløkke og Sletten/Humlebæk. Jorden havde man på hånden til 50 øre pr. kvadratalen, placeringen var på Baunebjerggårds jord ved amtets grusgrav. Sognerådet mente, at det ville give børnene mulighed for en bedre undervisning. Efter en del drøftelse især omkring økonomien vedtoges det at udsætte sagen, *"da pengespørgsmålet er uløseligt i øjeblikket."*

I marts 1925 var der valg til et nyt sogneråd i Asminderød-Grønholt kommune, og her blev skolesagen i Kystdistriktet et af de "varme" emner, og der var blandt kandidaterne stor uenighed om, hvordan udvidelsen skulle foretages, men det fremgår også, at der på dette tidspunkt er flere, der mener at, når den *"Vestre Part"* af kommunen får noget, må den *"Østre Part"* også have.

I forbindelse med ansættelse af en ny førstelærer i 1926 tages skolesagen op. Først og fremmest er det undervisningens tilrettelæggelse, der er på tale, da Sletten skole "er det eneste Sted langs Kysten mellem København over Helsingør til Hundested, hvor der ikke er Undervisning hver Dag". Der foreligger nu 2 forslag: en udbygning af Sletten skole med et klasselokale og ny lejlighed til en lærer, eller en centralskole mellem Dageløkke og Torpen til 7 klasser, der skulle så ansættes en overlærer og yderligere 2 lærere. De 2 skoler i Dageløkke, Rytterskolen og forskolen fra 1912, der lå oppe ved Kongevejen,

Rejsegilde sommeren 1929 udvidelse med 2 klasseværelser og lejlighed på 1. sal. Til stede er medlemmer af sogneråd og andre honoratiories. I midten af billedet Hr og fru Kristiansen.

Skolens østfacade efter tilbygningen 1929

skulle så nedlægges. Sletten skole kunne sælges eller bruges til lejligheder for de nye lærere. På Torpen grundejerforenings generalforsamling et par måneder senere, bliver sagen også drøftet, og her støttes ønsket om centralskole i Torpen.

Skoleudvalget bliver pålagt at arbejde med sagen, og på sognerådsmøde i december 1927 kommer deres indstilling. Der er nu ønske om at bygge 5 klasseværelser og to lejligheder til Sletten skole, der så ville blive en 7 klasset skole. Skolerne i Dageløkke nedlægges og børnene i Torpen og Dageløkke øst for Kongevejen skal til Sletten skole, medens børn vest for Kongevejen skal gå på Langstrup skole. Flere medlemmer af sognerådet kommer med kommentarer, nogle ønsker stadig at fremme centralskolen i Torpen, andre mener ikke, at beboerne i Dageløkke vil blive tilfredse med at sende børnene på skolen i Sletten, de får for lang skolevej.

Mathiesen: *"Jeg havde ønsket, at denne Sag var skudt længere ud. Vi har nu lige ofret 40.000 kr. på Centralskolen i Fredensborg. Jeg mener ikke det er heldigt stadig at bygge nye Skoler og oprette flere Lærerebæder. Skoleudvalget har været flot ved at indrette baade Lærerværelse og Kontor i den nye Bygning"*.

Facaden mod vest efter 1929, her blev bygget cykelskur, læskur og toiletter og indrettet legeplads. I murværket kan det ses hvor tilbygningen fra 1929 er begyndt

Hans Olsen: *"Det er ikke med Begejstring, at jeg gaar med til det foreliggende Forslag, men har vi ofret saa meget på Fredensborg, maa vi ogsaa ofre noget på Sletten"*.

Mathiesen: *"Skal der være Lærerværelse ved den nye Skole i Sletten? Jeg ønsker et bestemt Svar"*.

Direktør Hansen: *"Der skal ikke være Lærerværelse, men der er et stort Biblioteksværelse, som kan indrettes baade til Lærerværelse og Bibliotek"*. Med 13 stemmer for og ingen imod vedtoges skoleudvalgets indstilling.

Reaktionen fra beboerne i Dageløkke udeblev ikke. Allerede måneden efter forelå der til sognerådsmødet en protest fra 70 beboere, der ønskede at beholde skolerne i Dageløkke, i det mindste forskolen. Det påvirkede dog ikke sognerådet, på et lukket møde i februar fastholdt man beslutningen om udvidelse af skolen i Sletten.

At ønsket om hverdagsundervisning for forældrene var det primære ses af, at der i sommeren 1928 indkaldes til at forældremøde på Sletten kro, her møder 150 op. Førstelærer Kr. Kristiansen bliver mødets dirigent, og Humlebæks sognepræst Porsdal, der er formand for forældredudvalget, redegør for mødets formål. Der vedtages

en udtalelse til sognerådet: *"Forældremødet paa Sletten Kro 6. juli 1928 udtaler Ønsket om snarest muligt at indføre Hverdagsundervisning paa Sletten Skole og andrager Sogneraadet om Indretning af Gymnastiksal ved Skolen"*.

Foråret 1929 træffer sognerådet den endelige beslutning på skolesagen. Der sker en udbygning af Sletten skole, dog i en noget reduceret udgave. Bygningen fra 1907 forlænges mod nord. Som arkitekt valgtes inspektør Madsen, Hillerød, der fik som opgave at få forlængelsen til at falde i med den meget roste bygning fra 1907, og samtidig tegne udvidelsen, så det var muligt at bygge flere klasselokaler til på et senere tidspunkt. Foreløbig bygges 2 lokaler, hvoraf det ene skal være byens folkebibliotek, men samtidig fungere som håndarbejdslokale om dagen. På første sal indrettes en moderne fire værelses lejlighed til den ekstra lærer, som hverdagsundervisningen krævede. Samtidig skete der en udvidelse af førstelærerens lejlighed med et enkelt værelse. I kælderen under den nye tilbygning indrettes der fyrcælder, der bliver centralvarme i de to nye klasseværelser og i lejligheden på første sal. På legepladsen, der kommer til at ligge vest for skolen, bygges cykelskur, læskur og toiletter. En gymnastiksal blev der foreløbig ikke bygget, hvilket også blev bemærket ved indvielsen. Skolerne i Dageløkke blev ikke nedlagt.

Indvielsen fandt sted den 10. december. Sognerådet og andre honoratiorens var samlet og i mange taler blev udvidelsen og ikke mindst det, at man nu kunne få hverdagsundervisning rost. Førstelærer Kr. Kristiansen udtalte: *"Nu har vi Rammen, saa maa vi ogsaa se at faa et Indbold, der svarer til det andet, og skal vi naa det, maa vi appellere til Forældrenes Støtte og Tillid. Vi har et Ansvar overfor Gud, Forældrene og os selv. Jeg haaber, at der maa blive Lejlighed til at faa undervist Børnene saa godt som muligt, ligesom jeg ogsaa haaber at faa Lykke til i en eller anden ledig Stund, at tale til de gode Spirer, der bor i et hvert Barnesind"*

Efter at have set de nye lokaler gik håndværkere og sogneråd op i Kristiansens lejlighed, hvor der blev serveret kaffe.

Skolen skulle rumme 120 børn fordelt på 5 klasser, 3 formiddagsklasser og 2 klasser om eftermiddagen til kl. 15.30.

Det var unge lærere, der nu underviste på skolen. Førstelærer Kristian Kristiansen var 32 år, Ingeborg Rasmussen, der var ansat 1. marts 1929 som afløser for Marie Andersen var ligeledes 32 år, og endelig var Jakob Nielsen (Rosenkilde), der blev ansat 1. december 1929 27 år.

Elev 1928 til 1935

Kamma Lauritzen

Som barn boede jeg nede i Sletten og begyndte helt naturligt på Sletten skole i 1928.

Skolen var ikke nær så stor, som i dag. Der var kun én bygning, hvor der var bolig til førstelærer Kristiansen i den ene ende, og så boede frk. Rasmussen ovenpå. Der var kun 2 klasseværelser.

Der var ingen gymnastiksal, så når Kristiansen syntes vi var lidt for dvaske, fik vi armbøjninger inde i klasseværelset.

Da jeg startede skolen var toiletterne nogle skure ude i gården, gammeldags lokummer, som ”natmanden” kom og tømte. Han hed vist Peter Langfinger, fordi én af hans fingre var meget længere end de andre. Han boede ude på Vilhelmsvej. Han tømte også spandene nede i Sletten.

Ned mod Sletten lå et lille skomagerskur, hvor de også boede, skomager Christensen, tror jeg, han hed. Kristiansen havde en stor have, og det havde frk. Rasmussen også. Dem huggede vi hindbær fra. Gårdspladsen var vist ikke asfalteret den gang. Der var kun de to klasseværelser og en gang.

Der var en tavle og et landkort, og på væggene hang billeder med dyr og andet. Vi sad ved pulte to og to, rigtig gammeldags pulte med et blækhus i midten og en bordplade, der kunne løftes, så skolebøger og pennalhus kunne ligge der. Så var der en krog på siden af pulten, hvor man kunne hænge tasken.

Da jeg startede i skolen, gik vi kun i skole hver anden dag, og vi havde mange timer på en dag, synes jeg, at jeg kan huske. Skoleåret startede om foråret. Og så havde vi en mægtig lang sommerferie. Så blev der bygget til. Et klasseværelse i enden og så et, der var kombineret bibliotek og biologilokale. Der blev ikke indlagt centralvarme, så alle rum blev opvarmet med kakkelovne.

Lærer Nielsen kom til at bo oven på tilbygningen. Han havde vist været karl på landet og selv tjent til sin uddannelse, men han havde også været inde for hæren, han var vist løjtnant af reserven. Han tog senere navneforandring til Rosenkilde.

Jeg tror, at jeg kun havde frk. Rasmussen det første år i alle fag. Måske har vi haft Kristiansen i sang. Frk. Rasmussen har vel været omkring de 30 år dengang. Men hun virkede gammel på os børn. Hun tog også kørekort – hun skulle vist have mange

Kamma Lauritzen

*Klassebillede fra ældste klasse
1930'erne, med lærerne
Kr. Kristiansen,
Ingeborg Rasmussen
og Jakob Nielsen.
Kamma sidder som nr. 4 fra
venstre i første række*

timer, før hun fik det. Kristiansen må have været nogenlunde på samme alder, for hans drenge var mindre, end jeg var, for jeg kørte rundt med dem i frikvartererne med en legevogn.

Man stod pænt på række ude i gården, og så blev man kaldt ind og satte sig pænt ned. Og så begyndte vi med en morgensang, det gjorde vi altid. Vi var 24-25 stk. i klassen. Der var en pigerække og en drengerække, vi blev ikke blandet sammen. Jeg kunne læse, da jeg kom i skole, jeg tror, at læsebogen havde en hane på omslaget, det var ikke Ole Bole. Vi skrev ”trykte” bogstaver i starten. Senere lærte vi skrånkrift med tryk på nedstregen. Lærer Rosenkilde har mast meget med mig, jeg ville ikke skrive, som han ville have det. Så stod han bagved mig og dirigerede ”op og ned og op og ned og tryk på”. Jeg havde frk. Rasmussen i regning og håndarbejde – det var jo et meget vigtigt fag dengang – vi skulle sy pyjamasser efter samme mønster og i samme størrelse alle sammen. Der var ingen sløjdsal, så drengene må jo have fået fri. Bibelhistorie, salmevers og katekismus blev der gjort meget ud af, og vi skulle lære mange salmer udenad.

Vi sad flere årgange sammen, og det betød, at jeg for eksempel kom midt ind i verdenshistorien i stedet for at begynde forfra. Sådan var det også i de andre fag, men

selvfølgelig ikke i regning, det kunne man jo ikke gøre. Vi, der lige var begyndt, sad i samme række.

Vi gik ikke i vandet i gymnastiktimerne, der var ikke badning på skolen. Da vi startede om efteråret, var der kommet håndvaske ude i gangen, så vi kunne vaske hænder. Vi gik ikke hjem og spiste, men havde madpakker med. Vi sad inde og spiste i et frikvarter, hvis det var sommer, kunne vi sidde ude i gården eller stå op ad muren.

Jeg kan ikke mindes, at der har gået børn fra landdistriktet på skolen, de må have gået i Dageløkke skole. Men børnene fra Gl. Humlebæk gik eller cyklede til Sletten skole. Der er blevet sagt meget om modsætningsforhold mellem Sletten og Gl. Humlebæk, men i skolen mærkede vi det ikke, der var ingen slagsmål mellem os.

Vi havde lektier for hjemme. Selvfølgelig dansk og regning, men også salmevers, bibelshistorie og katekismus.

Frk. Rasmussen havde jeg i dansk og senere i håndarbejde, hun var meget sød. Hun havde rejst meget og taget billeder på sine rejser, så når vi havde været rigtig søde, belønnede hun os med at vise lysbilleder og fortælle om, hvad hun havde set. Kristiansen havde vi meget respekt for, men respekten for Rosenkilde var ikke så stor, men han var meget sød mod os, ham kunne man spørge om noget og snakke hyggeligt med, det gjorde vi ikke med de andre.

Kristiansen var striks, men man havde også indtryk af, at han godt kunne lide børn, men man kom ham ikke nær. Vi kom tættere på fru Kristiansen, hun var så sød, og hun var den, der satte plaster på, når vi havde slået os.

Vi fik eftersidninger, hvis vi ikke havde lavet lektier eller havde været uartige, men jeg har også en gang fået en lussing af lærer Rosenkilde, jeg tror, det var noget med den årlige eksamen, hvor skolekommissionens medlemmer kom, han har nok været lidt nervøs. Vi stod ude ved håndvaskene og vaskede hænder, så sagde jeg: ”Dit store svin” til en der stod ved siden af mig, og Rosenkilde troede, at det var til ham. Så fik jeg en på hovedet. Den slags skete sjældent, jeg tror børn var sødere dengang. Jeg har aldrig fået klø hjemme.

Når vi kom til tredje eller fjerde klasse så kom de ”fine” børn til Rungsted skole, det var bl.a. købmand Koch Mogensens Kirsten, tror jeg hun hed. Så blev færene skilt fra bukkene. De skulle jo selv betale for rejsen, bøgerne og undervisningen. Men vi måtte også selv betale bøgerne. Jeg kan huske, at vi gik ned til købmanden nede i Nivå, nede ved Lave Skov. Så hvert år, når vi skulle op i en ny klasse, måtte vi der ned og købe skolebøger.

En gang om året var der en skoleudflugt. Og i de små klasser gik vi ned til Babyloneskoven, det var vores skovtur, så fik vi sodavand oppe fra købmanden, der havde forretning i Gl. Humlebæk kro.

Da vi blev større, tog vi i Tivoli eller Zoologisk have. En gang tog vi til Jylland, hvor vi var indkvarteret privat. Så tog vi rundt til Himmelbjerget, Ejer Baunehøj og Den gamle By i Århus.

Dem, jeg boede hos, var sådan nogle hellige nogen. Han var bybud. Det vil sige, han modtog bestillinger fra folk, og så kørte han ind til hovedstaden og hentede varerne. Han havde ingen bil, så han må have taget med tog eller bus.

Jeg kan ikke huske, om vi fik karakterbøger med hjem, men til eksamen fik vi et ark papir til at skrive diktat eller genfortælling på, og på det blev der givet en karakter. Til mundtlig eksamen kom præsten og en fra kommunen og overhørte, om vi kunne svare på spørgsmålene.

Jeg kan huske en gang, der må have været fest på skolen, noget afslutning eller sådan noget. Fru Rosenkilde havde smurt madder til skolekommissionen, men de havde ikke tid til at spise den, så der fik alle ungerne en mad.

Hvis der var en lærer, der klagede over et barn nede i Sletten, det kom han ikke godt fra. Så kom konerne og skældte ud, det var ikke så meget mændene, det var mere mødrene. De kunne godt være skrappe.

Vi spillede bold og sjippede og spillede pind, det var noget med en pind, der lå over to mursten, og så skulle man vippe den op med en anden pind, så langt væk som muligt. Og vi spillede land med en kniv. Vi spillede også med kugler. Det var lerkugler, glaseret i forskellige farver. Det var mest piger, der spillede kugler, vi lavede et hul i jorden, den der så fik sin kugle trillet ned i hullet, vandt de andre kugler. Drengene og piger legede ikke sammen – det kunne man ikke.

Jeg har ikke selv oplevet at blive mobbet, men jeg har selv gjort det, og det er jeg ked af. Der var en pige nede i Sletten, jeg tror, hun var fyldt med polypper, for hun var altid så snottet. Hendes mor gjorde alt for at klæde hende pænt på, hendes far var en drukmås. Hun boede nede på bondegården, der boede utroligt mange familier der, håndværkere og arbejdsmænd, og de var fattige mennesker.

Sletten skole 1930 - 1937

Bent Skov Larsen

Som førstelærer Kr. Kristiansen udtalte ved skolen indvielse i 1929, skulle skolens personale i samarbejde med forældrene nu skabe indholdet for undervisningen. Tidligere elever kan da også fortælle, at Kristiansen styrede skolen på en god og hensigtsmæssig måde. For mange elever er morgensangen noget af det, de husker fra deres skoletid. Alle eleverne stillede op i gangen foran de to klasseværelser fra 1907, der blev så sunget et par salmer og bedt fadervor. Herefter gik man i klasserne til undervisningen. Af undervisningsplanen fremgår, at der foruden undervisning i lov-befalede fag, dansk, skrivning, regning, religion, danmarkshistorie og geografi, også er undervist i naturhistorie, verdenshistorie og fysik, samt håndarbejde for piger og gymnastik for drenge. Blandt forældrene havde det været et stort ønske i 1929 at få en gymnastiksal, men den var blevet strøget på grund af dårlig økonomi. Så undervisningen i gymnastik foregik på legepladsen og kun om sommeren. Til undervisningen var der til rådighed 8 ribbefag, 2 dobbeltbomme, springstøtter, bomsadel, plint, 2 bænke og et antal sjippetove.

Det administrationsarbejde, der var forbundet med stillingen som førstelærer, blev ordnet i "privaten", men vi er også i en tid, hvor papirvældet endnu ikke havde taget overhånd. Skulle der ordnes et skrabet knæ eller forbindes et større sår, var det førstelærerens kone, Gerda Kristiansen, der måtte være skolesygeplejerske. Det kunne også hende, at hun måtte overtage en undervisningstime. Fyring om vinteren i kakkelovnen i det ene klasseværelse var også en opgave, Gerda Kristiansen tog sig af. Ved juleafslutningen blev børnene inviteret ind i privaten til juletræ, så blev der uddelt godter, og en lokal gartner havde gjort det til en tradition at forære skolen 2 kasser æbler til uddeling. Hvert forår - man havde april skoleår - var der "eksamen". Så kom medlemmer af skolekommissionen og overværede undervisningen. Ved den lejlighed blev der serveret morgenkaffe hos lærer Rosenkilde, middag hos Kristiansens og endelig eftermiddagskaffe hos frk. Rasmussen. Skoleudflugt over flere dage var også noget der kom til for ældste årgang, også her tog Gerda Kristiansen med. Turene gik som regel til Jylland, således var man i 1933 i Sønderjylland, i 1935 i Vestjylland. I lokalpressen kan der 26. august 1937 læses: *"Hr. Overlærer Kristiansen og Frue foretager en gang imellem en længere Udflygt med et Antal af Skolens ældre Elever. I Morgen*

*Elever ved de 8 ribbefag i
skolegården*

starter det elskværdige Lærerpar og en af Skolens Lærerinder med 21 Elever på en Rejse, der går helt op til Aalborg og Skagen. Turen vil i Aar strække sig over 5 Dage”.

I sin tale ved indvielsen i 1929 appellerede Kristiansen ”til Forældrenes Støtte og Tillid”. Derfor var det helt naturligt, da en ny tilsynslov i 1933 opfordrede til øget samarbejde med forældrene gennem oprettelse af forældreråd, at afholde valg til rådet. I juni 1934 blev der valgt 3 forældre, fisker John Magnussen, Humlebæk, fru Selma Fage Petersen, Ny Humlebæk og klejnsmed Knud Møller, Sletten.

Førstelæreren fik snart en del tillidsposter. Til stillingen hørte det med at være kirkesanger og degn ved Humlebæk kirke. Det betød at Kristiansen som kirkesanger skulle deltage i alle kirkelige handlinger; og som degn føre det ene eksemplar af kirkebøgerne, der så med mellemrum afstemtes med sognepræstens eksemplar. Denne stilling havde han til 1959, ligesom han også var medlem af Menighedsrådet fra 1934 til 1957. Også Børneasylet havde glæde af Kr. Kristiansen, han var tilsynsførende og i mange år kasserer i Asylet.

Det nyindrettede folkebibliotek havde åbent et par gange om ugen, bøgerne fik man fra folkebiblioteket, der var oprettet i Fredensborg. For 35 øre kunne alle få et lånekort, og det var førstelæreren opgave at betjene lånerne i åbningstiden et par timer om ugen. Også her trådte fru Kristiansen til, når andre hverv krævede førstelæreren tilstedeværelse.

I 1931 manglede Sletten sangkor en dirigent. Bestyrelsen blev hurtigt enige om at spørge Kristiansen, om han ville overtage hvervet. Han sagde ja, og sangøvelserne kunne starte igen, nu i et lokale på skolen. Et frugtbart samarbejde var begyndt, i de næste 25 år var Kristiansen dirigent for koret. Den fyrstelige gage var 4 kr. til cigarer om måneden. Mon dog ikke lønnen gennem årene er blevet pristalsreguleret, så det samme antal cigarer kunne købes 25 år efter.

Fra skolerejse til Sønderborg og Flensborg 1933, her ved paskontrollen i Kruså

*Skolekomedie på Sletten kro
1930 privat eje*

Humblebæk Skole - mit hjem fra 1931 til 1950

Ebbe Kristiansen, søn af skoleinspektør Kr. Kristiansen, elev 1937 - 1942

Humblebæk Skoles 100 års jubilæum kan ikke undgå at sætte tankevirksomheden i gang, hos en der er født der og har levet sin barndom i tjenesteboligen, der var sammenbygget med skolens lokaler.

Jeg var den yngste af skoleinspektør Kristian Karl Kristiansens to sønner, Jens Jørgen fra 1927 og jeg, Ebbe fra 1931.

Far og mor var kommet til Sletten Skole i 1926 i embedet som førstelærer, hvor han afløste lærer Orla Madsen.

Mine første erindringer er vel tilbage fra 1934, når jeg sad på køkkenbordet og kiggede ud på alle skolebørnene på legepladsen for at få øje på min storebror, der gik i 1. klasse.

På skolen boede dengang også Frk. Ingeborg Rasmussen i en lejlighed på 1. sal ovenover vores store stuelejlighed, der også havde to værelser på førstesalen. Og i den første udvidelse af skolen i 1929/30 boede lærer Jacob Nielsen (senere Rosenkilde) med sin hustru, Ebba. Med denne placering af lærerkræfterne blev familierne en integreret del af skolelivet, uden at familierne i det lidt begrænsede privatliv "hang" på hinanden til hverdag.

Der skete altid noget på skolen bortset fra ferierne. Far var meget optaget af biblioteket, som var blevet indrettet i lærerværelset, af ungdomskoleundervisning, som han fik etableret i vinterhalvåret 1927/28, og senere kom Sletten Sangforening til. Derudover bestred far også gerningen som kirkesanger ved Humlebæk Kirke i et langt åremål og havde tilsyn med Asylet.

Hvordan var det så at være barn af skolelæreren og gå i hans skole.

Min bror og jeg var kærligt, men bestemt opdraget. Der var ingen tvivl for os, at de afstukne retningslinier skulle overholdes, man skulle opføre sig ordentlig. Det gjorde det også lettere for os at gå i den skole, hvor far var lederen. Jeg tror, det klart var præciseret for fars lærerkollegaer, at i skoleklassen skulle alle elever behandles ens uden særlige privilegier. Sådan oplevede jeg det vel også, når jeg en enkelt gang eller to havde gjort mig fortjent til en lussing, når gemytterne skulle dæmpes.

I hjemmet stod mor og vores unge pige i høj grad for opdragelsen, og vi lærte tidligt hensynstagen til de ældre, for vi havde først farmor fastboende indtil hendes

*Ebbe Kristiansen
Privat eje*

død i 1939, og så kom krigen, hvor mormor flyttede ind hos os indtil 1948, hvor hun afgik ved døden.

Det var en lykkelig barndom på skolen for min bror og mig – men syntes vi nu også det, dengang vi var børn. Vel ikke altid. Jeg husker havearbejdet som en relativ tung pligt. I hvert fald for min storebror. Der var en stor urtehave, mange frugtbuske, solbær, ribs, stikkelsbær og hindbærstykket, store rosenbede, der skulle luges, havegange og læbælte, der skulle skuffes og rives, store græsplæner, der skulle slås, og frugttræer der skulle plukkes. Min bror var den tålmodige, jeg den hurtige, og som man sagde på landet ”den hest, der vil trække, kommer altid til at trække”. Men rigtigt udnyttet var haven en stor gevinst for husholdningen, ikke mindst under krigen, og for os børn gav det mulighed for dyrehold. Vi havde både høns og kaniner, som vi kunne lege med og se dem få kyllinger og unger. Jeg husker en lille episode fra havearbejdet, der ikke rigtigt var fars yndlingsbeskæftigelse. Mor havde aftalt, at vi kunne hente hestegødning hos bagermester Christensen nede i Sletten. Det var under krigen, jeg var vel 11-12 år og hentede med havetrillebøren adskillige børfulde hjem til urtehaven. Det var tungt arbejde, og da jeg stod og hvilede mig lidt nede på bakken, kom en af fiskerne, Peter Christian, hen til mig og sagde ”dav min pov, det er tungt for dig”. Jeg svarede: ”Ja – men jeg får også 25 øre for hver børfuld”. Senere forsynede jeg også Frk. Rasmussens have og betragtede det ikke som noget uoverstigeligt arbejdskrav.

Den store udvidelse af skolen i 1937 husker jeg ganske godt. Det var jo i stor udstrækning ved håndkraft, arbejdet udførtes dengang. Der var store udgravninger, og vognmændene Jens Hansen og Edvard Larsen kørte jord med deres hestevogne, mens arbejdsmændene kørte jord med deres trillebøre med smalle jernhjul på udlagte planker for at få jævnet opfyldt. Jeg løb tit ude hos arbejderne, og jeg husker dem som venlige og rare overfor os børn. Engang balancerede jeg efter en, der hed Herman. Han holdt sin trillebør præcist midt på planken. Pludselig lod han en vind fare med højt støjniveau, vendte sig hurtigt om mod mig og udbrød: ”Hvad sagde du”. Det var første gang, jeg stiftede bekendtskab med den verbale afledningsmanøvre.

Det var strengt forbudt for min bror og mig at kravle på byggestilladserne, uden far var med. Men det var også jævnlige, at han tog en tur rundt for at følge byggeriet.

Ved denne udvidelse fik skolen skolekøkken, fysiklokale, flere klasseværelser, sløjdsal og i en separat bygning gymnastiksal med brusebade og omklædningsrum til piger og drenge, og ovenpå indrettedes en lejlighed til en pedel, Einar Isaksen og hans familie.

Det var for os drenge en god oplevelse, når vi engang imellem fik lov til at gå i gymnastiksalen og klatre i tovene i god forståelse med Isaksen, eller når lærer Rosenkilde i sløjdsalen hjalp os med at lave en legebil, der kunne trædes frem.

Skolen var nu blevet en "rigtig" skole. Asminderød-Grønholt kommune havde tilgodeset Kystdistriktet, som det var sket for Fredensborg flere år tidligere, og navnet på skolen ændredes til Kystdistriktets Skole under nogen borgerprotest.

Far var pr. 1. januar 1937 blevet kongeligt udnævnt til Overlærer, og den begivenhed husker jeg ganske godt. Far fik meddelelsen lige op til julen 1936, og der var

*1. klasse og frk. Rasmussen
1938. Ebbe Kristiansen i forreste
række til højre.*

glæde og stolthed i det lille hjem. Mest husker jeg nu, da han skulle i audiens og takke Kongen for udnævnelsen. Postyr fra morgenstunden, far i kjole og hvidt og hvide glacéhandsker, hvidt silkehalstørklæde og høj hat og laksko.

Vognmand Kraack var bestilt til at køre for far, og de drog af sted i den store sorte Packard med trådhjul årgang 1931. Det var en stor dag for far som gammel garder at hilse på Kongen og takke for udnævnelsen. Far havde jo selv stået vagt på Amalienborg under påskekrisen i april 1920, hvor Christian den X selv gik rundt og talte med flere af garderne, vel for at fornemme deres loyalitet i den kritiske situation med demonstrationer og generalstrejke og socialdemokratisk krav om at gøre Danmark til republik.

I slutningen af trediverne bestod lærerkollegiet af 2 lærerinder og 3 lærere foruden far. Ind i mellem suppleret af vikarer og lærerpraktikanter. Når jeg i særlig grad husker den sidste kategori, er det fordi, vi ofte husede dem hos os i kortere eller længere tid.

Min bror kom i 1938 i Rungsted Statsskoles 1. mellem, en skole som i øvrigt også blev søgt af flere andre elever fra Kystdistriktets Skole. Far læste med eleverne i slutningen af 5. skoleklasse, så de var velforberejdede til optagelsesprøven. Jeg erindringer ikke at nogen elev, som far har indstillet til optagelse, ikke har klaret sig godt ved optagelsesprøverne. Selv blev jeg optaget i 1942 og husker krigens besværlige transportforhold med stærkt begrænset togdrift og dårlige cykeldæk. I vort hjem i skolen prægedes livet også af krigen. Kun en enkelt stue opvarmedes udover køkkenet, der jo havde varmen fra komfuret. Der blev hentet brænde i skoven og hugget kvasbrænde, så havearbejdet eller det udendørs fik en ny dimension. I modsætning til lærer Rosenkildes og pedel Isaksens lejligheder var vor gamle tjenestebolig opvarmet med et antal kakkellovne og kaminer, hvilket også var tilfældet i Frk. Rasmussens lejlighed ovenpå. Jeg følte det dengang lidt positivt, at jeg fik lov til at holde op med at gå til klaverspil hos Fru Kjær, fordi vort eget klaver stod i en af de ikke opvarmede stuer. Jeg husker også tydeligt de våde tørv, som vognmand Edvard Larsen kom med i sin hestevogn oppe fra "Kejserdals" mose. Tørvene lempede vi ned i kælderen, hvor også brændet blev opbevaret. Og det skulle jo så bæres op igen til kakkellovne og komfur i det daglige.

Under krigens sidste tid husker jeg fars bekymrede miner, da den tyske værnemagt henvendte sig for at få placeret tyske flygtninge i skolens lokaler. Heldigvis havde far lært sig tysk på aftenkursus i København, og han var faktisk perfekt på sproget, så

kommunikationen gik uden problemer, og det lykkedes vist at fremstille skolen og dens placering som ikke særlig egnet til formålet. I hvert fald slap vi med forskrækkelsen.

Anderledes var det den 4. – 5. maj 1945 og dagene derefter, hvor skolen kortvarigt blev center for frihedskæmperne og politiets retablering, eller forsøg herpå, af normale forhold og retstilstande. Vor spisestue blev næsten kommandocentral, det var jo her skolens eneste telefon befandt sig, og vi levede vældigt med i hele den glædesrus, der prægede aktiviteterne efter de fem onde år.

Skolen havde igen behov for udvidelse efter krigen, og i oktober 1950 rykkede familien Kristiansen teltpælene op for i lejligheden at give plads for indretning af en række hjælpekøkkener, som nu var et myndighedskrav for skoledrift. Asminderød-Grønholt kommune havde som ny tjenestebolig købt villaen, Skolebakken 5, og det blev mors og fars hjem indtil sommeren 1964, hvor far efter ansøgning, ved kongelig resolution af 10. februar 1964, blev bevilget afsked i nåde og med pension fra den 31. juli at regne.

Min bror og jeg var flyttet hjemmefra. Jeg i 1947 og min bror nogle år senere for at gennemgå de uddannelser, vi havde valgt.

Så – Skolebakken var et rart sted for os at komme – men barndomshjemmet og hele ånden i skolemiljøet, som vi blev en del af, var og blev Humlebæk Skole.

Familien Kristiansen fotograferet ved ribberne, drengene er Jens Jørgen (Dørre) og Ebbe

Kystdistiktets skole 1937 - 1945

Bent Skov Larsen

Helt tilbage fra 1907 havde det ved flere lejligheder været drøftet at centralisere skolevæsenet i kommunen; men det var gang på gang strandet på dårlig økonomi og modstand fra beboerne i landsbysamfundene, der ville beholde skolerne i lokalområderne som deres "kulturcentre". De var også nervøse for den længere skolevej, deres børn ville få, og mange forældre mente ikke, at deres børn havde behov for den "bedre" undervisning, de ville få i en centralskole.

Billedet ændrede sig dog i 1930'erne. Således blev forældrene i Dageløkke skoledistrikt indkaldt til møde i januar 1936, og her var der et flertal for at overføre eleverne i skoledistriktet til Sletten og nedlægge rytterskolen i Dageløkke, men beholde forskolen til de små elever. Sognerådet traf dog den beslutning at nedlægge begge skoler. Det skete 1. april 1937. 1. april 1940 lukkes skolen i Toelt. De større elever havde dog fra 1937 en gang om ugen været kørt i bus til undervisning i sløjd, husgerning og gymnastik på Kystdistiktets skole. Eleverne fra landdistrikterne fik nu en længere skolevej, men for de mindre elevers vedkommende blev der indført kørselsordning, og de større fik cykelpenge.

Efter der i 1933 var indført mulighed for forældreråd ved alle skoler, var der også planer om at udarbejde en ny skolelov, Rigsdagen nedsatte et udvalg, der skulle komme med et forslag, der blandt andet skulle styrke de praktiske fag i folkeskolen. Loven blev vedtaget 18. maj 1937, den væsentlige ændring var, at der blev oprettet en eksamensfri mellemskole, også kaldet fri mellem. Efter 5. klasse kunne eleverne nu vælge at gå videre til mellemskole- og realeksamen eller fortsætte i 6. og 7. klasse (1. og 2. fri mellem). De fleste forlod skolen efter 7. klasse. Der var mulighed for et 8. skoleår i 3. fri mellem, hvis der var et tilstrækkeligt antal elever, der ønskede det. De, der ville tage eksamen, skulle efter 5. klasse til Rungsted privatskole eller Rungsted statsskole. Realskolen i Fredensborg var også en mulighed, men det var der kun få, der benyttede sig af, nok på grund af den dårlige forbindelse der var mellem de to bysamfund. For at komme i eksamensmellemskole krævedes det, at eleverne skulle bestå en optagelsesprøve i dansk og regning på den skole, der skulle modtage eleverne. Inden prøven skulle aflægges, sørgede Kristiansen for, at de var godt forberedt, han gav ekstra undervisning til dem efter skoletid. Det var kun få elever, der

ville tage eksamen, selv om forældrene blev opfordret fra skolen til at lade deres barn prøve, sagde mange nej, måske af økonomiske årsager, men en del mente også, at deres barn skulle have en læreplads eller arbejde ved landbruget, som der endnu var en del af på egnen, og så havde de ikke behov for nogen eksamen.

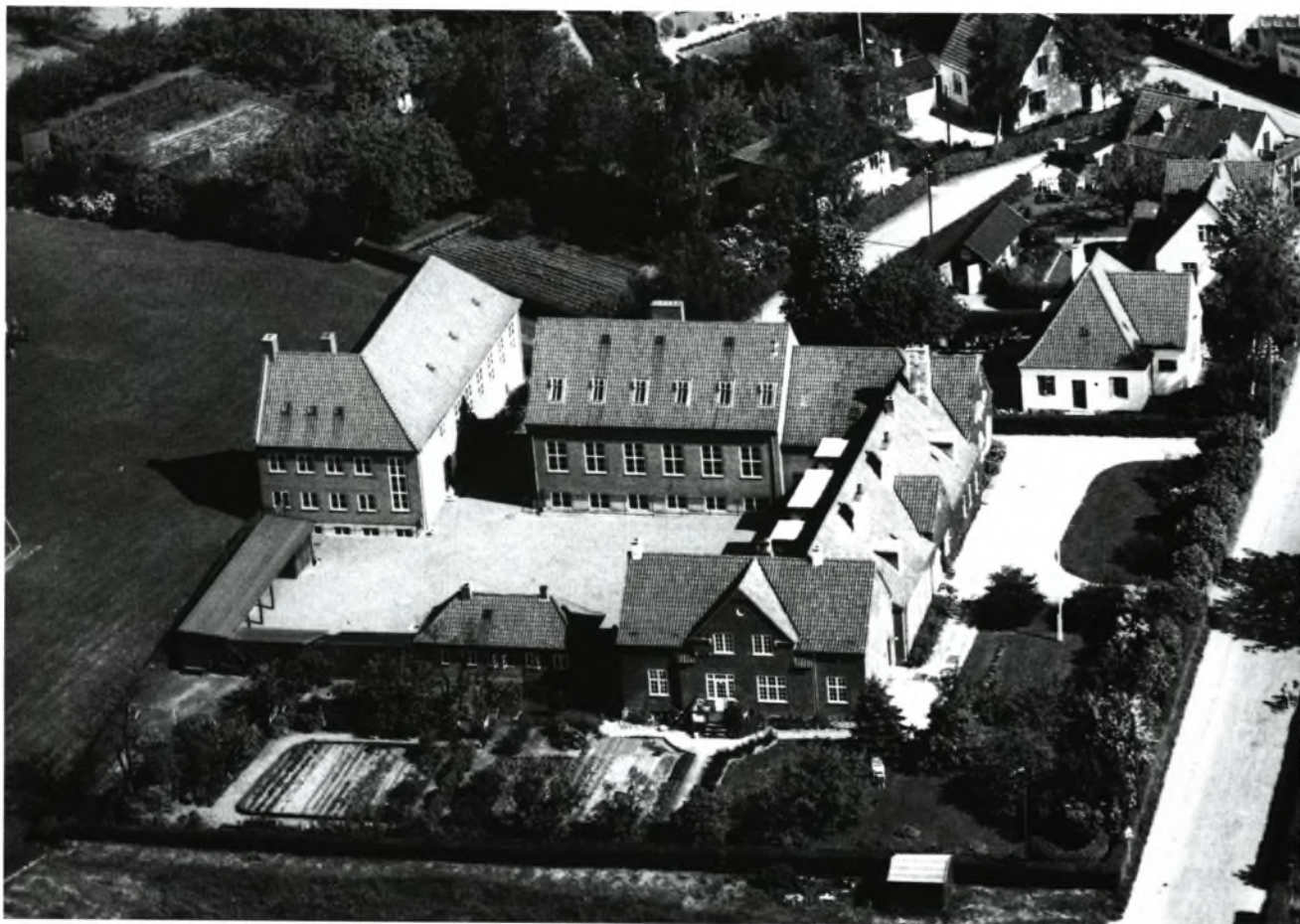
I fri mellem blev indført de praktiske fag, sløjd for drengene og husgerning for pigerne, der skulle så bygges faglokaler til disse fag.

Dette sammen med landsbyskolernes lukning gjorde, at der blev foretaget en betydelig udvidelse af Sletten skole, så man fik den centralskole for kystdistriktet, der have været på tale i 1929. Skolen fik 7 klasser med mulighed for frivilligt 8. skoleår. I tegningerne fra 1929 var der da også taget højde for noget af denne udvidelse, og inspektør Madsen fra Hillerød, der havde tegnet udbygningen fra 1929, blev valgt som arkitekt på den nye udbygning, der kom til at bestå af en fløj med 2 klasseværelser og sløjdløkkale i kælderen. På første sal var der skolekøkkenet. I en selvstændig bygning var der gymnastiksal og baderum og på første sal lejlighed til en pedel og balkon for tilskuere, der skulle overvære gymnastikopvisning. Med salen fik skolen mulighed for at samle elever og forældre til større arrangementer. Også Humlebæk gymnastikforening og Humlebæk badmintonklub, der blev stiftet i 1937, fik glæde af den nye sal.

Budgettet for den nye tilbygning var 110.000 kr.. I byggeperioden var der drøftelser vedrørende ekstraudgifter og besparelser. Der blev installeret et ekstra fyr i kælderen og centralvarme i den nye tilbygning og i de to oprindelige klasseværelser. I de to lærerlejligheder sparede man centralvarmen, blandt andet for at få råd til dyrt inventar i skolekøkkenet. Det endelige regnskab for udbygningen lød på 148.056,74 kr., en betydelig budgetoverskridelse, der da også blev drøftet i sognerådet og efterfølgende med læserbreve i lokalpressen.

Lørdag d. 14. august 1937 kunne de nye tilbygninger indvies, og de blev taget i brug et par dage efter, da eleverne startede efter overstået ferie. Ved indvielsen udtalte amtsskole-konsulent L. C. Jensen at *"Undervisningsplanen nu blev den mest moderne i Amtet"*. Ikke mindst skolekøkkenet blev i årene efter meget besøgt af andre skoler. Om de nye faglokaler blev der skrevet: *"I Sløjdløkkale har hver Elev sin egen Høvlbænk og et fuldstændig sæt Værktøj til Raadighed. Her hersker selvfølgelig den største Orden, men det maa vel være en stor Larm, naar alle de smaa Haandværkere er i Arbejde."*

Det er muligvis af stor Betydning, at Drengene lærer et hensigtsmæssigt Greb om et Stykke Værktøj, og det er ikke mindre vigtigt, at Pigerne lærer, hvad der vel for de fleste vil blive Hovedret-

Luffoto af skolen 1949 viser
udvidelsen 1937

ningen i Livet, Husførelse. Hvad Sløjdløkalet er for Drengene er Skolekøkkenet for Pigerne, og de store Piger vil sikkert være henrykte for at arbejde i det Skolekøkken, som er indrettet i Skolens 1. Etage. Her er saavel Gasborde som Borde til kogning ved Elektricitet, her er Bageovne og Service, saa Eleverne kan dække Borde, ved hvilket de kan nyde de Retter, som de selv har lavet. Her vil Arbejdet gaa som en Leg, og her skal nok blive Kappesrid om, hvem der kan lave den bedste Ret. I Forbindelse med Skolekøkkenet er der ogsaa Vaskeri og Strygeri”.

På skolen gik i 1937 175 elever fordelt på de 7 klasser. Der blev ansat 2 nye lærere, Krista Knudsen, der var husgernings- og gymnastiklærer, og Vilhelm Larsen, der

kom fra Toelt skole, og som af tidligere elever huskes for sin undervisning i gymnastik. I 1940 kommer Kaj Hansen til skolen, han havde været ansat ved Toelt skole fra 1937 og tidligere i en kort periode ved rytterskolen i Dageløkke. Som skolens pedel ansattes Einar Isaksen. Skolen tog navneforandring og hed nu Kystdistriktets skole. Førstelæreren fik ved kongelig udnævnelse pr. 1. januar 1937 titlen Overlærer. For at vise den store udvikling der var sket fra rytterskolen i Dageløkke til den udbyggede skole i 1937, blev den tavle, der havde været indmuret på skolen i Dageløkke flyttet til muren i en af den nye bygnings gange. Den blev senere ved en ombygning til

Skolekøkkenet fra 1937. Det blev et forbillede for skolekøkkener i Frederiksborg amt, og mange kom for at se det

Program for skolekomedie på
Sletten kro 1939, overskud gik
til et epidiaskop til fremvisning
af diis, billedbånd, og billeder
fra bøger

Program

Skolekomedien paa Sletten Kro
Søndag d. 29. Januar Kl. 19.30

„Julegæster“

Lystspil i 3 Akter

Personerne

Pastor Holm *Ove Jensen*

Jomfru Baden, hans Husbestyrerinde *Grethe Hansen*

Fru Holm, Enke, hans Svigerinde... *Else Larsen*

Frits, hendes Søn *Leif Hansen*

Fløjmann Frederiksen, Pensionist... *Denis Petersen*

Malle, Pige hos Præsten..... *Anna Fischer*

Thomas } Præstens Karle..... { *Bent Rasmussen*
Kalle } { *Jørgen Andreassen*

Forpagterens Pigebørn { *Lizzie O. Jensen*
{ *Annelise Koch Mogensen*
{ *Annelise Luja Petersen*

1. Akt foregaar hos Enkefru Holm i København, 2. og 3. Akt hos
Pastor Holm i Skanderup Præstegaard.

Ved Klaveret: *Inger Petersen.*

børnehaveklaser i 1971 igen flyttet, og tavlen hænger i dag ved nedgangen til skolens festsal.

I 1939 fik skolen sit første AV udstyr, et epidiaskop. Det var ikke noget man bare købte. Så lærerne besluttede at opføre skolekomedie på Sletten kro og lade overskuddet gå til indkøbet, man spillede ”Julegæster”, det blev en succes. Af regnskabet fremgår, at der var indtægter ved billetsalg på 198,25. kr. og udgifter på 50,75 kr. til leje af lokale, sodavand til de optrædende, 8 rollehefter og et nisseskæg. Overskuddet blev på 147,50 kr. Fru Gerda Kristiansen har i 1980 afleveret program og regnskab til lokalhistorisk arkiv og har fortalt følgende: *”Dette er et program for den skolekomedie som min mand Kr. Kristiansen assisteret af lærer Rosenkilde og frk. Rasmussen gik i gang med at opføre. Fru Rosenkilde og jeg assisterede også ved kostumer og påklædning. Som det vil ses af regnskabet, blev der ikke brugt unødige udgifter. Overskuddet skulle gå til et længe ønsket filmapparat (lysbilleder), og da overskuddet blev forevist til kommunalbestyrelsen, blev resten omgående bevilget med tak for initiativet til selv at fremskaffe et beløb.*

Forestillingen blev meget vel modtaget – morede både børn og forældre – og trods sliddet også os selv”.

Besættelsestiden gik uden de store afbrydelser. 9. april var eleverne som sædvanligt samlet til morgensang, og overlærer Kristiansen har fortalt, at han så det som sin opgave at berolige børnene, der jo på vej til skole havde oplevet de mange tyske flyvemaskiner over byen, derpå sange man salmen ”Guds ord det er vort arvegods”, bad Fadervor og sang derefter sangen ”Det haver så nyligen regnet”. Skikken at synge en fædrelandssang og en salme blev fulgt ved hver morgensamling i resten af besættelsestiden. Alsang, hvor man offentlig sang fædrelandssange som en protest mod tysk besættelse, blev meget almindelig. I Humlebæk fandt det sted blandt andet på festpladsen i Lave skov under Kristiansens ledelse.

Gymnastiksalens baderum var en del af tiden offentlig badeanstalt for hele byen. Et af skolens større problemer var brændselsmangel, der måtte således lukkes i 3 uger i februar 1945. I samme måned kom tyske officerer og gennemgik skolen med henblik på eventuelt at beslaglægge skolen til de mange tyske flygtninge, der var kommet til landet, men inden det blev aktuelt, kom befrielsen.

Den 5. maj skulle markeres på skolen. Eleverne - mange med forældre - samledes ved skolens flagstang, og fire piger bar flaget frem, og medens flaget hejstes, sang man ”Der er ingenting, der maner, som et flag der går til top”. Derefter samledes alle som så ofte før i skolens korridor, hvor Kristiansen mindedes de, der var faldet i

Peter Bagger

kampen, her i blandt én af skolens egne elever, Gerhard Johansen, der 23. april 1945 blev skudt af tyskerne ved Søholm under flugtforsøg. Man bad Fadervor og sang verset "Guds fred med vore døde i Danmarks rosengård". Herefter blev børnene sendt hjem, da skolen skulle bruges af politiet. Først nogle dage efter kunne skolen igen starte den daglige undervisning.

Peter Bagger, elev fra 1939 til 1947, skriver om sin skoletid:

"Før jeg kom i skole, gik jeg i asylet, der lå lige ved siden af skolen, og jeg busker svagt, at skolen fik bygget gymnastiksal med lejlighed til pedel Ejnar Isaksen, kaldet Busak. Mod nord kom der en tilbygning, der rummede klasseværelser til 6. og 7. klasse. På første sal var der skolekøkken, og der var sløjdløkkale i kælderen. Før den tid var der kun tre klasseværelser og et lærerværelse.

I 1939 kom jeg i 1.klasse hos frk. Rasmussen. Vi mødte op ad formiddagen, mens 3.og 4. klasse mødte om morgenen. Vi var i det samme klasselokale i 4 år, så blev vi flyttet over til 5.klasses lokale i det nordøstre hjørne, som vendte ud til Gl. Strandvej. De klasseværelser, vi hidtil havde brugt, vendte ind mod gården.

Når vi kom op i 3.klasse og skulle møde om morgenen kl. 8, skulle vi synge morgensang ude på gangen med overlærer Kristiansen, der stod under uret, så det var bare om at komme til tiden, ellers var det eftersidning eller en skideballe.

Jeg fik som sagt frk. Rasmussen i 4 år og var meget glad for hende. Jeg sad ved det store vindue ud til gården, og sad hun ikke oppe ved katederet, stod hun nede ved min skolepult og var efter mig.

Det var nok fordi, jeg var kommet et år for tidligt i skole, og hun skulle hjælpe mig. Jeg har altid været glad for hende, og jeg ved, at mange elever besøgte hende i hendes alderdom.

Nå, så kom jeg i 5. klasse hos lærer Kaj Hansen. Jeg busker, at han gav godteposer til jul. Det var måske en skik, han havde taget med sig fra Daugløkke skole og senere Toelt, hvem ved. Jeg var så dygtig, at jeg skulle blive 2 år i 5.klasse, hvor vi fik lærer Larsen, som vi også havde i gymnastik.

Med ham var vi på lejrskole i St. Havelse ved Ølstykke. Jeg tror, at vi kørte med "De grønne Rutebiler" til Hillerød og så med Frederiksværkbanen til Ølsted station, hvorfra vi gik ud til lejrskolen.

På lejrskolen kom vi meget ud på besøg hos bønderne og så på malkning og den slags, og vi var også på mejeriet og hos landsbysmeden.

Vi oplevede også en kedelig episode. Lejrskolen ligger i et sommerhusområde, hvor der ikke var kloakeret. Lidt ned mod stranden stod noget der lignede et stort klædeskab. Det var toilet for nogle af områdets beboere. To af vores drenge (hvis navne jeg stadig busker) syntes, at det skulle ødelægges. Det gjorde de så, og der blev stor opstandelse, og det endte med, at de blev sendt hjem.

Jeg husker ikke, på hvilket klassetrin vi fik sløjd. Det var lærer Nielsen, vi havde. Han kom senere til at hedde Rosenkilde, og han blev skruptosset, hvis vi kaldte ham br. Nielsen. Han blev nemt opbidset, når vi ikke savede lige efter strengen, og så kunne det gå hårdt til. En gang gav en slettendrenge ham et blåt øje.

Lærer Rosenkilde boede på 1.sal over 5.klasse og nytårsaften var vi slettendrenge slemme til at drille ham. Inde i skolegården var der nogle meget store låger, som vi fik hængt af og under stort mas slæbt over i en nabohave. To dage efter kom overlærer Kristiansen og pillede os drenge ud.

Vi skulle stille på lærerværelset efter skoletid. Nogle tøser havde sladret, og vi måtte slæbe lågerne hjem igen.

I maj 1945 var der tale om, at skolen skulle bruges til tyske flygtninge, men så kom freden og politiet brugte skolen i nogle dage.

I 1947 gik jeg ud af 7.klasse og 14 dage efter kom jeg i tomrerlære”.

Lærskole med Vilhelm Larsen i
St. Havelse 1945
Peter Bagger står i 2. række med
hvid bue
Privat eje

Skovtur til Babyloneskoven

Skrevet af nu afdøde Jens Christian Sørensen, Sorø, i 2004.

Jens Christian Sørensen boede på Bakkegården ved Kongevejen overfor Dageløkke mølle, han var elev på skolen fra 1944.

Jens Christian Sørensen

I Kystdistriktets skole kom alle klasser en gang om året på skovtur. Den ældste klasse, 8. klasse, kom på en uges ophold i feriekoloni ved Frederiksværk.

Men de små – eleverne i 1. og 2. klasse - kom på skovtur til Babyloneskoven. Nogle elever havde større søskende – så de vidste, hvad det drejede sig om – os mere uerfarne måtte vente at se. Børn dengang i midten af 1940'erne var ikke forvante med udflugter. Flere af klassens elever havde endnu ikke været i København.

Jeg husker, at jeg gik i 1. klasse. Da skoleåret begyndte i april 1944 har udflugten været efter sommerferien. Vi drog af sted – to og to i lang række med flag og lærerinderne frk. Rasmussen og frk. Knudsen i spidsen af flokken. Mon ikke vi har været en 50 – 60 elever.

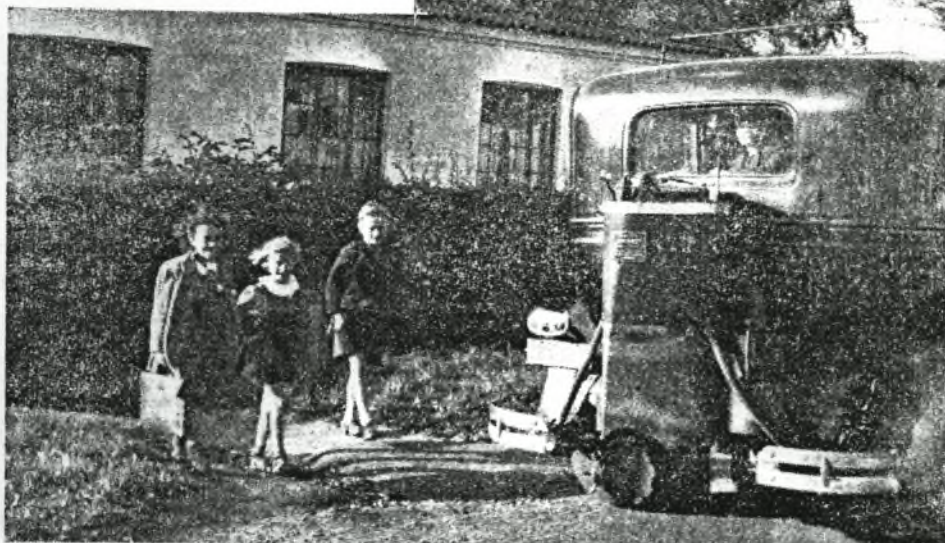
Skoleinspektør Kristiansen kom ud på trappen og vinkede farvel – jeg tror næsten, at hans søde kone Gerda Kristiansen også var til stede.

Vi stod der med en ekstraordinær stor madpakke og trippede, medens vi blev talt op. Så gik det af sted ad Gl. Strandvej, forbi de store villaer. Der hvor Louisiana museet ligger, drejede vi ned til Ny Strandvej og gik langs med kirkegården. Jeg havde ofte været på kirkegården med min farmor, så det var kendt område, men da vi kom til Humlebæk kro, tabte jeg landkending. I gavlen af kroen var der en købmandsforretning, hvor vi kunne købe sodavand. Det der med skolemælk var ikke opfundet på vores skole. Mens de andre købte, kunne man hvile sig lidt, vi havde vel gået en kilometer.

Rækkerne af elever blev formeret igen, og vi gik de sidste 500 meter til Babyloneskoven, som var sammensat af små bakker og med flere langdysser.

Her kunne vi spise vores madpakker i små grupper. Bagefter fik vi lov at løbe og lege op og ned ad de små bakker og ind i skovkrattet. Senere kaldte frk. Rasmussen til samling, for at vi skulle deltage i sanglege. Det var ”Så går vi rundt om en enebærbusk” og ”Tornerose var et vakkert barn” og lignende sanglege. Pigerne følte sig godt underholdt, vi drenge syntes det var noget pjat. Vi var utålmodige efter næste

I BIL TIL SKOLE

▲ Humlebæk Skole i Nordsjælland henter og bringer i Generator-Bil hver Dag de Børn fra 1. og 2. Klasse, der bor mere end tre Kilometer fra Skolen. Det er en Metode, der er meget anvendt i Amerika, men herhjemme kun kendes lidt. Børnene er lykkelige over denne Ordning, selv om Bilen bliver fyldt med ikke mindre end 13 Piger og Drengene.

Afbentning af elever med gasgeneratorbil. Dageløkke forsamlingsbus i baggrunden. Aarhus Stiftstidende 12. nov. 1944

punkt på programmet – slikbutikken, der hed Bakkehuset. Dengang var det konditori med servering i haven ved hvidmalede haveborde og stole.

Ved to - tiden blev vi kaldt sammen og stillede igen op to og to. Nu gik vi tilbage ad den Nye Strandvej, og lige før Humlebæk kirke drejede hele troppen ned ad bakken mod Humlebæk havn. Midt på bakken lå Bakkehuset, og nu måtte vi bruge alle vore "Skovturspenge". Man fik indtryk af, at frk. Rasmussen havde underrettet indehaveren om vores komme nogle dage inden. Han var i stand til at have et rigeligt lager af bolcher og lakrids. Kræmmerhuse med iskugler, flødeskum og jordbærsyltetøj var der stor omsætning af.

Når man havde købt sin iskage, løb man ud og satte sig ved et af havebordene for at spise den, samtidig med at man orienterede sig om, hvad naboen havde af slik.

Der var en livlig trafik fra haven og ind i butikken efter nye forsyninger. Det var jo nærmest, som man forestillede sig slaraffenland måtte være. Jeg husker ikke prisen på slikket udover, at en flødebolle/negerbolle kostede 16 øre.

Lærerinderne havde fundet sig et hjørne af haven, hvor der blev serveret kaffe og kage.

Klokken godt 3 blev der igen kaldt til samling. For sidste gang stillede vi op to og to på en lang række. Det havde vi ingen indvendinger imod, som børn i 2004 ville have haft. Turen gik ned mod Humlebæk havn, efter vi havde råbt hurra for slikbutikkens indehaver.

Vi kom ikke ned på havnen for at kigge, for nu skulle vi skynde os. Skolebilerne var tilsagt til at komme senere end sædvanligt, men der var jo grænser, hvor længe en vognmand kunne vente. Turen gik nu langs stranden mod syd til den lange trappe med mere end hundrede trin. Så var vi atter på Gl. Strandvej og kunne sætte kurs mod skolen.

Jeg mener, vi kom til skolen ca. kl. 16. Normalt var skoledagen slut kl. 15. Alle syntes det havde været en fin tur, om end vi var lidt trætte. Lærerinderne var nok lettede over, at turen gik så godt.

Udbygning af skolen 1945 - 1958

Bent Skov Larsen

Elevtallet ved skolen havde indtil årene efter 2. verdenskrig været uden store udsving. I 1937 var der en mindre tilgang af elever, da de 2 skoler i Dageløkke lukkede, og 1. april 1940 da Toelt skole lukkede, men først i årene efter besættelsen tog udviklingen for alvor fart.

I 1939 var den sidste ejer af Krogerup Ida Tesdorff Brun død uden at efterlade sig arvinger til at overtage godset, der så i 1942 blev solgt til Statens Jordlovsudvalg. En del af jorden blev købt af Asminderød-Grønholt kommune med fremtidig byudvikling for øje.

Nye veje blev anlagt, og ny bebyggelse opstod. Alle vejene i området fik naturligt navn efter personer med tilknytning til Krogerup. Fra Gl. Strandvej blev to nye veje, Oscar Brunsvej og Ida Tesdorffsvej, ført frem mod stationen. På arealet mellem de to veje øst for Ny Strandvej blev 6 boligblokke opført mellem 1945 og 1951. På arealet nord for Oscar Brunsvej mellem Ny og Gl. Strandvej kom vejene Hans Rostgårdsvej og Frederikkevej, og i løbet af 50'erne opførtes her parcelhuse, ligesom også begge sider af Ny Strandvej samt Hejreskov alle' mellem stationen og Louisiana blev bebygget. Vest for jernbanen opførtes rækkehusene i Torpenvangen, og sidst i 1950'erne og i begyndelsen af 1960'erne tog man fat på at bygge Teglværksparken, ligesom også området mod syd ned mod Dageløkkevej blev udstykket fra Lavegård. I midten af 1960'erne var arealet øst for Kystbanen næsten udbygget, og kommunen var godt i gang med udbygningen vest for jernbanen.

Dette omfattende boligbyggeri og den større fødselshyppighed gjorde, at elevtallet ved Humlebæk skole steg kraftigt. 1. april 1949 blev der indskrevet 43 børn til 1. klasse, og det blev derfor nødvendigt for første gang at dele eleverne i to klasser. Det stigende elevtal gjorde også, at der blev tale om oprettelse af en eksamensafdeling til skolen.

I en beretning fra amtsskolekonsulenten i 1954 udtales følgende: *"Som følge af de meget store fødselsårsgange, der nu rykker ind i skolerne, befolkningens bedre økonomiske forhold og udflytningen fra hovedstaden, er der et meget stort behov for eksamensafdelinger i Kystbanens naturlige opland, og dette bliver næppe mindre i de kommende år"*. Der opregnes herefter hvor mange eksamensklasser, der er i området langs Øresund mellem Helsingør og Rung-

Kristian Karl Kristiansen 1897 – 1979. Førstelærer fra 1926, udnævnt til Overlærer 1937, senere skoleinspektør. Afsked 1964

Foto næste side:

Luftfoto af Humlebæk skole fra ca. 1960. De 2 første etaper af udbygningen står færdige, 3. etape midterfløjen med salen mangler, den påbegyndes i 1961.

sted, og konklusionen er, at der ikke kan gøres *"berettigede indvendinger mod sognerådets indstilling om en eksamensafdeling ved Humlebæk skole"*. Eksamensafdelingen startede 1. april 1955 med 35 elever i 1. eksamensmellemløb, der i løbet af de første måneder af skoleåret blev til 37 elever. *"Et betænkeligt stort tal"* noteres der i årsberetningen. Klassen blev da også på et senere tidspunkt delt i to klasser. Skoleåret 1955/56 blev på 15 måneder, da man gik over til august skoleår, så oprykning og start af nye 1. klasser fandt først sted august 1956.

Det stigende elevtal gjorde en udbygning af skolen nødvendig. I begyndelsen af året 1950 besluttede sognerådet at udskrive en arkitektkonkurrence for udbygningen, da man ønskede en samlet plan for de kommende års udvidelser. Blandt de fire indkomne projekter, der alle blev udstillet på skolen april 1950, valgtes et projekt af arkitekterne E. Fischer og Gunnar Petersen, Hillerød. Projektet omfattede en fuldt udbygget skole med plads til 600 elever. Byggeriet skulle udføres i 3 etaper.

Da lokalemanglen fra 1. april 1951 ville være akut, var overlærerens tjenestebolig på skolen med i projektet. Der var derfor købt hus til ny tjenestebolig på Skolebakken 5, hvortil overlærer Kr. Kristiansen flyttede 1. oktober 1950. I første omgang blev boligen på skolen indrettet til 2 midlertidige klasseværelser, senere til skolens administration. Lokalemanglen var - som det fremgår - akut, men der skulle gå lang tid, inden skolens udbygning kom i gang. På grund af mangel på materiale måtte man gang på gang udskyde udbygningen. I årsberetning for skoleåret 1952/53 skrives der således: *"Til slut skal nævnes, at der i efteråret (1952) lykkedes at opnå materialebevilling til den planlagte skoleudvidelse. Arbejdet påbegyndtes i december og har med de korte afbrydelser, som frosten nødvendiggjorde, været fortsat vinteren igennem. Det betyder bedre pladsforhold i skolen ad åre"*. Hele skolens udbygning kom til at ligge på området ned mod Øresundsvej, hvor skolens lærere havde haft deres haver, og fiskerne en af deres stejlepladser. Cykleskur, læskur og toiletter, der var opført i 1929 blev revet ned, og materialet herfra anvendt til FDF hus på Torpenvej. Dette hus lå, hvor i dag konfirmandgården er bygget.

Første etape var bygningen ud mod Gl. Strandvej. Der afholdes licitation 18. november 1952, og som det fremgår af årsberetningen, pågik arbejdet hele 1953. 1. april 1954 kunne 4 klasseværelser i fløjen tages i brug, og i begyndelsen af 1955 resten af lokalerne, der indeholdt lærerværelse og bibliotek. På 1. sal lokale til håndarbejde samt et lokale, der blev brugt til formning. I kælderen var der foruden fyrrum lokale

til keramikundervisning, dette lokale blev også brugt til papirsløjd for de yngste klasser. Biblioteket var i begyndelsen både skole- og folkebibliotek. Først i 1964 flyttede folkebiblioteket i nye lokaler. Kommunen lejede da to lejligheder på Ida Tesdorpsvej 4a af boligselskabet Borgerbo.

Da skolen fik oprettet eksamensklasser, var der behov for faglokaler, og sognerådet lod da også i 1954 udarbejde tidsplan for næste etape i udbygningen, der omfattede en gymnastiksal og faglokaler til naturhistorie og fysik samt 9 klasseværelser. Planen blev indsendt til ministeriet i begyndelsen af 1955 med håb om, at en byggetilladelse snarest ville blive givet. Det skete ikke. I årsberetningen for skoleåret 1955/56 noteres der: *"Desværre lykkedes det ikke i indeværende skoleår at opnå den fornødne materialebevilling; men der er heldigvis de bedste udsigter til, at den snart vil være på trapperne, så vi nærer de bedste forhåbninger for fremtiden"*.

Materialebevillingen kom! I *"Beskrivelser og betingelser vedrørende Humlebæk skole, 2. byggeafsnit"* står anført at samtlige normalklasselokaler og faglokaler skal *"bydende nødvendigt"* være klar til ibrugtagen 1. juli 1957. For gymnastikfløjens vedkommende sættes fristen til 1. oktober 1957. Der blev afholdt licitation over byggeriet, og i september 1956 kunne udgravningerne til fløjen ud mod fodboldbanerne begynde. Da vinteren 1956/57 var mild, kunne arbejdet fortsætte uden afbrydelser. Ved skoleårets start i 1957 blev normalklassefløjen samt faglokalerne taget i brug; men den fabrik, der skulle levere inventaret, kunne ikke overholde den lovede tidsfrist. Så der måtte: *"I de sidste dage af sommerferien foretages en omfattende flytning og fordeling af de forhåndenværende skolemøbler, nye og gamle, for at skaffe siddeplads til samtlige elever, hvilket lykkedes"*.

Gymnastiksalen var endnu ikke færdig, så en del af gymnastiktimerne blev henlagt til sportspladsen, så længe vejret tillod det. Herefter måtte man klare sig, så godt man kunne, til salen stod færdig i begyndelsen af 1958. Under salen var 2 omklædningsrum med brusebad og skabe til elevernes gymnastiktøj og håndklæder. Til venstre for nedgang til omklædningsrum var der adgang til et lokale til fodboldklubben. Dette klublokale var der også adgang til fra sportspladsen, ligesom der var adgang til omklædnings- og badefaciliteter. Humlebæk boldklub var stiftet i 1937, og de havde i 1944 fået bane ved skolen, men badefaciliteter var der ikke, der stod et lille grønt skur for enden af fodboldbanen på den del, der i dag optages af Humlebækhallen, her kunne man evt. klæde om før træningen. Ved kampe fik klubben lov til at benytte omklædningen ved *"Den gamle gymnastiksal"*.

"Mesterdetektiven Blomkvist" af Astrid Lindgren var den første skolekomedie, der blev opført på scenen i "Nye gymnastiksal".

I den nye gymnastiksal var der scene, så man nu fik de bedste forhold til opførelse af skolekomedie. Den 7. og 8. marts 1958 blev den nye scene indviet. De ældste elever opførte Astrid Lindgrens "Mesterdetektiven Blomkvist". Lærer Jan Rode var instruktør, og en af skolens vikarer, arkitekt Jørgen Jørgensen, stod for dekorationer og kulisser sammen med ungdomsskolens elever. Mellemakterne blev udfyldt af musik fra skolens nyoprettede kor og blokfløjteorkester under ledelse af lærer Knud Pedersen. *"Den sidste aften sluttede med et fornøjeligt skolebal for de ældre elever. Besøget var begge aftener overordentlig stort, og stemningen var den allerbedste".*

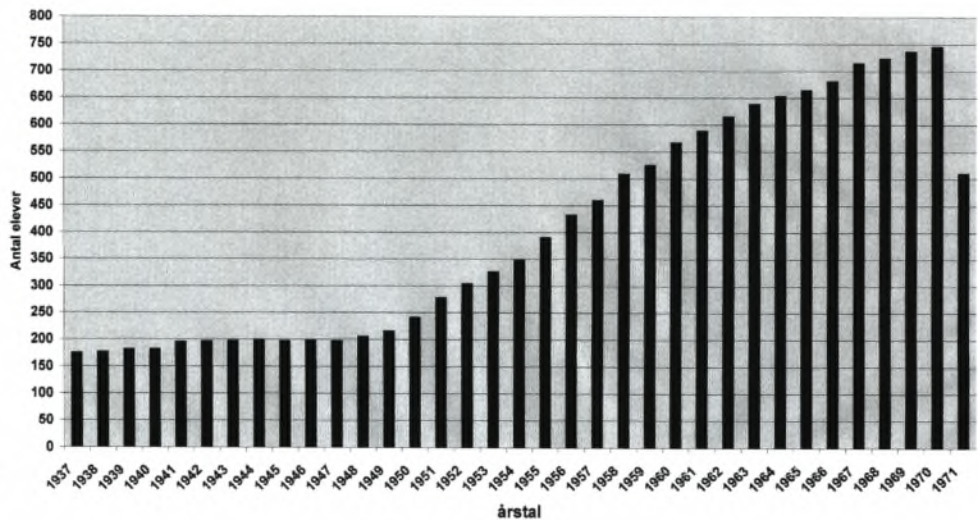
Som det fremgår af det foregående, var tiden efter besættelsen en tid med mange forandringer på skolen og til tider en stor mangel på lokaler. I forbindelse med den meget store stigning i elevtallet og oprettelse af eksamensafdeling skulle der naturligvis også ansættes mange nye lærere, også det var et problem, da lærermanglen var

stor, og det fremgår da også, at skolen i lange perioder ved siden af de faste lærere måtte klare sig med skiftende vikarer. 1. august 1955 ansattes lærer Flemming Søgaard, Espergårde skole, som skolens første viceskoleinspektør.

1. december 1951 kunne skolens overlærer, nu skoleinspektør Kristian Kristiansen, fejre sit 25 års jubilæum ved skolen. I aviserne skrives at lærerantallet er firedoblet fra to i 1926 til otte i 1951. I Helsingør Dagblad står: *"skoleinspektørens pædagogik er ikke i familie med den moderne psykologis trang til at gøre ethvert problem hos børnene til en indviklet historie – ved sit ligefremme men meget myndige væsen, aftvinger han sine elevernes respekt uden dog at skabe frygt hos dem. De besværlige elever, som jo altid findes, har måttet kapitulere for hans psykiske styrke, som uden krumspring har bragt børnene ind i undervisningens fællesskab"*.

I dagens anledning blev Kristiansen behørigt fejret af kolleger såvel som af skolemyndighederne. En kreds af venner indbød til sammenkomst på hotel Gylfe. Som sit ønske på jubilæumsdagen har skoleinspektøren det store håb, at byggeplanerne nu vil blive godkendt, så man kan begynde byggeriet, men også at den store lærermangel snart må blive afhjulpet *"ikke alene kvantitativt, men også kvalitetsmæssigt"*. De 8 lærere i 1951 var ved skoleårets start i 1958 blevet til 21.

Elevvikling ved Humlebæk skole 1937 til 71

Udviklingen i elevtallet går stærkt efter 1949 udarbejdet af BSL

I årsberetningerne op gennem 1950'erne kan læses om de særlige begivenheder, der var gennem skoleåret. Skoleskovturen var hvert år obligatorisk, og for de større elever altid med et kulturelt indhold. Gerne længere ture til steder på Sjælland. Turen 30. august 1956 gik således med tog til Holbæk, hvor man spiste frokost i Strandparken. Derefter kørte 5 busser elever og lærere til Fårevejle kirke, hvor man så jarlen af Bothwell's grav og fik fortalt om hans skæbne. Herefter gik turen til Vejrhøj, hvor der var et par timers ophold til leg. Hjemturen gik via Asnæs og Høve til Lammefjordsdæmningen og Holbæk, herfra tog tilbage til Humlebæk.

For de mindste elever gik turen til et sted i omegnen. Turen for 1. klasse var i mange år en fodtur til Babyloneskoven med madpakker og indlagt "snold" på hjemvejen ved Bakkehuset. Ældre i Humlebæk fortæller om turen, der skulle en *"ekstra stor madpakke"* med i skole den dag. Senere gik turen lidt længere væk til Julebæk eller Hornbæk, men også Zoologisk Have besøgte.

Skolerejser var også en fast tradition hvert år. Man undrer sig over, hvor meget der kunne nås på de 5 dage turen varede. Læs her om turen i 1954: *"Skolerejsen gik i år til Fyn og Jylland og fandt sted i dagene 12. til 16. juni. I rejsen, der lededes af lærer Kaj Hansen og lærerinde fru Alice Andersen, deltog 13 elever fra skolens 7. klasse. Den første dag gik turen over Korsør - Nyborg til Svendborg, hvorfra der spadseredes til Brejninge på Tåsinge. Efter at kirken var beset, fortsattes gennem Valdemars slot til Troense, hvorfra man sejlede til Christiansminde. Her overnattedes på vandrerhjemmet. Næste dag fortsattes rejsen pr tog til Silkeborg, og børnene var især begejstrede for Lillebæltsbroen, som mange af dem så for første gang.*

Den følgende dag var søndag, og denne udfyldtes med en pragtfuld tur til Himmelbjerg. Om aftenen foretoges en byvandring, hvor man blandt andet lagde mærke til byens gasværksbeholder, der har form som en globus.. Mandag morgen gik turen over Herning til Viborg, hvor domkirken blev grundig beset. Senere foretoges en sejltur på Nørresø, der begyndte skønt, men endte i en vældig tordenbyge. Der var ikke andet at gøre end at blive siddende i båden, til byen langt om længe var forbi.

Om aftenen arrangeredes i fællesskab med en klasse fra Frederiksberg en tur gennem Dollerup bakker, forbi Hald sø og videre til Ansbjerg og E Bindstov.

Så var de dejlige dage forbi; næste dag gik rejsen via Aarhus – Kalundborg hjem til Humlebæk".

Ja, så har børnene da også været mættet med indtryk til lang tid fremover. Skolerejserne betalte forældrene selv, men kommunen gav hvert år et tilskud på 20 kr., hvilket var ca. halvdelen af det samlede beløb. I hver årsberetning bringes *"Sognerådet vor tak for velvillig imødekommenhed"*.

*Udvidelsen mod Gl. Strandvej
1955 Indianeroptøget er på vej til
HB' s sommerfest.
Fiskerne bruger endnu stejleplad-
sen.*

Andre faste begivenheder er naturligt juleafslutning og skoleårets afslutning sidst i marts. Den årlige juleafslutning var med juletræ i gymnastiksalen (den gamle), træet var givet af Planteavlsstationen ved plantemester Christian Bertelsen, og de uddelte æbler var en foræring fra plantageejer Steffensen. Til stede ved afslutningen var altid Humlebæks sognepræst pastor Porsdal, ”der talte til børnene”. Ved skoleårets afslutning medvirkede skolens kor, og der blev taget afsked med de elever, der nu for de flestes

vedkommende forlod skolen efter 7 års skolegang for at gå ud i det praktiske liv. For de fleste gjaldt det en lærerplads ved handel eller håndværk.

I 1950'erne ses det, at skolen begynder at forberede eleverne på overgangen til erhvervslivet, 8. klasse (3. fri mellem) får besøg af erhvervsvejleder, og der arrangeres "studiebesøg" på virksomheder. I skoleåret 1951/52 var det Edith Nyboe Andersen, der var lærer 8. klasse. De besøgte da Kvistgård stavfabrik, Sølyst teglværk og et andelsmejeri. På en heldagstur til København besøgte Kastrup glasværk og Wessel og Vettis fabrikker. *"Endvidere blev der aflagt besøg i et fritidshjem i Saxogade, hvor man tillige fik et kig ind i 3 små overbefolkede lejligheder"*.

Skolens audiovisuelle hjælpemidler rummes i et skab på biblioteket, det indeholdt det i 1939 indkøbte epidiaskop, en tonefilmapparat, hvortil der blev lånt film fra Statens Filmcentral, en radio og en spolebåndoptager, så der kunne optages skolera-dioudsendelser, båndene kunne også lånes i Danmarks Radio.

Det var også i disse år at skolens ældste klasser kom på skolescenen og fik oplevet nogle af teatrets klassikere. Det var særforestillinger, hvor teatret var fyldt med meget snakkende skoleelever. Hvem mindes ikke, når manden med "Den sorte bog" trådte frem foran tæppet og forsøgte at skaffe ro, inden forestillingen kunne begynde.

I januar 1957 kunne skoleinspektør Kristiansen fejre sin 60 års fødselsdag. I et interview i Helsingør Dagblad under overskriften *"Nutidens børn er ikke blevet vanskelige, men der kræves mere for at holde dem i ånde"*. fortalte han om udviklingen på skolen og ønskede, at skolen ikke måtte blive større end de 400 elever, der var på det tidspunkt. Han udtrykte ved den lejlighed, at der nu burde planlægges en ny skole i distriktet.

Elev 1946 til 1954

Niels-Jørgen Pedersen

Niels-Jørgen Pedersen

Erindringen om min skoletid har været gemt meget langt væk, men jeg husker tydeligt, at det føltes som en meget stor befrielse, den forårsdag i 1954, hvor skoletiden var slut og livet skulle til at begynde. Det første frie år var jeg bud hos købmand K. H. Lang i Gl. Humlebæk og tjente masser af penge, 22 kroner om ugen så vidt jeg husker. Siden skaffede min far mig en læreplads som elektriker hos den lokale elinstallatør Holger Ilsøe på Torpenvej, og det var sagen.

Nogle mennesker fungerer bedst i kaos med mange mennesker omkring sig. Jeg tror nok, at jeg i grunden er et fredeligt gemyt, der fungerer bedst under ordnede forhold. Jeg har altid opholdt mig meget udendørs og har det rigtigt godt med naturen i skov og på strand. Disse forhold har været stærkt medvirkende til, at min skoletid var en lang plage.

Efter et par år i naboinstitutionen *Dronning Louises børneasy*, i daglig tale kaldet *Ay-let*, begyndte jeg i april 1946 i første klasse på *Kystdistriktets kommuneskole i Humlebæk*. Jeg har sikkert mødt det nye spændende, der skulle ske, med åbent sind, men erfarede ret hurtigt, at lærere og de fleste elever stort set kun var fjendtligt indstillede.

Vi var 25-30 elever i klasserne, og lærerne brugte, dengang som nu, det meste af energien på at få ro til undervisningen. Disse få hektiske minutter, inden der blev ro i klassen, var meget vigtige. Der kunne man nå meget på kort tid. En masse fis og ballade kunne det blive til, alt efter hvilken lærer man skulle have. Var det skoleinspektør Kristiansen faldt vi hurtigt til ro. Der kunne undertiden også udveksles vigtige oplysninger om ting, der skulle undersøges nærmere efter skoletid. Som for eksempel hvis der var faldet et stort træ et sted, noget var drevet i land på stranden, nye *lastere* i havnen eller hvad det nu kunne være. I frikvartererne blev der leget kædeleg eller fra væg til skæg, og så var der ikke tid til at snakke. Når klokken ringede ud efter sidste time, blev vi hurtigt spredt for alle vinde, så man måtte være på mærkerne i de få stunder, der var til at få lavet aftaler for eftermiddagen.

Jeg tror nok, at jeg var en temmelig urolig elev i skolen. Ikke en af de værste men bestemt heller ikke af de bedste. Engang havde jeg lavet et eller andet fjollet hos en ny lærer, der hed Alice, senere blev hun gift med lærer Leif Andersen. Det gjorde, at hun rendte efter mig rundt om bordene, og så bankede det på døren. Jeg var

*Årgang 1946 klassen og fru
Hjelm Hansen 1951
Midterrækken nr. 6 Niels Jørgen
Privat eje*

*Årgang 1946 60 år efter.
Privat eje*

hurtig nok til at smutte over på min plads, for hvis nu det var, og det var det, Kristiansen, skoleinspektøren. Kristiansen var stort set den eneste man rigtig frygtede. Han kunne knalde nogle hvasse øretæver, og hans eftersidningstimer var ikke særlig spændende. Vi havde ham i regning og religion. Så enten var det den lille tabel eller også et salmevers, der skulle lærers udenad derhjemme. Men så snart jeg var fri af skolen, havde jeg glemt alt om lektier. Næste dag, når man hakkede i remsen, stillede han sig op foran en med korslagte arme. Når han så stod der, blev jeg meget lille og han tordnede: "Nå, lille Jørgen, skal vi så hører, hvad du kan i dag?" Så var det ikke mange klynk, der blev fremstammet. "Ja, så må vi jo se, om du kan få det lært efter skoletid". Så skulle man i gang med at terpe og stille til afhøring under uret hvert kvarter indtil det hang nogenlunde fast. I en af de ældre klasser fik jeg en dag den ide, at han måske kunne formildes lidt med en lille spøg. Ved cykelstativerne havde jeg fundet en tom valdnøddeskal. Når man holdt de to skaller mellem et par fingre lignede det en hel og pæn nød. Jeg tog den med op og rakte den til Kristiansen på vej ind i klassen. "Næ'e mange tak lille Jørgen!" så faldt skallerne fra hinanden og jeg indkasserede en hvinende øretæve, så hovedet var ved at trille af. Nej der var ikke meget at stille op med ham.

Det var ikke meget tid, mine forældre havde til at beskæftige sig med min skolegang og mit hjemmearbejde. Lektierne rørte jeg så at sige aldrig. Men en ting var sikkert, vi skulle af sted, det kunne der slet ikke tales om. Så vidste de også, hvor de havde os så længe. Engang prøvede jeg at blive væk. Det var i en af de første klasser, måske tredje. Jeg var kommet for sent af sted, eller også var der et eller andet, der havde fanget min opmærksomhed på vejen. Da jeg nåede op til skolen, var der helt stille, ikke engang morgensangen kunne man høre. Så var de vel allerede kommet ind i klasserne. Jeg satte mig på en sten ved hækken til skolen omme bag ved sprøjtehuset, hvor ingen kunne se mig. Der sad jeg så og prøvede at beslutte mig, det var ikke særlig sjovt at komme for sent. Siden luntede jeg hjemad over *Den Høje Bakke* og nød friheden i fulde drag. Næste dag blev der ballade, med brev hjem og alt det der, så den *galej* blev vist nok aldrig prøvet mere.

Af de andre lærere på skolen nød især Frøken Rasmussen stor respekt hos de fleste elever, men hende har jeg aldrig haft. I de første klasser havde vi forskellige klasselærere, men dem husker jeg ikke rigtigt. På et tidspunkt, det var vistnok i 5. klasse fik vi så *Mutter Hjelm*, fru Hjelm Hansen, og hende havde vi resten af skoletiden - hun var skrap og tålte ingen pjank i timerne. Der var i det hele taget meget kedeligt

terperi i dansktimerne, så dem havde jeg det ikke så godt med. Vi havde også Hjelm Hansen i geografi og historie, det var der mere ved, så der blev hun helt menneskelig. Lærer Larsen, *Lille Laus*, som vi kaldte ham, boede i Torpen, han var god nok. Ham havde vi til tegning og gymnastik. Da tegning og papirsløjd, som det blev kaldt, lige var noget for mig, blev der ikke lavet ret meget fis i hans timer fra min side. *Mado Kai* blev kaldt sådan efter navnet på hans hus ovre på Ny Strandvej. Officielt hed han lærer Hansen. Han var fast gårdvagt og i det hele taget noget kedelig af sig, men der var nogenlunde ro i hans timer. Vi havde ham i regning og sang. Det var et par udmærkede fag for mig, så der gik det meget godt.

Muggermand, Jacob Rosenkilde Nielsen er et helt kapitel for sig. Man kan møde folk, man slet ikke kender og uforvarent komme til at nævne sin skoletid i Humlebæk. Ja så varer det ikke længe, før man er langt inde i skoleminderne. ”Har du også gået på Humlebæk skole? - og haft Muggermand?” Lærer Jacob Nielsen begyndte som ung lærer engang i tyverne og fortsatte til langt ind i pensionsalderen, længe efter at jeg var gået ud af skolen. Min faster, der døde for nylig og blev tæt ved de 90 år, hun havde også haft ham, da hun gik i skole. Allerede dengang gik der mange historier om ham. Så faster Anne kunne jeg også udveksle *Mugger-historier* med. Hvordan navnet *Muggermand* er opstået, har jeg ingen anelse om, det kaldte vi ham bare.

Det var som om, der var tradition for at drille *Muggermand*, det er ikke småting, han er blevet budt gennem årene. Han var nok en slags sikkerhedsventil for de andre mere skrappe lærere, hos hvem der ikke var meget plads til spræl. Han var en meget livlig fortæller: Kridt, pegepind og mundvand stod til alle sider omkring ham, når han marcherede rundt omkring Jerikos mure og blæste i basun.

I dag tales der meget om mobning i skolerne, og godt for det. Mange, både lærere og elever, har lidt urimeligt under forskellige former for nedværdigelse. I min skoletid var det ikke meget anderledes. Vi opfattede det vel nærmest som et udslag af den nederdrægtige rangordning, man var nødt til at indordne sig under. Da jeg var lille af natur og fysisk ikke havde noget særligt at føre mig frem på, kom jeg automatisk bagerst i herakiet. Klagede man derhjemme fik man blot den besked, at man skulle holde sig fra dem, der tævede. Jeg har altid været oplagt til spas og har nok i nogen grad ført mig frem på det, og jeg har ganske givet ofte irriteret lærerne.

Jan Rode

Bo Bjørnvig, elev 1954 - 1963

Bo Bjørnvig

Jeg var det første skoleår meget bange for at komme for sent, så jeg kunne sidde alene på en bænk i skolegården og vente i lang tid på at vi skulle møde. En morgen kom Jan Rode forbi og spurgte, hvorfor i alverden jeg sad dér. Jo, jeg ville være sikker på ikke at komme for sent.

I stedet for at rose mig - som jeg havde troet - rystede han på hovedet og sagde, at det da var tåbeligt at sidde dér og bare vente, når jeg i stedet kunne have leget. Det rystede mig - og den slags rystelser udsatte Jan Rode jævnlige os, sine elever, for.

Det gik så vidt, at han engang ligefrem skældte mig ud for at være for flittig. Jeg havde en jævnaldrende over-emsig kusine - der da også sprang en klasse over - som i en sommerferie fik mig til at gennemregne næste års regne-pensum. Da jeg stolt viste Jan bogen med alle de færdigregnede stykker, fik jeg en regulær skideballe: Meningen med sommerferien var, at man holdt ferie og ikke sad inde og regnede regnestykker.

Den slags lærere var der vist ikke mange af i Danmark i midten af halvtredserne, hvilket jeg heldigvis ikke vidste noget om. Jeg fik en anelse om det, da lærer Baunsbak Jensen trådte ind i vores klasse og sendte os tilbage i tiden. Hvor Jan havde bragt os mange år ud i fremtiden.

For Jan Rode var et blomsterbarn før begrebet overhovedet eksisterede. Han var imod krig og havde tilbragt et par år i Oksbøllejren som militærnægter sammen med blandt andet forfatteren Poul Vad, der iøvrigt udmærket kunne huske Jan Rode. De havde i gruppen, for ikke at kede sig ihjel, besluttet sig til at undervise hinanden, og disse studiekredse havde holdt dem oppe.

Budskabet gik åbenbart ind hos os, for da en af mine klassekammerater blev talsmand for sin gruppe, udspurgte officeren ham om baggrunden for at han, som den eneste af den folkeskoleklasse, der havde haft en vis Jan Rode som klasselærer, ikke var blevet militærnægter.

Jeg selv havde følgelig intet besvær med at blive kasseret nogle år senere: De skulle ikke nyde noget af Jan Rodes elever.

Det betød ikke, at han ikke ville gøre os drenge til 'mænd', tværtimod: Hvis det var muligt at stå på ski, gjorde vi det i dansktimerne, eller vi svømmede på Bjerre, når

ikke Øresund var for til-lortet, som det jo var dengang. Eller stod på skøjter. Jan var jo en ivrig sportsudøver, ja endog ski-instruktør, der satte vilde spor i Lave Skov, når han slalomerede mellem træerne.

Han tog gerne ud i snefog for at besøge forældre og elever, der boede ude over markerne, og hvis ingen var hjemme, satte han en særlig stjerne-roset med skiene som hilsen.

Og han var havnefestens helt når han gik på line og kom helskindet over. For senere at blive inkarneret dykker.

Men der var ingen macho-dyrkelse i hans fysiske træning af os. Dén mødte jeg den første og eneste gang jeg satte mine ben i Humlebæk Boldklub. Dér herskede den sande fodbold-macho-ånd og jeg blev på stedet håndboldspiller.

Og han tog ethvert tilløb til mobning - som jo både er en udløber af macho-anfald og veninde-fnidder - i opløbet. Æn i klassen havde et handicap og slog hårdt med krykken, hvilket vi synes var så groft. Vi fik noget andet af vide af Jan. Og da en ven og jeg små-mobbete en dreng, der løb i hælene på os og irriterede os, fik vi at vide, at det var ret så skadeligt. Nok for ham, men mest for os selv. Man blev et dårligere menneske af at føle sig i sin gode ret til at være grov mod en anden.

Han ville gøre os til intet mindre end hele mennesker. Så da han en dag blev ramt af en stor sorg, fortalte han, at han havde lagt sig ud på græsplænen og tudet i flere timer. Det havde hjulpet. Så det skulle vi også gøre, når noget gik os i mod. Også drengene.

Han lagde heller ikke skjul på, at forholdet til det andet køn optog ham meget, og at vi burde have det på samme måde. Så jævnlige foranstaltede han omflytninger, så vi sad piger og drenge sammen ved tomandspultene. Vi skulle skrive på en seddel, hvem vi gerne ville sidde sammen med, og så magede det sig ind imellem, at man fik sin udkårne til bords.

Og da vi senere blev modne nok til det, kastede han sig ud i seksualundervisning. Også her fik vores macho-tilbøjeligheder nogle hug. Han havde hørt to fyre snakke sammen om, hvordan den ene havde været sammen med en pige: Han havde lige taget hende i grøften, det havde kun varet nogle minutter, og han var stolt som en pave. Dét havde han ingen grund til, tordnede Jan, for dét havde garanteret ikke været nogen fornøjelse for pigen. I stedet skulle man tage sig god tid og dyrke noget, der hed forspil. Vi lyttede med åbne øjne og polypper og små fnis lød overalt. Men budskabet gik vist ind.

Selv var han jo blevet gift med en smuk ung pige, og hele klassen mødte op med nyudsprungne bøgegrene, og det var altsammen meget spændende. Og romantisk, syntes pigerne. Hun var ganske ung og værre endnu: En forhenværende elev. Så det gav lidt forarget genlyd i lokalsamfundet, ligesom hans aftner på Sletten Kro, hvor han kunne finde på at danse på bordene. For han kunne godt lide at more sig - på alle måder.

Det kunne af og til gå ud over evnen til at møde til tiden, så han indgik en aftale med os om, at vi skulle hente ham, hvis han ikke var kommet efter godt et kvarter.

Så da det skete næste gang, rejste alle sig op og gik i samlet flok ned til hans hus i Sletten og bankede ham op. Det tog han helt pænt, dog forklarede han os næste dag, at det ikke var nødvendigt at hele klassen gik ned til ham, det var nok, hvis bare to gjorde det.

Han fyldte umådeligt meget i vores liv, fordi han var optaget af alt muligt: Film, teater, hørespil, sport, rejser, litteratur, historie, fester, gode historier, kunst - han var noget så sjældent som et multimenneske. Hans energi var utrolig, hans projekter mangfoldige.

Endog sine sommerferier inddrog han og tog os på uge-lange ture til Hven og Anholt, hvor vi gik ud til spidsen af øen og så sæler i solopgangen...

Vi var en ganske normal folkeskoleklasse bestående af børn fra alle miljøer. Fra pæne velstående hjem til ret fattige - hvilket dybest set ikke betød så meget for os: Hvem vi legede med, blev ikke afgjort af sociale fordomme, vi legede med dem, vi bedst kunne lide. Og Jan Rode gjorde vist alt for, at vi så længe som muligt skulle leve i en slags social uskyld, han gjorde i hvert fald ingen forskel på os.

Men han ville gerne påvirke os så meget som muligt, så han arbejdede stædigt på at få os så mange timer som muligt. Hvilket lærer-kollegerne ikke var lige begejstrede for. Men på den måde kunne vi i op til en hel dag nøjes med at beskæftige os med én ting ad gangen. Han instruerede teaterstykker, således Pippi Langstrømpe allerede da vi gik i 2. klasse, og højdepunktet var Solveigs hoveddyk i lagkagen. (Hendes familie var så fattig, at vi skillingede sammen til et par sko til hende så hun ikke skulle gå i træsko hele vinteren - det var andre tider.) Han viste film - Good Bye Mister Chips og Havets helte osv. - så ikke et øje var tørt. Og vi diskuterede voldsomt bagefter.

Det gik ikke altid lige fredeligt for sig. En dag så vi en film om en lille negerdrengs liv, og hvordan en hvid familie forbarmede sig over ham og tog ham med på skovtur: Slutbilledet viser ham glad siddende på bagsmækken da familien kører afsted.

*Jan Rode 1929 – 1999. Lærer på Humlebæk skole 1953 til 1970 afbrudt af et ophold på 4 år på Grønland. Efter 1970 lærer på Baunebjergskolen
Privat eje*

Var det en god film? Ja, det syntes vi da, det var da godt at negerdrengen kom med. Nå så dét syntes vi - at det var fint nok at han måtte nøjes med at sidde bag på bilen, mens resten af familien sad inde i bilen!? Joh, det var måske ikke så pænt af dem, men... Nej! Det var ikke spor pænt, for de var gennemførte racister, selv om de troede noget andet. Som vi åbenbart også gjorde!

Jeg husker tydeligt, hvor flov jeg var. Både over at være blevet lokket i en fælde og over, at jeg ikke havde set hvor ubehagelig filmen i grunden var. Eller egentlig havde jeg, men ikke turdet sige det. Eller havde jeg? Man måtte tænke sig godt om en anden gang!

Det lærte Jan os - at tænke os om. Nu var problemet med fremmede ikke så aktuelt dengang, men vi blev da forberedt på det.

Jans kolleger var vist ikke altid lige begejstrede for hans undervisningsform, der bestemt ikke gjorde det nemmere for dem. Vi anede en vis modstand, og nogle gange blev der vist klaget. Blandt andet stavede vi ikke godt nok, hvorefter Jan gennemførte en slags stavekonkurrence, hvor vi flyttede frem og tilbage i klassen alt efter om vi kunne stave til et ord: *Dén*, der havde siddet på førstepladsen i tre om-

gange blev slået til ridder med pegepinden, og det var en formidabel følelse. Og det virkede, vi kom efter det.

Andre gange kunne selv en Jan Rode tabe tålmodigheden med os. Engang fortalte han os om verdensrummet - hvem ellers gjorde mon det dengang i en tredjeklasse? - og forklarede, at hvis vores planetsystem var så lille, at det kunne ligge på fodboldbanen, så ville den nærmeste stjerne ligge på Hven.

Et kvikt hoved sagde straks, at han havde været på Hven og ikke set nogen stjerne. Jan så først længe tavst på ham, stilheden blev ret ulidelig, hvorefter han eksploderede og med en sværgen om, at han ikke gad undervise så ubegavede unger forsvandt han ud af døren. Vi var dybt konsternerede. Én ting var, at vi selv mistede beherskelsen, men at en voksen gjorde det. Tilmed en lærer!

Men igen - Jan Rode insisterede på at være sig selv. Det kunne gå ud over respekten, for vi var jo ikke ligefrem omgivet af et særligt progressivt samfund dengang, og vi var ikke spor modne heller. Som sagt en ganske almindelig folkeskoleklasse, ikke en af forældrene udvalgt privatskoleklasse. Man kan sige, at de problemer lærerstanden siden kom ud for og især i dag står over for, dem mødte Jan Rode tidligt.

Han blev også med tiden skuffet, som idealister har det med at blive. Og så huede det ham ikke at blive gammel. Der brændte så voldsom en ild i ham, at han ikke rigtigt kunne holde til det i længden. At han døde som han gjorde, i en voldsom brand, er både en trist og tragisk og passende slutning.

Klassen samledes for at hylde ham engang i halvfemserne og på nær en, som var død og en som var syg og en som arbejdede ved Middelhavet, var vi der alle. Og kunne konstatere, at alt var ved det gamle på godt og ondt. Jan holdt et blændende oplæg om en matematiker, der allerede i renæssancen fandt ud af at naturen arbejdede ud fra matematiske regler med blandt andet det gyldne snit - i grankogler for eksempel - og ganske som dengang kom folk med morsomme ironiske tilråb og blev så alligevel, under protest, grebet.

Da han ville læse op af Den lille prins, som han havde gjort i sin tid, sukkede folk lidt, for det viste sig, at dén havde de alle sammen læst højt for deres børn. Alle som én.

Så han behøvede ikke være skuffet, Jan Rode, han efterlod sig en flot arv i form af 28 kropumulige elever, der fik en særundervisning, de overhovedet ikke havde gjort sig fortjent til, og dermed en indgang til livet det kun forundes meget få at få.

Han har sat sine spor, ikke kun som atom-tegnet hugget i sten for enden af molen på Sletten Havn.

Humblebæk skole 1958 - 1975

Bent Skov Larsen

Skoleinspektørens ønske om en skole mere i distriktet gik ikke umiddelbart i opfyldelse. Der skulle gå mange år før en ny skole stod færdig, og elevtallet blev ved at stige. Ved skoleårets start 1957 måtte der således for første gang oprettes 3 første klasser, og i skoleåret 1960/61 fulgtes det op af 4 første klasser. Således blev skolen en fuld udbygget firesporet skole, inden en ny skole, Baunebjergskolen, littede presset.

Efter mange og lange forhandlinger vedtog Folketinget 30. maj 1958 den radikale undervisningsminister Jørgen Jørgensens skolelov. En lov som på væsentlige områder ændrede folkeskolen. Loven af 1937, der havde det mål at højne den praktiske del af folkeskolen, ved at oprette de frie mellemskoleklasser, var aldrig rigtig

KV/K's pinsestævner blev afholdt på skolens baner

slået igennem. Mange steder var loven ikke blevet gennemført. Det gjaldt dog ikke i Asminderød – Grønholt kommune, der som tidligere beskrevet havde gennemført centraliseringen inden 1940.

Nu var der fra visse partier i Folketinget et ønske om at indføre den udelte skole, men som så ofte før blev loven et kompromis. Mellemskolen og dermed optagelsesprøven efter 5. klasse, der også blev kaldt ”Den lille embedseksamen” blev afskaffet. Eleverne skulle stadig som en hovedregel deles i en almen og en boglig linie; men hvis et flertal af forældrene i en 5. klasse ønskede det, og lærerrådet anbefalede det, kunne klassen dog videreføres udelt til 7. klasse. Der var hermed givet forældrene en indflydelse på deres børns skolegang, som ikke var set før. Muligheden for at lade klasserne fortsætte uden deling i 6. og 7. klasse blev i løbet af 1960’erne mere reglen end undtagelsen, og til skoleåret 1968/69 ansøgte Fælleslærerrådet skolekommissionen om permanent at indføre udelte klasser, hvilket blev anbefalet i både kommission og sogneråd.

Efter 7. klasse var der to muligheder: at fortsætte 3 år i realafdeling med afsluttende realeksamen efter 3. real eller fortsætte i 8. og 9. klasse med afsluttende prøve. Der var fortsat kun 7 års undervisningspligt, og en del elever valgte da også at forlade skolen efter 7. klasse. Indførelsen af 1958 loven gav store diskussioner på lærerværelset. Der var mange og lange drøftelser på lærerrådsmøder, og mange lærere følte, det var en stor forringelse af skolen, at mellemskolen blev afskaffet, ja, der var nogle, der gik så vidt, at de i hvert fald i indlæg på møderne nægtede at undervise udelte klasser.

I forbindelse med loven udsendte undervisningsministeriet ledet af undervisningsminister K. Helveg Petersen ”Den blå Betænkning”, der gav mange praktiske anvisninger på lovens gennemførelse og blev til inspiration for en undervisning, der langsomt blev ændret i de kommende år.

Foråret 1959 var der for første gang mellemskoleeksamen på Humlebæk skole, det var jo en helt ny situation. Lærerne blev omhyggeligt instrueret i vagt ved skriftlig eksamen. Senere kom den mundtlige del med beskikket censor i nogle af fagene, de andre med censor fra en af egnens skoler. Mange lærere følte vist eksamenspresset mere, end eleverne gjorde. Senere fulgte årsprøver i de øvrige mellemskoleklasser, og skoleåret sluttede med to dage, hvor medlemmer af skolekommissionen kom til stede og overværede undervisningen i de enkelte klasser og så på de udstillede elevarbejder. Begge dage var der frokost i skolekøkkenet. Den stod Stine for.

Det øgede elevtal gjorde, at skolen nu pressede på for at få 3. etape af skolens udvidelse sat i gang; men endnu en gang måtte der ventes på materialebevilling. I oktober 1961 kunne byggeriet endelig påbegyndes. Den nye midterfløj mod Øresundsvej stod færdig i efteråret 1962. Den kom til at indeholde 5 klasseværelser og i kælderens festsal. ”Med denne udvidelse var skolen fuldt udbygget” noteres der i årsberetningen.

Manglen på normalklasseværelser var dog fortsat stort. De 5 klasseværelser lettede presset et par år, men så var der igen trængsel. Manglen på lokaler blev afhjulpet ved at lade de yngste årgange dele klasseværelse, således mødte de yngste a og b klasser kl. 8, medens c og d klasserne havde de samme lokaler efter frokostpausen. Det kunne lade sig gøre fordi mange mødre endnu var hjemmegående. Der var også ”Vandreklasser”, det var klasser, der ikke havde noget fast klasseværelse, men blev undervist i lokaler, der blev ledige, når lokalets faste elever havde undervisning i et faglokale. Det var ikke nogen nem opgave at lægge et skema, men det blev klaret af viceskoleinspektør Flemming Søgård, dog med mange timer til kl. 15 eller 16, selv om lørdagen var der undervisning til kl. 15.

Nu var skolen blevet så stor, at traditionen gennem mange år med samlede skovture ikke kunne lade sig gøre mere. Den sidste samlede skovtur foregik i 1959. Da gik turen for de større elever til Roskilde og Herthadalen, medens de yngste klasser tog med bus til Fredensborg og Nødebo. Denne tur skulle have været med båd fra Skipperhuset over Esrum sø til Kongens Bøge, men det blev aflyst, da det netop var i sommeren 1959, den store ulykke med en udflugtsbåd på Haderslev Dam var sket, så mange forældre følte sig utrygge ved at lade børnene sejle over søen.

Skolerejser, som nu fik ordet lejrskoler heftet på sig, blev fortsat til steder i Danmark, men efterhånden også rejser til udlandet, mest de nordiske lande.

Aksel Jessen, elev fra 1958 til 1965, har fortalt indtryk fra en lejrskole på Bornholm: ”Den eneste lejrskoletur, jeg har været på, var den til Bornholm, hvor vi var sammen med A-klassen, vi var C-klassen. Fru Søgård havde A-klassen, og det var Skov Larsen, der var min klasselærer. Jeg kan ikke huske, om det var ”Hammersbus” eller ”Rotna”, vi sejlede over med, men der var frisk vind. Vi sejlede inde fra Havnegade klokken halvtolv og var så på Bornholm om morgenen. Det blev en af de ture, man har hørt om så mange gange, hvor det hele sejlede af bræk.

Der var ingen, der skulle ud på toilettet om morgenen, for hver gang båden lagde sig i søen skvulpede det over med bræk. Jeg var heldig, for jeg var nogenlunde søstærk og lagde mig til at sove. Vi sov rundt omkring i salonerne, for der var ikke råd til rigtige køjepladser. Alt det vi havde planlagt, vi skulle lave, gik i sig selv igen, for de fleste var søsyge hele vejen over.

Aksel Jessen

Så ankom vi derovre, og jeg kan huske, at vi boede på en campingplads, hvor der også var en gård, det var i Rø. Der var sådan nogle fire-sengsstuer, det var ganske udmærket mad vi fik. Jeg kan huske, at vi fik fisk den ene dag, og det var jeg glad for, for jeg var jo flasket op med fisk.

Gården var lavet om, så den kunne bruges til lejrskole. Om aftenen samledes vi og snakkede og lavede noget underholdning for os selv. Det var lige på den tid, hvor Beatles toppede, det har været i 64 – 65, hvor nogle af deres bedste melodier kom frem, så når jeg hører nogle af de melodier, kommer jeg til at tænke på vores tur til Bornholm.

Vi var selvfølgelig rundt og se Hammersbus, løvehovederne, røkkestenen og alt det andet, men det kan jeg ikke huske meget af. Jo, selvfølgelig Brøndegårdshaven, hvor der var en svævebane hen over søen, og hvor vi fik Krølle-Bolleis.

Jeg kan huske en situation, hvor vi var i fin form. Oppe på første sal var der en brandslange på gangen, hvor man skulle pumpe vand op. Jeg stod med slangen, og Peter Bryde stod henne ved pumpen og pumpede løs. Midt i det hele kom Skov Larsen op af trappen, og jeg flyttede altså ikke slangen, så han blev drivvåd over det hele. Jeg kan huske, at han tog brillerne af, og han kunne ikke se noget. Jeg kunne ikke flygte, for jeg var trængt op i et hjørne, så jeg fik rigtig læst teksten, men det var jo også retfærdigt”.

Til Aksels beretning bør tilføjes, at da vi hjemme i klassen gennemgik de enkelte dages program, fortalte jeg - Bent Skov Larsen -, at vi på førstedagen skulle på en sejltur fra Helligdomsklipperne til Gudhjem, denne sejltur kunne dog blive aflyst, hvis det blæste så stærkt, at båden ikke kunne lægge til ved Helligdomsklipperne. Det var klassen meget utilfreds med og gav højlydt udtryk for det; men da vi ankom til Rønne om morgenen efter den omtalte sejltur, var stemningen en helt anden: ”Vi skal da vel ikke sejle mere i dag”, lød der fra en enig flok ret så søsyge børn. Det kom vi heller ikke til.

I 1958 havde skolen gennem Dansk Skibsadoption adopteret rederiet Peter F. Heerings skib ”Mille Heering”. Skibsadoption var et led i geografiundervisningen i de ældste klasser. Eleverne kom på besøg på skibet, når det lå i Københavns havn, ellers havde man kontakt med skibet via breve, og på kort i klassen fulgte eleverne skibets rute. I 1959 havde man på skolen besøg af skibets kaptajn, der fortalte klasserne om livet på skibet og som gave medbragte han et skjold af en havskildpadde samt en udstoppet ballonfisk, der kom til at pryde naturhistorielokalet.

Noget nyt blev også indført omkring 1960, ”forældredage”. En eller to gange om året blev skolens forældre indbudt til at overvære undervisningen i deres barns klasse. En ordning en del især mødre benyttede sig af ikke mindst i de yngste klasser.

1963: fra venstre lærerne Jørgen Rydstrom, Bent Skov Larsen, Jan Rode, viceskoleinspektør Flemming Søgaard samt lærerne Eivind Tellerup og Lene Wille. I midten pedel Einar Isaksen, med den uundværlige cerut i munden.

Nogen tid efter fulgte så forældrekonsultationer, blandt andet en eller 2 aftener om året, hvor forældrene havde mulighed for at tale med deres børns lærere. På skolen sad så alle lærerne i hver deres lokale parat til at tage imod forældrene, der tit fik ventetid på gangene.

1964 ved skoleårets afslutning havde Kr. Kristiansen sidste skoledag efter knap 38 års tjeneste ved skolen, han havde højtideligt ansøgt Hans Majestæt Kongen om afsked. En epoke i skolens historie sluttede her. Kristiansen havde fulgt skolen fra undervisning hver anden dag i en landsbyordnet skole med ca. 100 elever og lidt administrationsarbejde, der blev klarert i privaten, til en købstadsordnet skole, der havde eksamensafdeling og ca. 650 elever. En udvikling fra 2 til 26 lærere. Der var nu skolelægeordning, sundhedsplejerske, tandpleje og megen administration i forbindelse med skolens udvidelser. Der var behørig fejring af pensionisten både af kolleger og myndigheder.

Samme år forlod også Frk. Rasmussen og pedel Einar Isaksen skolen. Isaksen huskes af mange for at kunne være meget skrap. Her et par udtalelser om ham: Aksel

Jessen fortæller således om sin bedstefar: ”Han er født i Sletten d. 27. juli 1898. Arveprins Knud var født samtidig og de var også sammen i flåden. Så gik han til søs, og så var han hjemme og fiske nogle år og kom så i 1937 på Humlebæk skole som pedel, her var han til 1964. Han var ene mand om at passe det hele. Han skulle passe bedene, holde skolegården ren, sørge for at gulvene blev lakeret og sørge for at rengøringsdamerne fik udleveret klude, sæbe osv., og han skulle lave plan over, hvor mange timer de havde og sende det op til kommunen. Der var han flink nok, kan jeg huske, han rundede altid op, og de 8-9 damer kendte han jo godt, de var aldrig syge, og skolen blev holdt pæn.

Der var heller aldrig bærværk, der var ingen der turde odelægge noget, for så skulle de nok få besked af min bedstefar. Man tørrede også fødderne af på måtterne, vi turde ikke slæbe sand ind på gangene. Og det var ligegyldigt, om det var skoleelever eller sognerådsmedlemmer, så fik de besked. Han kunne godt være skrap, men han blev altid gode venner med folk igen. Skoleinspektør Kristiansen havde også stor respekt for ham, og når bedstefar var blevet uvenner med nogen, forsøgte Kristiansen at glatte ud: ”Vi må se at få orden på det, Isaksen, vi må se at få orden på det Isaksen”.

Han var jo næsten på skolen altid. Man kunne se ham gå ude i gården med sin bløde hat og en cigarstump – hvoraf han nærmest spiste det halve – fra tidlig om morgenen til han lukkede om aftenen, og når han lukkede, så var det om at være ude af døren til tiden.

På skolen og rundt omkring den var der aldrig nogen hundelorte, for han gik over til Koch-Mogensens og købte tredobbelt salmiakspiritus, som han så stænkede med i alle de hjørner og kroge, hvor hunde plejer at lægge deres efterladenskaber. Når så hundene kom og skulle sætte sig, sniffede de et par gange, og så skulle de ikke aflevere noget der”.

Karsten Bernstein, elev fra 1956 til 1965 fortæller om en ganske særlig gymnastiktide: ”Efter at den nye gymnastiksal blev taget i brug, fik drengene den nye og større gymnastiksal, mens pigerne forblev i den gamle sal ved indgangen til skolen. I vores skoletid havde drengene som regel lærer Jan Rode eller Leif Andersen til gymnastik, ofte fodbold i sommerhalvåret og håndbold indendørs.

Jeg husker særligt en gymnastiktide, der gav donninger over hele skolen i lang tid efter. Vi havde det år lærer Andersen, og skulle efter lidt opvarmning og løb spille håndbold. Som regel var det A mod B klassen, og vores hold angreb i retning mod udgangsdøren (modsat scenen). Ligesom en af spillerne (Henning Røscke) lægger an til et skud mod målet, åbnes døren udefra af pedellen Einar Isaksen.

Det fleste som kendte pedellen ”Busser”, som i øvrigt boede på skolen ovenpå den gamle gymnastiksal med børnebørnene Aksel og Inger, tænker tilbage på en kraftig mand, som man helst ikke skulle være uvenner med. Han ville naturligvis gerne have, at skolen skulle være pæn og ren, og han

Karsten Bernstein

havde et organ, der gjorde, at alle havde stor respekt for pedellen. Han røg store cerutter, og netop denne dag, hvor han pludselig stod i døren til gymnastiksalen, havde han en cerutstump siddende lige i munden.

Henning ramte desværre ikke målet, men ubeldigvis pedel Busser lige i ansigtet, så cerutten flækkede, og farven i hans ansigt skiftede karakter fra grålig til tomatrød.

Håndboldkampen stoppede øjeblikkelig, alle eleverne hylede af grin, og lærer Andersen havde nok svært ved at tilbageholde et smil på læberne.

Pedellen troede naturligtvis, at Hennings skud mod ham var helt bevidst, og så vidt jeg husker måtte lærer Andersen lægge sig imellem, for ikke at Henning fik en øretæve.

Skolekomedie 1963 "Kejserens nye klæder".

Instruktor Birgit Mülle

Herefter skældte og smældte Busser højlydt til alt og alle og forlod gymnastiksalen i direkte skarpt trav mod inspektør Kristiansens kontor for at fortælle ham om episoden, de uopdragne elever og de dårlige lærere. Vi følte nu, at vi havde fået hævn over mange skideballer gennem årene".

Som ny skoleinspektør tiltrådte Villy Gelting Petersen 1. august 1964, han kom fra en stilling som lærer ved Stevnsgades skole i København og faginspektør i Undervisningsministeriet.

I 1960'erne blev featureuger introduceret, "Jorden rundt på Humlebæk skole" var en af dem. Klasseværelser blev omskabt, et sted havde en indianerstamme slået sig ned og indrettet deres tipi, et andet lokale omdannedes til en lille granskov. Ved ugens slutning kom forældrene og så på resultatet, og de kunne slå sig ned i restauranter og nyde fransk og italiensk mad. Det var en anden og ny måde at lave undervisning på, og alle var i gang. Ved en anden lejlighed forsøgte et hold elever at udhule og brænde en egestamme til en stenalderbåd, den kom til at stå på legepladsen bag sløjdsalen i mange år.

Det var også den gang lærerne opførte "Snehvide og de syv små dværge", hvor Find Christensen var Snehvide, Benny Bau den onde dronning og Skov Larsen hendes kammerpige. Som dværge sås Jørgen Rydstrom og Leif Andersen. Minna Christensen stod for musikken, hun havde sit hyr med at få alle til at synge med på samme vers på samme tid.

Samme aften opførte Birgit Müller, Alice Andersen, Anne Lise Østergaard og Villy Gelting Gustav Wiedes "Skærmydsler", hvem kender ikke replikken "Måner har den farve måner skal ha'. Om aftenen blev en succes? Aktørerne morede sig i hvert fald.

I vinteren 1965 opførte lærerne Snevide og Gustav Wiedes "Skærmydsler". Om publikum moredes sig? De optrædende gjorde i hvert fald

I 1965 oprettes elevråd ved Humlebæk skole, et B råd for de yngste elever og et A råd for de store elever, og under forskellige former har der været elevråd siden. Det var også i 1965, at skolen fik en fane overrakt af Danmarkssamfundet.

I slutningen af 1960'erne kom ungdomsoprøret, det påvirkede også skolen. I skolebladet "Sententia Deorum", der udkom med et par numre er mottoet "*Frigiv Cannabis*" og "*Rød Front*". Vietnam-krigen bliver der også taget stilling til: "*USA - Imperialisterne skal føle, at de er alene i en verden, der forbander og bekæmper deres krig og deres forbrydelser. RØD FRONT! RØD MAGT! BEKÆMP KAPITALISMEN*".

Det er en tid, hvor mange gamle normer bliver afløst af nye. Skolens lærere bliver dus med deres ledere og med hinanden. Eleverne begynder at sige du og fornavn til deres lærere. Nogle af lærerne tillægger sig skæg og går med træsko, og "fjellräven" afløser den traditionelle skoletaske.

Det var også den gang i 1969, der kom cirkulære om at skolerne måtte holde fri om lørdagen, det blev diskuteret ivrigt i skolekommission og sogneråd, kommissionen sagde ja, men sognerådet nej. Eleverne gik så i demonstration til rådhuset i Fredensborg. Om det var med til at ændre sognerådets indstilling, vides ikke, men beslutningen blev kort tid efter ændret. Om demonstrationen skrev den lokale avis: "*Så kom ungdomsoprøret til Fredensborg*"

Baunebjergskolen står færdig til at modtage de nye klasser i august 1970. På Humlebæk skole var i årene forud dannet klasser med elever fra det distrikt, der kom til at høre til Baunebjergskolen og med de lærere, man vidste, ville med til den nye skole. Den startede med 2 spor 1. til 8. klasse.

Viceskoleinspektør Flemming Søgård blev samme år skoleinspektør på Tibberupskolen i Helsingør kommune, og som ny viceskoleinspektør på Humlebæk skole ansattes Jørgen Rydstrom, der havde været lærer på skolen fra august 1961, afbrudt af 2 års ophold ved FN skolen i New York.

Nu stod skolen med et elevtal, der næsten var halveret. Antallet af klasser faldt fra 35 til 24. Dermed fik skolen et overskud af lokaler, så en større ombygning var mulig. Lærerværelset blev udvidet med den største del af biblioteket, resten indrettes til arbejdsrum for lærerne. Et nyt bibliotek med rum til classesæt og AV blev indrettet i 3 klasseværelser i fløjen ud mod Gl. Strandvej. I fløjen fra 1937 over sløjdsalen indrettedes der to lokaler til børnehaveklasser, da kommunen oprettede disse klasser til skoleåret 1971/72. De nedlagte lejligheder blev indrettet til tandklinik, læseklasser og observationsklasser. I 1975 byggedes endnu en fløj til skolen ud mod fodbold-

banen, denne fløj kom til at indeholde et nyt fysiklokale og to klasseværelser. Disse udvidelser og ombygninger betød en væsentlig forbedring af forholdene på skolen.

Efterhånden valgte også en større og større del af eleverne at blive i skolen i 8. og 9. skoleår, og ved lov blev undervisningspligten udvidet til 8 år fra skoleåret 1972/73 og året efter til 9 år.

Da der nu i slutningen af 1960'erne var indført udelt undervisning til og med 7. klasse, var grunden lagt til at gå videre med 8. til 10. klasse, hvor en lovændring gav mulighed for, at skolen kunne tilbyde "samlæsning". Det betød, at undervisningen i dansk og orienteringsfagene biologi, geografi, historie og religion kunne være fælles for eleverne i 8. til 10. klasse.

I 1975 kom så skoleloven, der i princippet indførte en udelt skole fra 1. til 9. klasse, dog skulle der i matematik og sprog undervises på 2 niveauer. Den 9 årige undervisningspligt fulgtes op af en frivillig børnehaveklasse og en frivillig 10. klasse. Realeksamen blev afskaffet, og i stedet indførtes folkeskolens afgangsprøve efter 9. eller 10. klasse med mulighed for udvidet afgangsprøve efter 10. klasse. Et nyt fag blev indført, samtidsorientering, der skulle være medvirkende til at fremme elevernes interesse for politiske forhold og forberede dem "til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund og til medansvar for løsningen af fælles opgaver", som der stod i formålsparagraffen. En formålsparagraf der for første gang i folkeskolens historie ikke indeholdt en formulering om tilknytning til folkekirken.

Nævnes bør det også, at Humlebæk i 1967 fik en ny skole "Lilleskolen". Skolen var i begyndelsen kun fra 1. til 7. klasse, derfor skulle eleverne fra skolen finde en anden skole i 8., 9. og 10. klasse. Elever fra Humlebæk skoles distrikt søgte oftest Humlebæk skole, og for mange var det skoleskifte et kulturchok. Her blev stillet faglige krav, som de ikke var vant til. Til gengæld kunne elever fra Lilleskolen berige Humlebæk skole, de var i højere grad vænnet til selvstændigt arbejde og til ikke at tage lærerens ord for lov. På den måde kom de to skoleformer til at supplere hinanden.

En elev, der kom fra en anden skoleform, Mai Sylvester Jensen, begyndte på Humlebæk Skole i 1974 i 9. klasse og sluttede i juni 1976. Mai fortæller.

"Jeg kom fra en lille privat, såkaldt storrums-skole (tidligere fabriksbal, med vægge bygget halvt op af ølkasser) i Bagsværd, hvor jeg havde haft det trygt og godt. Så Humlebæk Skole var, i forhold til hvad jeg kendte, stor og meget anderledes. Her var der ikke noget med fællesmøder, fælles frokost og et stort fællesskab, men meget fastlagte skemaer og timer, hvor der ikke var plads til så meget andet.

Mai Sylvester Jensen
Privateje

Villy Gelting Petersen,
skoleinspektør 1964 – 1975
Privat eje

Oven i det, var der hele det sociale aspekt. Jeg følte mig utryk og anderledes. Havde svært ved nogle af fagene og græd ofte over lektierne.

Min første klasselære Palle Overby var, set med mine briller, lidt hård. Men jeg var jo også på det tidspunkt, farvet af et ret omvæltende skoleskift. Andre lærere jeg husker, var Benny Bau og Poul Kragelund. Dem havde jeg det rigtig godt med, dels fordi jeg havde dem i nogle fag som jeg kunne li' - dansk og samfundsfag - og dels fordi de forstod at sætte sig i respekt på en human og forstående måde."

1. oktober 1975 forlod Villy Gelting Petersen Humlebæk skole for at tiltræde en stilling som skoledirektør i Tårnby kommune. Han skriver selv om sine 11 år på skolen: *"Paradoksalt startede jeg ved en 4 - spors skole (ca. 700 elever) med trange pladsforhold, hjemmeklasseprincippet havde ringe kår, og sluttede ved en lille skole (ca. 470 elever), men med et væsentlig større areal. Årsagen var bygningen af Baunebjergskolen. Og denne begivenhed står måske som en af de bedste erindringer for mig. Distrikter skulle skabes, klasser skulle deles eller flyttes, og alt gik bogstavelig talt gnidningsløst. Mange møder måtte holdes, men hvor var det en fornøjelse at arbejde med forældrene, med lærerne, med de kommunale myndigheder og med eleverne om denne sag – det glemmer jeg aldrig. Det blev en manifestering af det, jeg husker som Humlebæk skoles identitet: en blanding af frihed, og fasthed, af individualitet og respekt for fællesskabet, af leg og alvor"*.

1. januar 1976 tiltrådte den ny skoleinspektør Erik Vestergaard Thomsen, der kom fra en lærerstilling i Lemvig.

Et stemningsessay

Elisabeth Lund, elev 1959 til 1969

At beskrive indtryk af personer, undervisning og hændelser i erindret form er en forunderlig proces, som jeg indgår i med en blanding af veneration og desperation. Indtrykkene fra 10 fantastiske år på Humlebæk Skole er mangfoldige og står i kø for at blive nedfældet til videreformidling. Dog, kø er ikke det rette ord. Fortidsbillederne lader sig nemlig ikke opstille, som klassernes elever i de glimrende båse med hvidtatoverede streger, vi havde i vores gode gamle skolegård anno 1959; sommeren, hvor jeg tog min klasselærer Birgit Müllers hånd for først at slippe den 5 år senere, hvor klasserne efter datidens pædagogiske principper blev delt i almene og boglige linjer med en blanding af ramaskrig eller triumf til følge hos forældre og elever, alt efter hvor den enkelte elev nu havnede.

Væk var de første fem års udelte tryghed med kære kammerater, Bent Skov Larsen med sang, violin og globale geografiske kort, Jørgen Rydstrøm, som kunne gøre matematikken magisk, Fru Helgesen, som gjorde alle til eksperter i biologi med sin faglige ekspertise og sit vindende væsen. Væk var klasseværelset med udsigt over Sletten Havn til solopgang over Øresund og Skt. Ibbs Kirke på Ven og frem for alt, væk var Frk. Müller med de bibelske plancher, Selma Lagerlöfs bøger og en karisma, som nærmest gjorde hende selvlysende. Ach, du lieber Augustin, Alles ist weg, weg, weg. Den 2. traumatiske begivenhed i mit liv, som skulle præge min sommer 1963, var indtruffet. Den 1. var Cubakrisen d.22.-28. oktober 1962. Gudskelov blev atomkrigen afværget.

Det gjorde den 3. traumatiske begivenhed, mordet på John F Kennedy d.22.11.1963 desværre ikke. Jeg husker endnu at vejret var køligt og solrigt, og at skolens flag gik på halv. Min helt var død.

I mit tidlige skoleunivers blev historie et af mine yndlingsfag og sammenblandingen af skolens og den store verdens personligheder, som tegnede en ændret dagsorden og nye visioner, var helt naturligt. Således syntes jeg for eksempel, at den gamle patriarkalske skoleinspektør Kristian Kristiansen var blevet afløst af en visionær Kennedy- karismatisk mand i Villy Gelting Petersens skikkelse. Ham var jeg dybt betaget af. Faktisk overvejede jeg, om han ikke kunne indføre republikken i Danmark og selv blive præsident!

Elisabeth Lund

Tilbage til klassens fascinerende historieundervisning, hvor Find Christensen med pegepind styrede fronterne på det store Europakort. Jeg husker det næsten, som satte han knappenåle i kortet for at vise troppernes fremmarch; men det er klart en erindringsforskydning eller...? Et faktum er det, at vi allerede på et tidligt tidspunkt i historieundervisningen beskæftigede os intensivt med samfundsfilosofi og økonomisk liberalisme, og at Adam Smith og David Ricardo stadig sidder fast manifesterede i mit erindringsrepertoire. Et faktum er det også, at mange af os gennem en dynamisk og fantastisk formidling kombineret med virkeligt gode undervisningsmaterialer har fået en livslang interesse for historie, samfundsforhold og politik. Vi blev undervist. Vores grundlag var i orden, og vi lærte metode og notatteknik som altafgørende arbejdsredskaber. At vi også kunne stave det, vi så smukt skrev, samt fortolke de tekster, vi læste i dansk, har Find Christensen også æren for fra 6.klasse og frem til afsluttende eksamen i 3.real. Han var vores klasse-, dansk-, historie- og samtidsorienteringslærer. I 7.b var vi 31 elever, og der var aldrig disciplinære problemer, stik den! Manden styrede med en cocktail af jernhård justits, kærlighed til sine fag og en aldrig svigtende interesse for de børn, han underviste. Iblandt var han så irriterende krævende og provokerende, at vi blev tvunget til at tage stilling til alt mellem himmel og jord. Vi blev bedt om at kunne argumentere for vores stillingtagen ud fra overbevisende teknikker, og hvor blev vi gode til det. Jeg takker med tilbagevirkende kraft.

Netop ordet tak vil jeg rette til Humlebæk Skole og dens lærere på egne og sikkert også på en hel del andre elevers vegne for de mange år, skolen var med til på afgørende vis at forme vores personlighed. Et helt register af lærere melder sig på nethinden. Helt klart står de der med deres karakteristika parat til retrospektivt at træde i karakter:

Inger La Cour med sine lysende, kloge øjne og næsten hypnotiske magt over elever og den tyske grammatik. Hun var mageløst pædagogisk, og alle talte glimrende tysk. I timerne var der en deltagerprocent på 100!

Knud Petersen stod for det engelske, dengang det var britisk, og Union Jack vadede i elevernes bevidsthed, før flaget et par årtier senere var blevet fortrængt af Stars and Stripes. Knud Petersen var en gentleman af et sådant format, at jeg ikke turde andet end at tage engelsk som hovedfag. Jeg er Hr. Petersen dybt taknemmelig for den gode rollemodel, han var.

Agnethe Hessel, med Kristian Mikkelsens *Latinsk Læsebog* i den ene hånd og Atke

og Hyllestedes *Franske Begynderbog* i den anden, koket dappende ned gennem Sletten i små espadriller, med en hale af elever efter sig, for at læse smukke tekster i den fri natur ved salten sø. Charmerende formidling i en lille sky af Gauloise.

Dorthe Bagger, vores blonde brag af en fysiklærer som både var så fagligt fabelagtig og fysisk fordelagtig, at alle fik top check på både fysik og kemi i et helt uhorft omfang. Der stod en livredder fra Baywatch, troede man, indtil man fik stukket et lakmuspapir i hånden til afprøvning af syre og base.

*6b 1964/65 Elisabeth Lund
første række midtfor med stetninger,
klasselærer Find Christensen
Privat eje*

Minna Christensen, hvis charme og dynamik kunne få selv den mest usportslige elev op på stikkerne i vildt engagement. Vi elskede hende. Alt for tidligt er hun gået bort, men i erindringen er hun altid til stede

Kære lærere (1959-1969), nævnte som unævnte, alle var I uvurderlige brikker i skolens farverige mosaik, alle bidrog I til det væsentlige, mangefacetterede helhedsaspekt, vi som elever nød godt af. Tak.

Forleden dag passerede jeg skolen på Gl. Strandvej og sendte venlige tanker til tidligere tiders sogneråd, eller hvem det måtte have været, som i 1907 byggede denne dejlige skole på bakken med udsigt over Sletten og Sundet. For en kort stund legede jeg elev og gik ind i skolegården og stillede mig med ryggen op ad den gamle bygnings røde mur for at fornemme skolens sjæl og fortidens minder. Murstenene varmede mig, solen bagte, alt var stille, men hvis jeg havde anstrengt mig, tror jeg, at jeg ville have kunnet høre stemmerne fra 3.real, sommeren 1969, hvor fremtiden lå bredt ud som et uendeligt tæppe, og alt var muligt, og vi var solbrændte og forelskede i livet, i skolen, i hinanden. Cirklen var sluttet.

At skrive dette essay har været som for en stund at vende hjem; som for en stund at få fortid, nutid og, hvem ved, fremtid til at flyde sammen i en tidløs smeltedigel. En på én gang universel og meget privat oplevelse, man må dele med andre. Skolen som institution er *non nobis*, ikke kun for os men for efterslægten.. Det gælder også *Humblebæk skole. Tillykke med de 100 år.*

GÅRDVAGT

Find Christensen, lærer på skolen fra 1963 til 1970

Da jeg for et halvt århundrede siden sprang ud som lærer, kom jeg ud til en skoleverden, som – lige som resten af samfundet – var meget anderledes end i dag.

De fleste børn havde en hjemmegående mor og havde ikke prøvet livet i en institution, før de begyndte i skolen. Når skoledagen var slut, havde børnene et frirum på stort set egne præmisser uden opsyn af voksne. Så længe de ikke overtrådte de regler, som var blevet sat af de voksne, kunne de udvikle deres egne sociale færdigheder og erfaringer sammen med kammeraterne. Når de havde gået 5 år i skole, blev de delt op efter boglige evner og interesser. De elever, der syntes at skolegangen var en sur samfundspligt, kunne gå ud til friheden efter 7.klasse. Nu var de ”voksne” i den forstand, at de kunne gå ud af skolen og begynde i erhvervslivet, tit på vilkår vi i dag ville finde meget barske.

Afstanden mellem voksne og børn var meget større end i dag. Der krævedes respekt over for den, der var ældre, mens respekten ikke gik den anden vej. Vi lærere blev tituleret med ”De”, ”Hr.” og efternavn og havde en autoritet, som først 70’ernes lærere i fløjlsbukser og træsko gjorde en ende på.

Der var også afstand mellem kønnene. Drengene og pigerne havde hver deres verden. På mange store skoler i København var de helt adskilt, så de gik i rene pige- eller drengeklasser, og i skolegården var der malet en streg mellem drenge- og pigegård. Gik man over strengen, kostede det en lussing, hvilket ikke gjorde det mindre interessant.

Den gængse opfattelse var, at piger var nemme. De passede deres lektier, var lydige, opponerede ikke mod lærerne og kastede ikke med æggemadder.

Drengenes verden var helt anderledes. De spillede fodbold, skydede enhver form for skolearbejde, røg på gårdtoiletterne, hvor de også tegnede forenkede, anatomiske tegninger med oplysende ledsagetekst og i øvrigt betragtede alle forbud som en udfordring til opfindsomheden. De byggede huler, klatrede i høje træer, kæmpede mod andre drengeklaner, og i mangel af bedre tævede de hinanden, til de fandt ud af deres plads i hakkeordenen.

Som unge lærere var vi ikke i tvivl om, at det var, hvad vi kom ud til, for det var jo ikke så længe siden, vi selv var på den alder. Kort og godt: hvis ikke vi tog magten,

Find Christensen

ville den overgå til de stærke elever i klassen, hvilket næppe ville være en fordel for nogen. Vi gik til skole med den opfattelse, at vores autoritet ikke måtte anfægtes, da vi ellers kunne risikere at ende som de pædagogiske ringvrag, vi havde kendt fra vores egen skoletid. Så jeg fulgte devisen: Start med kort snor – du kan altid slække, den modsatte vej er lang og trang. Ikke et særligt sympatisk udgangspunkt, men det er realpolitik sjældent.

Sæderne er heldigvis mildnet, og børnene mødes i dag med større forståelse og indsigt. Det er nok ikke uden betydning, at den mandsdominerede skoleverden, jeg kom til, i dag har langt flere kvindelige end mandlige lærere.

I hine fjerne dage var skolegården fuld af børn – hele året. Kun ekstremt snefald, kulde eller regn i tove kunne blødgøre lærerne, så børnene fik lov til at blive inde. For så skulle lærerne selv passe ungerne og undvære kaffepausen. Altså – ungerne skulle ud, og de skulle blive ude. Til den ende havde vi ”ansat” drengene fra den ældste klasse. De skulle sørge for, at ingen smuttede ind i varmen. Det job udførte de med nidkærhed og total mangel på menneskelig barmhjertighed. Nogle af dem nød i den grad at være overhund, at vi måtte tage jobbet fra dem for ikke at få forældreklager.

Ude i gården ventede så gårdvagterne. Jørgen Rydstrom, Benny Bau og jeg.

Det var ikke en eftertragtet tjans, selv om den gav lidt penge. Jeg kan jo ikke påstå, at vi alle tre var valgt efter størrelse og håndkraft, det var nok snarere den ungdommelige hårdførhed, der var grunden. Vi skulle med et mylder af børn i en lille skolegård sørge for rimelig orden og begrænset blodsudgydelse. Det gik for det meste meget godt, for reglerne var få og enkle:

Du skal komme til tiden.

Du må ikke gå uden for skolen.

Du må ikke slås.

Du må ikke ryge på skolen.

Det rettede pigerne sig stort set efter.

Købmand Steffensen på hjørnet af Torpenvej var en venlig mand med en endnu venligere kone. De handlede også med slik. De vidste godt, at børnene ikke måtte gå ud i frikvartererne, men det var jo sådan set ikke deres sag at holde moralprædiken, så der blev solgt slik.

At kunne dele slik ud i en time efter at have snydt pladshundene var noget, der skabte agtelse.

Det kunne vi jo ikke have siddende på os, så vi lavede commando-raids til Steff, når vi var sikre på, at der var en god fangst, eller dukkede frem bag en busk, så ungerne var ved at kløjs i flødebollerne. Så fandt Villy og Peter selvfølgelig ud af at gå en omvej - uden om sportspladsen - og liste ind ad bagvejen. Men ikke længe. Så stod en venligt smilende gårdvagt og bød dem velkommen til skolen med en svedeseddel i hånden. Hvis de havde budplads om eftermiddagen og derfor fik problemer, hvis de skulle sidde efter, var vi barmhjertige nok til at konvertere straffen til et halvt stilehæfte med afskrivning af åndfulde sætninger som f.eks.: ”Jeg må ikke gå uden for skolen”. Vi tog gerne mod et bolche i al venskabelighed, men der var ingen vej uden om. De kendte taksten og kunne i stedet godte sig ved tanken om alle de gange, de havde snydt os.

Jeg tror ikke, at drenge slås så meget i dag – der vil nok være en voksen til at gribe ind. Men den gang var det en yndet fritidsbeskæftigelse og en daglig foreteelse i skolegården. Der samlede sig altid en stor flok tilskuere, der heppede på de to kombattanter. Var de rimeligt jævnbyrdige og nogle af de urolige hoveder, der trængte til at afreagere en times stillesiddende, vendte vi ryggen til en passende tid, men de store fik ikke lov til ustraffet at mule de små. En gang, hvor der var et stort opløb og meget hepperi, pløjede jeg igennem som en isbryder i pakis og kom ind til brændpunktet, hvor der blot ingen brand var, men to tændstikker lagt over kors. Tre meter væk stod Bjarne, Verner og Palle, helt fordrejede i ansigterne af at undertrykke det grin, der boblede i dem.

Vinterdage med sne kunne være lidt af en prøvelse. Så var de der alle, Palle, Verner, Finn, Leif, osv. Vi gårdvagter vidste, at man kunne opnå uvisnelig hæder ved at ramme én af os i nakken med en snebold. Som sjakaler listede de rundt med ansigter så uskyldige som den nyfaldne sne og altid med den ene hånd gemt væk fra vores domptørblik.

Så stod man med ryggen dækket op ad en mur eller i et hjørne og råbte: ”Peter, Palle, Villy, vis mig begge hænder”, med et blødt bump faldt en snebold til jorden bag dem.

Jeg husker ikke, at det lykkedes for nogle af dem at få ram på os, men de fortæller sikkert deres børn, at de opnåede at blive dagens helt nogle gange.

Hvorfor skal drenge ryge, når det ikke smager godt? Tja, hvorfor kravler de rundt på tog i fuld fart eller laver graffiti på sagesløse menneskers mure? Vi tre gårdvagter

pulsede lystigt løs på piberne, og der var ingen forargede hattedamer. Naturligvis måtte ungerne ikke ryge. Det var helt selvfølgelig for os, at der var forskel på børn og voksne. Der var en regel, og regler var til for at overholdes, så vi jagtede rygerne – med pibe i munden. Rygerne skulle altid på toilettet lige før det store frikvarter – og hvem tør nægte en betrængt elev det? Vi stod af og til på lur, og når flokken var samlet, sneg vi os som en hjemmeværnsmand på øvelse langs væggen og åbnede døren med et brag. Megen røg, men ingen cigaretter! Tre mand ved urinalet, mens de med én hånd prøvede at lyne ned, fire mand bag lukkede toilettdøre, stønnende lydeligt over deres træge mave. Og vi ventede. Og ventede, mens vi underholdt om de sidste sportsresultater, kattevenligt. Og så gav den første et brøl fra sig, da cigaretten nede i lommen brændte hans fingre. Resten overgav sig.

Nogle af drengene mente, at det var en naturlig pligt at genere lærerne. At gårdvagterne blev skydeskiver, var vel ret og rimeligt, for vi var jo en del af den vedvarende røver- og soldaterleg, men en gang imellem gik det ud over uskyldige. Inger la Cour havde en lille bil, nærmest et hundehus med et hjul i hvert hjørne. En dag stod den på græsskråningen ud mod boldbanen. Bjarne, Palle og Verner - dem igen – havde båret den ind fra parkeringspladsen og sat den på en ret fantasifuld måde. Det var ikke en hævnakt, for Inger la Cour var en meget afholdt lærer, men lærer var hun jo, og så uheldig at have en flytbar bil. De fik ikke megen ros for deres opfindsomhed, Geltings stemme kunne høres over det meste af skolen, da han fortalte dem, hvad han mente om deres happening.

Bjarne, Peter, Palle, Verner, osv. sagde De og hr. til os, vi var de voksne, der satte spillereglerne, som de selvfølgelig skulle anfægte. At drenge skulle afprøve grænser havde vi en medfødt forståelse for og holdt ingen moralprædikener om røg, slik og slagsmål, og når vi møder dem i dag, hilser de venligt og lyser op ved tanken om de gyldne stunder, hvor det var dem, der vandt kampen.

Få år efter blev det moderne, at skolerne skulle have rygerum til eleverne, at de måtte blive inde i alle frikvarterer hele året, og at de store måtte gå uden for skolen i frikvartererne (og for eksempel købe slik).

I dag er det forbudt at ryge på alle skoler, det anbefales, at børnene får frisk luft og motion, og hattedamerne tordner mod underlødige kost og slik.

Af det kan man slutte, at tiderne skifter og vi med dem.

Ung lærer på Humlebæk skole

Kis Bonde, lærer på skolen 1965 - 1970

Jeg kom som ung dimittend fra Hellerup Seminarium, hvor jeg var den sidste årgang, der blev uddannet i alle fag (bortset fra tysk), så jeg var i princippet i stand til at undervise på en landsbyskole med kun 2 lærere.

Jeg ville nu gerne bo på grænsen mellem by og land, og derfor faldt mine øjne på Humlebæk skole.

Mit liniefag var fysik/kemi, hvor jeg var den eneste pige på holdet på Hellerup seminarium. Dette fag var nu også mit yndlingsfag i min skoletid sammen med tegning (billedkunst). Selv i dag som pensionist er naturvidenskab og billedkunst stadigvæk mine passioner.

Jeg søgte ansættelse i Asminderød – Grønholt kommune; men ønskede specielt at komme på Humlebæk skole. Jeg husker med et smil om munden, da jeg skulle ind til ansættelsessamtalen, fordi skoledirektør Mailand ved ankomsten havde hvisket til mig: *"Det skal nok gå – tag det helt roligt"*, hvilket jeg så valgte at gøre.

Humlebæk skole stod netop og manglede en fysik/kemi-lærer, da den navnkundige lærer Rode var rejst til Grønland. Jeg overtog derfor hans fysik/kemi-timer i bl. a. 2. real (9. klasse).

Samtidig blev jeg klasselærer i en 4.a i matematik. Klassen havde elskelige lærer Larsen til dansk. Han var en god lærer at støtte sig til, når man var ung og uerfaren.

Ellers blev der ikke taget hensyn i skemaplanlægningen til de unge lærere. Man fik, hvad der var tilovers, og det var 8 gymnastiktimer samt et par sangtimer. Ganske vist havde jeg skrevet på min ansøgning, at det eneste fag, jeg ikke så gerne ville undervise i, var gymnastik; men en lærer havde lige forladt alle gymnastiktimerne med dårlige nerver, så "overlev eller skift job" var parolen.

Selvfølgerlig husker jeg mange elever fra min første klasse 4a, for dengang ville de fleste forældre gerne lære den nye lærer at kende, og de syntes jo nok, at hun var lidt vel ung.

Et særligt forhold fik jeg til en pige fra klassen, fordi hendes forældre spurgte, om hun kunne bo hos mig i 14 dage p.gr.a. sygdom i familien. Det måtte hun gerne, for jeg havde fået en 75 kvadratmeter stor 2 værelses lejlighed i den nye del af Teglværks-parken, så der var god plads. I øvrigt kom eleven blot med en lille håndtaske med en

Kis Bonde

smule tøj i, for man skulle helst ikke tage plads op. Det blev hyggelige 14 dage, og hun var en dygtig pige og et utroligt nemt barn.

Fra klassen husker jeg også en opfindsom dreng. Som ung lærer bliver man let smittet af alle børnene, så jeg lagde mig med en ret så grim lungebetændelse; men jeg lå ikke helt ensom og ulykkelig hen. Drengens mor sendte ham over med en kurv med kylling og masser af dåsemad, så jeg ikke skulle sulte. Han besøgte mig også i årene efter, hvor han stolt viste mig, hvordan man kunne puste balloner op ved at trække dem over en sodavandsflaske fyldt med lidt syre og et par stykker gammelt zinktagrende. Brintballoner fløj fra stueetagen og hele vejen op til 3. sal i den opgang, hvor jeg boede. Disse kemi eksperimenter morede vi os meget over.

Måske var det fordi Humlebæk stadigvæk var en mindre, overskuelig by, at man fik så nært et forhold til eleverne og mange af forældrene.

Den første store klasse, jeg fik, var 2. real (9.klasse). Jeg fik dem i fysik/kemi; men jeg var også med i planlægningen af min første skolekomedie ” Den rødhårede Prinsesse ”, som 2. real skulle stå for at fremføre. Find Christensen var instruktør og kulisserne blev laver af Leif Andersen, Benny Bau og Kis Bonde. Den uforglemmelige prinsesse var Eva Grell, kongen var Claus Barner og en af troldene var Jannik Hilsted. Det blev et meget morsomt stykke med Dorte Schmelling siddende i suf-flørkassen for at hjælpe med replikkerne.

Jeg oplevede også min første store lejrskole med den klasse, idet lærer Knud Petersen og jeg tog 1 uge til London og 1 uge til Skotland med klassen i juni 1966. Eleverne betalte selv for turen – det måtte man gerne dengang – så derfor kunne vi komme vidt omkring.

I London blev eleverne indkvarteret privat hos engelske familier, mens de i Skotland bl.a. boede på Bruntsfield Youthhostel i Edinburgh. Vi sejlede med DFDS` s skib ”m/s England” til Harwich, hvorfra vi kørte med tog til Wanstead for at møde vore værter. Det var nyt og spændende samt lærerigt for vore elever at skulle bo hos fremmede mennesker, hvor man kun kunne tale engelsk.

Foruden at se alle de traditionelle seværdigheder i London, så var vi en dag i Cambridge og en dag i Luton for at se General Motors bilfabrikker. Jeg sørgede også for et besøg i planetariet, for det var før vi selv fik Tycho Brahe Planetariet i København. Vi var tilmed ude på et fint dansested en aften.

I Skotland var vi vidt omkring med bus: Over Forth-broen til Perth og videre til Glen Lyon. Derefter til det berømte Glencoe pas, hvor ”the massacre of Glencoe”

fandt sted. Det var Campbell klanen, der massakrerede Macdonald klanen på fejeste vis i 1692.

Vi kørte videre til Fort William og Ben Nevis, Skotlands højeste bjerg. De skønne banker ved Loch Lomond oplevede vi også, før turen gik via Newcastle og tilbage til Esbjerg. Jeg har ikke siden været på så omfangsrige lejrskoler, idet der nogle år efter blev indført restriktive regler for forældrebetalingen. Det blev en mægtig oplevelse for såvel eleverne som for en helt ung og uerfaren lærer.

I min ungdom havde flere elever kræfter og vilje til at dygtiggøre sig om eftermiddagen i ungdomsskolen, hvor jeg havde et fysik/kemi-hold. Computerspil og TV-kikkeri tog ikke børnenes tid. Det var ret morsomt, selvom spændingen en gang blev lidt for meget af det gode. En elev havde ikke hørt opmærksomt efter, så da vi skulle finde messings varmfyldte, var det ved at gå galt. I stedet for at varme mes-singloddet op til 100 grader i vand og derefter sænke det ned i petroleum for at måle varmeafgivelsen, så sænkede hun loddet ned i petroleum og begyndte at varme det op til de 100 grader. Heldigvis så en af eleverne fejltagelsen – og aldrig har en lærer fløjet gennem lokalet så hurtigt for at få slukket for gassen.

Fysiklokalet lå i øvrigt på 1. sal og havde kun én udgang. Hvis den var spærret måtte man springe ud af vinduet og ned i en kælderskakt. Det var først år senere, at der kom til at gælde nogle sikkerhedsregler for fysiklokaler.

Da jeg begyndte at undervise i matematik, blev det moderne at undervise efter ”Den nye matematik”, som var lagt an på mængdelæren. Jeg fik det andet år, jeg var lærer lov til at indføre Cort og Johannesens mængdelære- matematikbøger, og samtidig fik jeg mit første kursus på Danmarks Lærerskole i denne nye tilgang til matematikken.

Det vakte opmærksomhed hos forældrene, at matematikken blev formidlet på en ny måde, og at der skulle læres en mængde nye regnetegn m.m. Derfor opstod forældrematematikken, idet nogle forældre frivilligt valgte at få instruktion i de nye tanker for bedre at kunne hjælpe deres børn.

Alt var ikke lige nemt, når man var ny lærer. Det gik godt nok med at have real-klasse pigerne i gymnastik. Mange af dem vidste mere om håndbold end jeg, og de spillede ivrigt. Jeg lovede dem en kasse sodavand for at vinde en skoleturnering, og det gjorde de med lethed uden min store indgriben. Derimod var det sværere med en anden klasse i gymnastik, som bl.a. rummede mange piger fra Sletten. Sletten var den gang et mere lukket miljø, som havde et meget bramfrit sprog. De fandt vist mit

sprog fra Hellerup ret så affekteret, og de var ikke særlige ivrige i gymnastiktimerne. Især var det dem meget imod at gå i bad efter timen, når de lige skulle hjem bagefter. Når jeg prøvede at tvinge dem i bad, så røg ordene ” dumme kælling” over deres læber.

Det kom til megen ordkløveri, og gang på gang måtte jeg sende nogle til inspektøren. Inspektør Gelting forlangte så, at de skulle sige ”undskyld” for deres ulydighed og sprogbrug; men lige meget hjalp det.

Nå, trøstet blev jeg af mine medfølede forældre til min klasse. De forklarede, at miljøet i Slettet var ret specielt og anderledes i flere henseender, og derfor mente de, at jeg ikke skulle tage det alt for tungt. Det hele drejede sig om en kulturkløft.

Siden har miljøet i Sletten skiftet karakter i alle henseender. I dag er det mondant at bo i Sletten, og det er ikke længere et lukket fiskermiljø. Jeg fik jo at vide, at fiskerne fra Sletten før min tid havde kæmpet mod landbrugerne fra Humlebæk, så store føltes forskellene.

Da jeg første gang bevægede mig ned på Sletten Kro for at se, hvad det var for noget, så kikkede fiskerne på mig. Jeg spurgte, hvad man kunne spise her; men fik svaret:” Her spiser man ikke lille frøken – her drikker man kun”. Sletten Kros renommé er siden gået op og ned mange gange.

Sletten er et af de dejligste steder, man kan tænke sig i dag.

Første gang jeg trådte ind på lærerværelset, satte jeg mig fejlagtigt på en tilfældig stol. Den gik ikke!

Lærerne havde faste siddepladser, og jeg fik anvist min plads ved inspektør Geltings bord, hvor også Fru og Hr. Andersen sad – et venligt ægtepar, som man altid kunne spørge til råds.

Heldigvis var inspektøren interesseret i en god fysikundervisning, så når jeg om eftermiddagen de første mange år gennemprøvede næste dags demonstrations- og elevforsøg og derved fandt ud af, hvilket nyt apparatur, der var tiltrængt, så henvendte jeg mig blot til inspektøren, og vups, så kunne jeg bare købe ind. Det var meget inspirerende for en ung lærer. Gelting spurgte såmænd med et smil om læben, om jeg ikke også manglede en seng i fysiklokalet, da jeg opholdt mig der i så mange timer. Det tog tid at oparbejde en rutine i at håndtere de mange forsøgsopstillinger, men det var også spændende. Alle lærere skulle ikke sidde og kæmpe om at få en større eller mindre del af budgettet, som det blev til senere. Inspektøren bestemte enerådigt, hvilket var en fordel for mig.

Fysik/kemi-lærere er jo altid i mindretal, da faget desværre ikke fylder meget i skolen.

Der var mange spændende kurser i Fysik/kemi på Danmarks Lærerhøjskole, og jeg var heldig at få bevilliget mange kurser gennem årene på Fysisk Institut. Det lagde grundstenene til mit senere arbejde for Undervisningsministeriet med at være medforfatter på en Undervisningsvejledning for Fysik/kemi i 1989. Her lagdes også grunden til mine ideer om naturfag i de mindre klasser, hvilket udmøntede sig i omkring 10 års forsøgsundervisning, før det blev indført som faget Natur/Teknik i folkeskolen i 1994.

På Humlebæk skole blev der ansat mange nye lærere hvert år, da børnetallet voksede støt. Opfindsomheden var stor ikke alene mht. undervisningen; men også når der blev afholdt lærerfester.

Jeg mindes mange sjove stunder og også mange lærere, som siden er forsvundet ud af mit synsfelt.

Nybyggeriet i Humlebæk tog for alvor fart i disse år, især vest for jernbanen. Derfor blev forholdene på Humlebæk skole for trange, og Baunebjergskolen blev planlagt.

Den stod færdig i 1970, og det blev bestemt, at 9 lærere fra Humlebæk skole skulle flytte ud på Baunebjergskolen, som samtidig skulle ansætte 9 lærere udefra. Find Christensen flyttede fra Humlebæk skole og blev viceskoleinspektør på den nye skole, hvor Jørgen Svensmark, som kom udefra, blev inspektør.

Jeg flyttede ud på Baunebjergskolen for at stå for den splinter nye fysiksamling, som jeg selv fik lov til at købe ind til. Så vidt jeg husker fik jeg 80.000 kr til at købe apparatur for, og det var et ganske stort beløb dengang. Det var en udfordring, som jeg ikke kunne modstå.

Det var med vemod, at jeg skulle forlade mine dejlige elever, især min klasse på Humlebæk skole.

Mange af lærerne ville jeg også komme til at savne; men heldigvis fik jeg igen en inspektør, som godt kunne lide naturfagene og selv underviste i fysik.

Tiden på Humlebæk skole står for mig i et lysende skær med rimeligt ambitiøse elever og forældre.

Om end bygningerne var ret gamle, så var der en god ånd på skolen.

I dag har Humlebæk 3 folkeskoler, og alle lærerne samt eleverne kender ikke mere hinanden.

Historier fra Humlebæk Skole

Adam Wolf, elev 1965 – 1974

Adam Wolf

En hyggelig skole

Bygningerne var ikke noget særligt, men de var hyggelige. Det samme var stemningen for det meste.

De første år ventede vi om morgenen i en lang række i den gamle del af skolegården, før vi blev lukket ind. Det var koldt – på alle måder. Men når vi kom ind i varmen, var der en særlig stemning med Scherfigs tegninger af vilde dyr på væggene, de gamle og lidt slidte møbler, for ikke at tale om tavle, kateder og rullekort. Det hele skabte – i kontrast til ventekøen uden for – en vis varme og forventning til forløbet af skoledagen.

Senere havde vi klasseværelse i den ”nye” del af skolen, som vel egentlig ikke var hyggelig, men alligevel venlig med store vinduer, masser af lys og grønt græs uden for vinduet, der vendte ud mod Øresundsvej. Og netop Øresund med strandene tæt på, fiskerlejet i Sletten, skovene og de grønne omgivelser samt nærmiljøet med slagteren på Gl. Strandvej, hvor man kunne hente brune, fedtede papirposer fyldt med fedtegrever, var med til at gøre skolen – eller i hvert fald skoletiden – hyggelig.

Skolegården var ikke spor hyggelig – men jeg tror ikke den adskilte sig fra andre skoler på det tidspunkt. Der var asfalt og asfalt og nogle fæle toiletter, hvor der blev røget og drillet. Måske burde man foretage en videnskabelig undersøgelse af sammenhængen mellem skoletoiletternes kvalitet og elevernes erindring om deres skole. I hvert fald står de rungende toiletter med iskoldt vand og toiletpapir i dårlig tapetkvalitet som en klar erindring.

Frikvartererne var netop det frirum, som de var tiltænkt at være, men jeg husker det som et frirum under stærkt opsyn og med strenge regler for vores leg.

Det var der sikkert gode grunde til, for voldsomme slagsmål er noget af det, der står tydeligst i min erindring fra frikvartererne. Ikke fordi de fandt sted hver dag, men fordi de var så voldsomme, at det i dag kan undre, hvordan de fik lov at udvikle sig så langt. Der var nævekamp, så blodet flød fra næser og knæ, omkranset af en hujende ring af elever, der med tilråb opmuntrede til flere og hårdere slag. Det var skoleårets dramatiske højdepunkt, men også skræmmende for os andre, der ikke vidste, hvornår skolegårdens ”galninge” ville tage fat på os.

Skolegården fik efterhånden flere legeredskaber, og der blev nedsat et udvalg, der skulle finde ud af indretningen. Jeg husker, at jeg som elevrådsrepræsentant kæmpede for retten til at spille fodbold i gården, men lærerholdningen var negativ på grund af de store vinduesfacader, der vendte ud mod gården. Forhandlingerne var seriøse, og det endte – i hvert fald i min erindring – med en lille sejr til eleverne, da vi fik lov til at spille med små bolde i tennisstørrelse mellem ”fysik-fløjen” og ”lærerværelsesfløjen”.

Vores modpart i forhandlingerne var skolebibliotekaren frk. Müller, som med sin personlighed og fremtoning meget godt illustrerer min erindring om stemningen på

1b 1965/66 Klasselærer Kirsten Milling. Adam nr. 6 fra venstre i øverste række. Privat eje

Humblebæk Skole. Mit kendskab til frk. Müller var begrænset, men på afstand virkede hun meget streng. Brillerne var smalle og hårde, håret kort (eller samlet i en knude), og spadseredragten, som jeg husker som grøn, hvilket den nok kun har været nogle af dagene, havde et militaristisk snit.

Men frk. Müller viste sig at rumme andre sider. Hun var samtidig med til at skabe tryghed, og var man forfulgt i skolegården, kunne man i hvert fald forestille sig frk. Müllers beskyttende vinger som den sidste redning. Og så viste hun både forståelse og bevægelse i sagen om fodbold i skolegården. Men først efter at vi i de indledende faser havde opfattet hende som en benhård modstander.

Jeg er ikke helt sikker på, at mine samtidige på skolen ville være enige i denne beskrivelse, men sådan er det med disse skoleerindringer – de er kun personlige billeder, sorteret igennem mange år og genopdaget i anledning af Humlebæk Skoles 100 års jubilæum.

Humblebæk Skole i en pædagogisk brydningstid

Der skete en del i slutningen af 60'erne og begyndelsen af 70'erne. Både på Humlebæk Skole og i samfundet omkring os. Det store opgør om at få lørdagsfri, hvor elever, forældre og lærere drog til Fredensborg i protest mod sognerådets holdning, var et eksempel på den brydningstid, som måske er lettere at se i dag, end det var, dengang man var midt i den.

Min skoletid var præget af mødet mellem den gamle skole og eksperimenter med ny pædagogik og en helt ny stil. I min erindring var det en blandet fornøjelse, som ind imellem gik ud over det faglige udbytte af tiden på Humlebæk Skole.

Den gamle skole var i min tid ikke nødvendigvis ”den sorte skole”. Der var ganske vist en hel del eksempler på, at raffineret fysisk afstraffelse blev anvendt til at opretholde disciplinen og autoriteten. Men det var også en skole, som seriøst forsøgte at sprede viden og kunnen, hvilket ikke var en selvfølge i den mere moderne pædagogik.

Et kuriosum fra den ældste del af lærerkollegiet var lærer Rosenkilde, som hjalp med høvle og skruetvinger i sløjflokalet, mens han fortalte historien om Lille Klaus og store Klaus igen og igen på en særegen syngende facon.

Men generelt husker jeg de ældre lærere som meget engagerede og seriøse, selvom deres pædagogiske metoder formentlig på det tidspunkt var på vej på museum. Der var f.eks. lærer Hansen i geografi og lærer Albertsen i historie – den første uden an-

dre hjælpemidler end den tykke geografibog med sort-hvide billeder af landbrug i USA og morænelandskaber i Danmark, den anden med en meget engageret og noget rodet optræden ved tavlen, som imidlertid var tegn på stor indlevelse i stoffet. Knud Pedersen, som vi havde i matematik på de sidste trin, spruttede af engagement, selvom undervisningen var klassisk og uden de store eksperimenter.

I den yngre generation var fru Dencker i regning og en charmerende fysiklærer, som jeg har glemt navnet på, også eksempler på ”klassiske” lærere med stor seriøsitet og overvejende traditionelle metoder, selvom lærebøgerne indeholdt mængdelære og andre moderne begreber.

Når jeg husker de ”klassiske” lærere med en stor taknemmelighed, er det, fordi vi blev udsat for en række eksperimenter med ny pædagogik, som ikke alene varslede nogle af de ringe faglige resultater, som siden er blevet tilskrevet disse metoder, men som tilmed var præget af den famlen, som de nye metoder gav anledning til i starten.

Eksperimenterne startede under de værst tænkelige former med skiftende dansk-lærere, som ikke var i stand til at få ro i klassen og retning på undervisningen. Men i disse tilfælde var det nok en kombination af nye metoder og personlig usikkerhed, der gjorde udslaget. Vi lærte at læse, men det var formentlig takket være læsebogen Søren og Mette, som siden har vist sin levedygtighed.

Helt grotesk blev det, da vi som første årgang fik faget ”Orientering”, der skulle erstatte historie, geografi og biologi. Rammerne for dette nye fag må have været meget rummelige, for det gik aldrig op for mig, hvad der var formålet med undervisningen, og når man så kombinerede det med en lærer, som helst ville slippe for ulejligheden med at undervise, så blev det en faglig katastrofe. Meget ofte satte vores lærer en film fra Statens Filmcentral i gang ved starten af dobbelttimen, hvorefter han forlod lokalet og dukkede op igen, når dobbelttimen var slut. Mit udbytte af Orientering var derfor et indgående kendskab til Statens Filmcentrals produkter og en stærk vrede over den mangel på respekt for os elever, som vores lærer lagde for dagen.

Men helt dårlige var de moderne metoder nu ikke. En af mine bedste oplevelser på Humlebæk Skole var, da vi efter mange års trængsler i dansk fik Benny Bau, der åbnede vores verden på en måde, som på fineste vis kombinerede moderne metoder med seriøs faglighed. Vi analyserede reklamer og massekommunikation, vi skrev fri-stile fulde af fantasi, og vi lærte en masse om det samfund, der omgav os. Det var på de sidste klassetrin og faldt derfor sammen med personlig modenhed og nysgerrig-

hed, som givetvis var befordrende for oplevelsen, men det stod samtidig i skærende kontrast til oplevelsen af ”Orientering”, som i princippet havde samme potentiale for at inspirere os og gøre os nysgerrige.

Her mange år efter er det naturligvis svært at vurdere, hvad der var godt og skidt i denne pædagogiske brydningstid, som også ramte Humlebæk Skole. Der var kvaliteter ved både det nye og det gamle, men tilbage står den fornemmelse, at den nye pædagogik helt stod og faldt med den enkelte lærers evner og engagement, mens de mere klassiske metoder indeholdt et element af indøvet håndværk, som sikrede en retning i undervisningen på tværs af lærernes personlige egenskaber.

Som elever var vi jo også forskellige – og måske ville mine klassekammerater fortælle en helt anden historie om slutningen af 60’erne og starten af 70’erne på Humlebæk Skole.

Hvordan en lærers gestus fik indflydelse på mit liv

Gitte Spies, elev 1965 til 1970

Jeg begyndte i 1. klasse på Humlebæk Skole en solrig sommerdag i 1965. Skæbnen – eller var det skoleinspektøren – ville, at jeg fik Birgit Müller som klasselærer de første fem år. Frk. Müller som troligt fandt sig i at blive kaldt Møller, fordi Müller for nogle af os i begyndelsen var for fremmedartet, som brugte teater i undervisningen længe før, det blev moderne, som lod os lave en kæmpe collage, hvor der stod: Lad os lytte!, da den evindelige afbryden hinanden og larmen i klassen tog overhånd, som kunne læse Astrid Lindgren op som ingen anden, som sammen med os hængte sit drivvåde tøj til tørre på varmeapparatet og sad i underbukser til knæene. Hun var fantastisk til elever i de små klasser.

Gitte Spies

Birgit Müller og Jan Rode på lejrskole med Gittes klasse. Privat eje

*Birgit Müller, lærer og skolebibliotekar på Humlebæk skole 1959
– 1981 Privat eje*

Vi opfattede hende som gammel, men hun har formentlig været på min alder – ak, ja.

Frk. Müller var et meget troende menneske. Man fornemmede et intenst forhold ikke bare til kristendommen, men til Vor Herre selv. Et næsten ligeså lidenskabeligt forhold havde hun til bøger, og hun var i en lang årrække den omhyggelige vogter af skolens bibliotek.

Den hændelse, som fik så stor betydning for mig, fandt sted sidste dag før juleferien. Vi gik i tredje klasse og havde klasseværelse i lokalet over omklædningsrummet til pigernes gymnastiksal.

Vi skulle have frk. Müller i første time. Det var i en tid, hvor klassen pænt stod og ventede udenfor døren, indtil læreren kom og låste op, så ingen havde forventet, at hun allerede sad derinde. Men det gjorde hun – om hun gjorde.

Jeg glemmer aldrig det syn, der mødte os. Foran hver plads stod et tændt julelys i en lille rød træstige, en sodavand og en lille håndlavet kurv af papir pyntet med papirklip, fyldt med godter. Synet i sig selv gjorde et forrygende indtryk, og hendes ord til os har påvirket mine livsværdier siden.

Hun sagde, at når man virkelig holdt af nogen, så skulle man give dem det, der var mest dyrebart for én selv, og fortsatte: ”Det mest dyrebare for mig er min tid. Så derfor har jeg brugt de seneste mange aftener på at lave kurvene til jer – og har tænkt på hvert enkelt af jer, når jeg lavede dem.”

Jeg ved ikke om hendes rørende gestus, selve budskabet eller det, at hun talte sådan til en flok 9-årige unger, gjorde størst indtryk. Jeg ved bare, at jeg øjeblikkelig tog det til mig og har haft det med mig siden som noget meget væsentligt.

Desværre fik jeg aldrig fortalt frk. Müller, hvor meget oplevelsen betød og ikke mindst kom til at betyde for mig. Hun flyttede fra sit lille hyggelige hus i Sletten til den jyske hede. Utallige gange har jeg tænkt, at nu ville jeg tage over og fortælle hende, hvor meget jeg havde holdt af hende som lærer, men jeg fik det aldrig gjort.

Så hvis der blandt skaren af hårdtprøvede lærere findes én og anden, der spørger sig selv, om det overhovedet nytter noget, om alle perlerne kastes for svin, om nogle af guldkornene trænger bare lidt længere ind end til næste frikvarter, så vil jeg sige: Man kan aldrig vide, om der blandt poderne og podinderne sidder nogle, som får formet deres livssyn efter en lille tildragelse, en holdning, et engagement eller - som i mit tilfælde - en smuk gestus forenet med troen på, at den ikke var forgæves.

Brikker til en mosaik om de sidste 25 - 30 år

Erik Vestergaard Thomsen, skoleinspektør 1976 - 2005

Når man objektivt skal skildre en periode af en skoles historie, påtager man sig en næsten umulig opgave, da det ofte vil være påvirket af en egne oplevelser i den givne periode. Man er selvfølgelig præget af, hvad der optager en, og hvilke opgaver man har haft i den givne forbindelse, da det er det, der har sat sig i erindringen. Derfor vil læseren ofte undre sig over, hvorfor lige netop ”dette” er med, når ”hint” mangler.

Det kan desværre nok ikke være anderledes, men med denne erkendelse skal nedenstående ses som et forsøg på nøgternt at beskrive punkter i den udvikling, der står på skuldrene af de foregående 70 år, og som naturligvis også er en del af fundamentet for den fremtidige udvikling på Humlebæk skole.

I midten af halvfjerdserne var oliekrisens økonomiske følger endnu ikke slået igennem i det offentlige system, som oplevedes rimelig velfungerende, og budgetterne var ganske gode, så der ud over den daglige drift kunne skaffes midler til diverse anlægsarbejder.

Skolens bygninger var løbende blevet renoveret, udvidet og rimelig vedligeholdt, og det politiske udvalgs årlige tilsyn betød, at nogle af byrådets medlemmer ved selvsyn havde sikret sig, at man ved budgetforhandlingen vidste, hvad man talte om, når skolenævnets formand og skoleinspektøren kom og fremlagde skolens forslag for det kommende finansår, der dengang gik fra april til april.

Opdateringen efter udflytningen af elever til den nye nabo, Baunebjergskolen, havde indebåret, at mange smårum, samt et par nedlagte tjenesteboliger på skolen var blevet taget i brug til undervisningsformål m.v..

I midten af 70'erne kunne man rent bygningsmæssigt gøre status på denne måde:

Balkonen ved den gamle gymnastiksal havde ikke længere nogen anvendelse til det oprindelige formål, da aktiviteter, der havde publikum var flyttet til den ”nye” sal fra 50'erne.

Den var nogle år forinden blevet lagt sammen med den tidligere pedelboligs køkken, og her havde man fået et udmærket lokale til obs-funktionen, der imidlertid på dette tidspunkt var flyttet sammen med den øvrige specialundervisning, da ”Rosenkildes lejlighed” var blevet indrettet til såvel Obs. som klinikker for læsning og regning.

Erik Vestergaard Thomsen

Med færre elever var der blevet mere plads til en række funktioner, og skolebibliotek og lærerværelse havde fået næsten en hel fløj for sig selv med kun to klasselokaler nede i ”bunden” af gangen.

Nye undervisningsformer trængte sig på, og det tidligere fysiklokale var blevet omdannet til et sproglaboratorium, hvor halvdelen af elevboksene havde egne båndmaskiner, så eleverne havde mulighed for at arbejde aktivt med sproget via tale og lytte, mens man i den anden halvdel af boksene i starten kun kunne være med på en lytter via maskinen i lærerpulten. Dette blev ændret i 1977, så alle kunne arbejde aktivt med sprogindlæringen i hele sproglaboratoriet.

Lokalet blev i øvrigt gerne vist frem med nogen stolthed, og specielt lærerbordet var ganske imponerende. Det lignede nærmest styrepulten på en mindre jernbanestation, men i stedet for togene var det elevernes båndmaskiner, der var mulighed for at overskue og til dels også styre.

I budgettet for finansåret 1976/77 lå der en ”gave” i form af en pergola, der skulle opføres mellem kontoret og lærerværelset. Det blev absolut ikke den mest vellykkede tilføjelse til de gamle, meget fine bygninger og slet ikke en forbedring af æstetikken på stedet, men man kunne nu gå tørskoet fra kontoret til lærerværelset og sågar også den modsatte vej.

Ud over dette var vi nu kommet ind i en periode, hvor den samlede bygningsmasse ikke blev udvidet, men man koncentrerede sig om i de bestående bygninger, at finde ”overflødige” kvadratmeter, der kunne inddrages til andre gøremål end tidligere, og i denne periode skæres der ender af diverse gange for at gøre dem til aktive kvadratmeter.

Nye arbejdsformer kræver som nævnt ændringer, og biologilokalet, der stod som det havde gjort siden etableringen i 50’erne, krævede en fornyelse, men da der ikke var udsigt til, at bygningsmassen kunne udvides, blev det nødvendigt at indsætte nyt inventar inden for de gamle rammer. Dog kunne der skabes nogle få ”nye” kvadratmeter til faget ved at skære en større ende af gangen og her etablere depotrum med arkivskabe til feltmateriale o.l.

Lokalet blev ændret til et værksted med muligheder for mere laboratorielignende arbejdsformer, men de gamle fine samlinger af udstoppede dyr og andre præparater blev bevaret i de hidtidige skabe, der dog fik tilføjet et friskt pust gennem farvesætningen.

Senere i perioden var det skolens gamle køkken, der stod foran en renovering, der skulle bringe lokalet i overensstemmelse med de nye faglige krav i forbindelse med navne- og forhåbentlig også indholdsskiftet fra husgerning til hjemkundskab.

I 1976 blev endnu en tilbygning tilføjet skolen. Lærerne kunne nu gå tørskoet fra lærerværelse til kontor og klasseværelser, men det pyntede bestemt ikke på den smukke bygning fra 1907
Foto BSL.

I forbindelse med denne ombygning måtte vi konstatere, at vi nu var nået hen i en tid, hvor ændrede byggeregulativer o.l. medførte sikkerhedsmæssige og/eller miljø-mæssige krav til ændringerne, når man ville lave selv ret beherskede forandringer på de gamle bygninger, og det er da heldigvis i de fleste tilfælde et gode for brugerne, men også en omkostning for bygherren.

I forbindelse med hjemkundskabslokalet blev rumfordelingen ændret således, at de små birum, der bl.a. havde været anvendt som særlige vaskerum, et rum til barnepleje og et lærerrum, blev inddraget i et samlet stort lokale, der fremtrådte lyst og imødekommende. Som eksempler på de miljø og sikkerhedsmæssige ændringer kan nævnes et nyt ventilationssystem samt en brandtrappe, der skulle sikre en god flugtvej, hvis uheldet var ude.

I forbindelse med oprettelsen af børnehaveklasser rundt om i landets kommuner blev der også, ikke mindst som følge af samarbejdet med pædagogerne, etableret

forskellige samarbejds måder for at skabe de bedste overgange for eleverne, når de skulle ændre status fra børnehavebørn til skolebørn.

Inspireret af disse tiltag, tog fælleslærerrådets formand Ole Bergmann sammen med bl.a. skolelæge Per Thuesen initiativ til at skabe en fælleskommunal indskolingsprocedure i vores kommune, og det lykkedes at finde en form, der tillempet Humlebæk Skole har været grundlaget for det første forældresamarbejde med de ”nye forældre” frem til i dag.

Samarbejdet med daginstitutionerne har altid været godt omkring børnene generelt, men specielt relationen til børnehaverne har været med til at betrygge ikke bare eleverne i denne situation, men også forældre, der somme tider har været mere urolige for skiftet end børnene.

I begyndelsen af halvfjerdserne havde endnu en skolelov set dagens lys og den ajourførte de seneste års udvikling. Dette betød en afvikling af realeksamen, der i de

seneste år var blevet noget udvandet bl.a. gennem en ændring af optagelseskriterierne. Fra at være et lærer/skoleanliggende om en elev kunne optages i ”Realen” blev det nu en forældreafgørelse. Dette medførte, at ikke alle elever efterfølgende kunne klare realeksamens ”dumpekriterier”, hvorefter man i sin visdom for disse elever opfandt ”Realeksamen med fravalg af fag”, som der så skulle stå på eksamensbeviset. Dette indebar, at man kunne fravælge et fag til eksamen og slippe for at skulle have udregnet det belastende eksamensgennemsnit.

Afløseren af realeksamen blev en konstruktion, hvor eleverne i en række fag skulle vælge mellem grundkursus og udvidet kursus, med mindre skolen valgte at undlade kursusdelingen. Dette gav naturligvis en del debatter på forældremøderne, men snart blev undladelsen mere reglen end undtagelsen.

Man søgte også at skabe nogen kreativitet i afgangsklasserne gennem tilbud af valgfag. Der var naturligvis rammer inden for hvilke disse fag skulle bevæge sig, men som supplement til de rent boglige timer var det fag som formning, håndarbejde, foto, elektronik og drama, der var hovedstammen i tilbudet.

Valgholdene blev en del af skolens hverdag, hvor man i en periode gjorde meget for at give gode spændende tilbud, og foto blev et eksempel på, at tanken om, at den enkelte time var vigtig, slog igennem også i investeringerne til et nyt fotolokale. Den tidligere balkon ved den gamle gymnastiksal trådte ind i sin tredje alder, idet det efter sin obs-funktion blev ombygget til et lokale, hvor Frank Lauritsen i timerne gav de ældste elever inspiration og tekniske færdigheder, så de kunne udføre små fotografiske mesterværker.

Valgfagene havde en rimelig tilslutning og et nyt fag med konsekvenser på en række områder så dagens lys, nemlig EDB, der stort set afløste elektronikholdet.

Kreativiteten er ikke et entydigt begreb, så vi søgte om at måtte starte et valghold med overskriften, ”Lystfiskeri”. Dette blev afslået, men så søgte vi om et måtte oprette et hold i ”Marinebiologi”, og det blev godkendt. Fra første til anden ansøgning var der ikke sket ændringer i indholdsbeskrivelsen, så det hjalp åbenbart, da ”farven fik en anden lyd”.

Holdet blev i øvrigt en stor succes i en del år, hvor Benny Bau adskillige gange stod ved roret med sit hold.

Valgfagene måtte nødvendigvis ligge i ydertimer, og da det var et tilbud, eleverne kunne fravælge i årets løb, blev alternativet, at få tidligere fri, næsten umuligt at hamle

op med, så efterhånden blev valgfagene ikke så fremtrædende i skolens hverdag som de havde været i specielt 80'erne.

I forbindelse med skolens kreative udvikling, blev der satset på at etablere en bedre musikundervisning.

Lærere blev sendt på kursus, og der blev sat timer af til at etablere et skolekor, og trods mange begyndervanskeligheder blev der i denne periode grundlagt traditioner, som musicals og forårs- og efterårskoncerter.

Det var i øvrigt også i denne Bertel Hårder's første regeringstid de første kvalitetsundersøgelser blev foretaget, og Humlebæk Skole blev paradoksalt nok udvalgt til at rapportere om musiklærernes faglige kvalifikationer. Det viste sig, at flere års helt opdateret undervisning med gode undervisere på Lærerhøjskolen ikke kvalitetsmæssigt kunne stå mål med en ikke anvendt linieuddannelse fra seminariet flere årtier forud - efter ministeriets opfattelse. Vi fik aldrig svar på en påpegning af dette forhold, men kunne glæde os over, at det ikke kunne konstateres i praksis, hvor Pille Poulsen og Gitte Thomsen skabte en musikundervisning, der gav det resultat, at interessen for musikken steg, så den kommunale musikskole i disse år modtog et stigende antal elever fra Humlebæk Skole.

Selv om udbygningen af Humlebæk i hovedsagen havde fundet sted i distriktet omkring Baunebjergskolen, var der stadig et par ubebyggede arealer mellem jernbanen og Strandvejen nord for Lave skov. Udbygningen her skete omkring 1977 og gav anledning til et pres på nogle få årgange. Ved den lejlighed oplevede vi, hvor vanskeligt det kan være at forene en skoles professionalisme med forældrenes følelsesmæssige engagement, når to klasser skal deles til 3 nye på årgangen.

Skolen havde nemlig en klar opfattelse af, hvorledes man bedst kunne skabe funktionsduelige klasser, med en rimelig balance mellem de forskellige "kompetencer" der nu engang er i en børneflokk på mere end 20. Forældrene havde en lige så klar opfattelse af, hvad der skabte fortsat trivsel for deres poter i form af kammeratskaber og udvidet "forældresamarbejde".

Det var en vanskelig proces at forene alle synspunkter, og bølgerne gik højt, og det endte med flere forskellige løsninger, hvor der blev taget hensyn til specielle forhold i de enkelte klasser og årgange. Heldigvis satte bølgegangen ikke varige spor, og samarbejdet i den resterende skoletid om de berørte elever var ganske normal.

Placeringen af eleverne i de enkelte klasser har i øvrigt altid været noget, der har kunnet optage forældrene, hvilket også kunne mærkes ved dannelsen af børnehave-

klasser år efter år, og den stigende medleven fra forældrene kunne også give grobund for diverse myter. Eksempelvis var det i nogle år en opfattelse af, at formiddagsbørnene i børnehaveklassen var de roligste, men det var vist ikke nemt at konstatere.

Omkring 1980 var skolenævnet, som bestyrelsen hed på dette tidspunkt, ret aktive for at afholde arrangementer for forældrene, og derigennem skabe en form for fælles debatgrundlag for de pædagogiske debatter. Som eksempler på dette kan nævnes arrangementer med tidligere undervisningsminister Kresten Helveg Petersen, en meget engageret Gunvor Auken og psykolog Marcel Spielmann. Møderne var en

*Valgholdet i "marinebiolog" på fisketur med Benny Bau.
Foto valghold*

stor succes, hvis man kun måler ud fra den måde deltagerne oplevede aftenerne på. Hyggelige møder med megen deltagelse fra salen i en god fri debat. En af årsagerne til dette var måske, at møderne var noget af en fiasko, hvis man måler ud fra deltagerantallet, da kun ganske få af skolens forældre deltog. Dette medførte at motivationen for at stå for den slags arrangementer slap op, og foredrags- og debatmøderne blev afløst af en form for årsmøder uden udefra kommende foredragsholdere, men mere med interne debatter om små og store problemer som f. eks. skolevejen i umiddelbar nærhed af skolen. Det blev tilbagevendende stof i en del år og medførte da også løbende ændringer hen ad vejen, for til slut at ende med de trafikforhold, der kendes i dag.

Feature, tema og emneuger har været jævnligt tilbagevendende begivenheder i landets skoler i de sidste mange år, og oftest uden den store opmærksomhed ud over omtale i meget lokale dag- og navnlig ugeaviser. Skolens lærere og elever har knoklet og forældrene er blevet inddraget i at skaffe diverse materialer eller med adfærdsændringer i de små hjem, når temaerne var affald, genbrug eller sundhed. Når ugen var overstået og alle havde pustet ud, lagde støvets sig som oftest uden de større spor efter begivenhederne.

I et enkelt tilfælde i november 1984 fik begivenheden imidlertid så meget opmærksomhed, at det blev løftet op på politisk plan, idet klagesager over indholdet i "Fredsugen" satte os tilbage til indoktrineringsdebattens dage i midten af halvfjerdserne.

Sagen endte efter mange indlæg i den lokale ugepresse i byrådet i foråret 1985, og som et medlem udtrykte det: *"Hvor er det sørgeligt, at fred altid skal afstedkomme krig"*.

Byrådet fandt imidlertid ikke at kravet om alsidighed var tilsidesat, og et medlem ærgrede sig over, *"at byrådet nu diskuterer en sag, der hører under et skolenavn."*

Sagsbehandlingen på skolen gav anledning til en klage til Frederiksborg Amt, og her endte sagen ifølge lokalpressen med, at skolen blev tildelt en "næse", der aldrig kom frem, så skolens profil ændrede sig ikke så meget ved den lejlighed.

Kommunen deltog i 80'erne i Indenrigsministeriets frikommuneforsøg, der skulle skabe grundlaget for senere kommunale forandringer i landet. Det var næppe mærkbart i det daglige arbejde på skolerne, idet det mest rettede sig mod styrelsesvedtægterne. En enkelt foretæelse blev dog bemærket som noget meget specielt, idet skolebestyrelsesvalget i 1990 blev afviklet som en urafstemning med en meget høj stemmeprocent på 64.

Det, der således så ud til at være vejen til at skabe større opbakning omkring valget af forældre til skolens bestyrelse, blev alligevel en parentes, idet det ikke gav anledning til ændringer i forbindelse med skolebestyrelsesvalgene, da erfaringerne skulle omsættes til praksis.

Op gennem firserne og halvfemserne skete der en del ændringer i såvel undervisning som lokaleudnyttelse og indretning som følge af nye hjælpemidler.

Filmen blev f.eks. som medie afløst af video, og EDB kom til at spille en rolle i den daglige undervisning. Dette medførte med tiden, at skolebiblioteket fik nye funktioner og begrebet mediatek nærmede sig. Samtidig fik det en mere central rolle som formidler af alle undervisningsmaterialer så viceinspektøren fik en rolle som skoleleder, mens biblioteket blev central for såvel materialer som viden om disse.

Derfor indførte man Det Enstrengede undervisningsmiddelforsyning System – eller kort og godt DES.

DES ordningen skabte mulighed for, at der kunne etableres et mødelokale ved kontorerne, idet det bygningsmæssigt fik den konsekvens, at bogmagasinet blev nedlagt, og indholdet flyttet til det, der stadig var biblioteksgangen. Mødelokalet kunne bruges til det stigende antal møder, der blev en del af hverdagen for skolens folk.

Nok så vigtigt var det imidlertid, at lærerne nu ikke længere skulle skelne mellem taskebøger, klassesæt og andre materialer til undervisningen. Der blev et sted at finde midlerne til den daglige undervisning, og det man ikke selv havde, kunne man skaffe fra andre kilder som ”Amtscentralen” og øvrige skoler i kommunen.

Set på lidt længere sigt var det starten til en udvikling, der foreløbigt nåede sit mål med skolens sidste bygningsmæssige udvidelse, der blev taget i brug i 2003.

Forud for nødvendigheden af dette byggeri var gået en udvikling fra midten af 80'erne, hvor såvel ønsket om nye organisationsformer i undervisningen, som indførelsen af IT spillede væsentlige roller.

Fra den spæde start med en kommunal beslutning om indkøb af 8 datamaskiner pr. skole (det blev i praksis kun til 4) og frem til de helt store anskaffelse gennem leasing fik naturligvis også betydning for lokaleanvendelsen i disse år, og der måtte findes plads til at have maskiner stående tilgængeligt.

Til dette brug blev lokalet ved den gamle gymnastiksal første station under først Mogens Dams ledelse og senere med John Jæger ved roret. Da Commodore ikke længere var tilstrækkelige, måtte de skiftes ud til IBM-computere. Niels Quist kom til at stå for det endelige gennembrud af anvendelse af den nye teknik på Humlebæk Skole.

Lokalet blev for lille til formålet, og der måtte rykkes over i nærheden af ”Mediateket”, der nu var ved at være et faktum, hvilket medførte forbedrede lærerarbejdspladser og mødefaciliteter i det hidtidige datalokale.

Da også disse rammer blev for snærende, blev det nødvendigt at udvide skolen med endnu en tilbygning. Forbindelsegangen blev fjernet og erstattet af et nybygget pædagogisk servicecenter, der gav skolen det bygningsmæssige løft, der gjorde den nogenlunde tidssvarende til at løse de stillede opgaver.

I forbindelse med denne om- og tilbygning blev klassefløjene også omorganiserede, så de kom til at fremstå bedre egnede til den fleksible anvendelse, der krævedes for at skabe mere differentierede undervisningsformer. Der blev både hjemmearea-

ler og fællesarealer til de forskellige afsnit, man nu forsøgte at få skolen til at fungere med.

Den store ombygning indebar også, at man fik skabt nye rammer for den nyetablerede skolekantine, der i de nærmest foregående år var blevet skabt i den gamle mælkebod med de restaurerede grupperum på forbindelsesgangen. Kælderhalsen fra idrætspladsen blev udvidet betydeligt, idet hele arealet ud for det nye spisested ”Cafinen” blev bortgravet, og i den halvcirkelformede ”gryde” blev der etableret et amfiteater med udgang gennem store glasdøre fra skolens kantine.

I skoleloven fra 1958 var der i §21 indført en bestemmelse om, at der kunne dispenseres fra gældende regler i det, man dengang kaldte forsøgsøjemed, der som senere mere korrekt blev kaldt udvikling.

Folkeskolens Forsøgsråd blev flittigt frekventeret og det prægede i høj grad skoleudviklingen i Danmark i disse år. Og dermed også på Humlebæk Skole.

Der var forskellige måder at udnytte mulighederne på, og nogle steder blev det meget små områder af den samlede skole og lærerpersonale, der blev involveret i udviklingen, mens det på Humlebæk Skole var klart, at hele skolen skulle deltage i udviklingen.

Op gennem 70’erne og den første halvdel af 80’erne blev der sat fokus på undervisningssituationerne - på måden at lære på. Formanden for Danmarks Lærerforenings pædagogiske udvalg rejste rundt og proklamerede at ”enlærerens dage er talte.”

Overvejelserne om undervisningen gik i retning af at skabe forløb med fordybelsesmuligheder.

På Humlebæk Skole blev opmærksomheden rettet mod disse problemstillinger på lærernes pædagogiske dage i 1984-86.

Ønsket var at skabe en struktur, der tog sit udgangspunkt i den enkelte undervisningsopgave, der så skulle løses ud fra ønskerne om og troen på, at elevgruppe, tidsforbrug og lærerantal skulle tilpasses den givne opgave.

Man ønskede kort sagt at skabe bedre og større sammenhænge i hverdagen, da man ikke mente det komplicerede samfund altid kunne håndteres i tidsmæssige brudstykker af 45 minutter i et klasseværelse med 20 – 25 elever og en lærer ved tavlen.

Skolen valgte derfor med opstart i skoleåret 1987/88 at indlede et udviklingsarbejde, hvor arbejdet blev tilrettelagt på en måde, der åbnede for alternative arbejds-tilrettelæggelser i nogle perioder af året.

Skolen etablerede 8 uger, der blev kaldt faguger, og ind mellem disse lå nogle såkaldt normale uger, der var organiseret på det normale ugeskema, dog således at eleverne kunne have forskellige timetal i de enkelte fag i forskellige perioder.

Der blev givet dispensation fra såvel reglerne om timetalsplaner som tjenestetidsbestemmelserne, idet en arbejdsmæssig konsekvens af dette var, at lærerne kom til at arbejde efter en årsnorm i stedet for som tidligere en ugenorm. Dette viste sig at være temmelig fremsynet, idet alle landets lærere senere kom til at arbejde på denne måde.

Den igangsatte udvikling, der senere blev revideret, kom til at præge skolens daglige arbejde fremover.

I midten af halvfjerdserne var skolens tilbud til eleverne meget centralt styret. Man ønskede et ens tilbud til alle børnene, så udarbejdelsen af timetalsplanerne var så enkel. Man havde det samme timetal i et givent fag med en ens deletimeramme efter elevtal, uanset hvilke af kommunens dengang fire skoler man frekventerede. Dette betød, at normeringen gav sig selv. Tælle klasserne og eleverne i de enkelte klasser, tage tabellen og læse timetallet, læg det hele sammen og man havde normeringen. Kontrollen med at det hele gik rigtigt til bestod i, at man indberettede hele planlægningen inklusive diverse reduktioner for rettearbejde o.l. til amtsskolekonsulenten, der på decimaler kontrollerede, at alt var regnet rigtigt ud. Det hele blev skrevet på dertil udarbejdede skemaer med adskillige gennemslag til diverse myndigheder.

Lærerlønnen var således skolens drift uvedkommende, da alle overenskomstspørgsmål blev klaret fra rådhusets personaleafdeling.

Undertiden kan man blive så fascineret af nye hjælpemidler, at man er nødt til at finde på nye opgaver for at kunne anvende redskabet. Sådan kan det føles lidt med IT i administrationen.

Første opgave, der skulle løses, var indførelsen af et elektronisk regnskabssystem, der flyttede besværet med bogføringen fra pennen og papiret til tastaturet og skærmen. Det var en stor lettelse, og denne omlægning blev gennemført af Leif Andersen, der var blevet viceskoleinspektør sidst på året 1976.

Senere fulgte al planlægning og nye indberetningsformer til såvel kommune som ministerium, og al elevadministration og kommunikation ud og ind af huset blev til IT-rutiner.

Skoleledelsen gik fra at være de første blandt ligemænd til at være ledere, der deltog i vigtige møder om store og små problemer, så deres tid blandt dem, det

hele drejede sig om, eleverne, blev stadig mindre. I midten af 70'erne havde skoleinspektøren 5 ugentlige undervisningstimer og viceinspektøren 18 undervisningstimer. 25 år senere blev undervisningsforpligtigelsen i lederteamet klaret gennem få årlige vikartimer, når det brændte særligt på. Også på dette punkt har det været nødvendigt at følge med tiden, og sammen med den større normering til skoleledelse fulgte stadig flere opgaver, idet skolerne fik en øget frihed m.h.t. administration af såvel anvendelsen af undervisningstimerne som økonomien, men som følge deraf også en stigende indberetningspligt. Personaleadministrationen blev også i stadig større omfang klaret på skolens kontor, og den interne ressourceanvendelse på skolen krævede til stadighed overblik, idet forvandlingen fra enelærer til teamarbejde var ved at være tilendebragt.

I begyndelsen af 80'erne rejste DLF's repræsentanter - som tidligere nævnt - rundt i riget og bekendtgjorde, at enelærers dage var talte. Det var givet, at de nye tanker om en mere helhedsorienteret undervisning kunne få konsekvenser også for lærerne, og i forbindelse med et oplæg "Til eftertanke", der blev debatteret i lærerrådet i april 1985, skrev skolelederen: "De fremsatte ideer har naturligt nok taget deres udgangspunkt i elevernes undervisningssituation, men ideerne kan selvfølgelig ikke undgå at få afsmittende virkning på lærernes arbejdssituation. Det kan f.eks. blive nødvendigt at afvikle årsnormen i pukler. Det kan også være en fordel".

Et par år senere startede det udviklingsarbejde, der forudsatte teamdannelser for at kunne gennemføre fagugerne, og løbende har man derefter diskuteret, om teamdannelsen skulle være på langs eller på tværs. Man debatterede om afdelinger eller årgange var de bedste udgangspunkter for at skabe den bedste undervisning, og ud fra dette har man arbejdet sig frem til dagens teamdannelser, der nu er en indarbejdet selvfølgelighed. Strukturen kræver et meget stort kollegialt samarbejde, og det kræver meget tid og megen koordination mellem lærerne for at få denne ramme om undervisningens indhold til at fungere.

I de seneste år har skolen arbejdet meget bevidst med konsekvenserne af en globaliseret verden. Skolen deltog derfor i fælleseuropæiske konferencer og fik derigennem kontakt med skoler i andre lande, hvilket førte til et fællesprojekt, med skoler fra Tyskland, Norge, Italien, Tjekkiet og Holland.

Elever og lærere har engageret sig i dette med stor iver og det kan forventes, at dette initiativ også vil være baggrunden for et fortsat internationalt samarbejde i nye skolerelationer

Gennem et kvart århundrede sker der nogle ændringer i en institutions traditioner. Nogle bliver glemt, enten fordi de er passé, eller fordi ingen har kraft og styrke til at holde dem i hævd. Andre kommer til, fordi omstændighederne skaber dem. Pludselig er de en del af skolens årligt tilbagevendende begivenheder og noget som alle, der har deltaget, husker tilbage på med glæde. Dette gælder i høj grad for den årlige musical i 6. årgang. Oprindeligt et fredsskabende initiativ mellem to klasser på en årgang, der i den ”klassedelte” skole havde svært ved ikke at synes, at de andre var de dumme.

Andre kom som følge af lærerinitiativer ud fra meninger om, hvad der kunne være et godt supplement til den traditionelle undervisning, hvilket gælder for juleafslutningen i kirken, senere udbygget med krybbespil og de tidligere nævnte koncerter.

Enkelte traditioner blev skabt ud fra ønsket om at markere et fællesskab, hvilket bl.a. kom til udtryk gennem den årlige skovtur for hele skolen, som efterhånden fandt sin faste dag den næstsidste torsdag i skoleåret.

Ideerne og udførelse har været mange, og alt lige fra den store tur med damplokomotivet foran veterantoget til Dyrehaven og en cykeltur til stranden ved Nivå havn har været oplevelser, som mange elever har glædet sig over, ofte sammen med deres ”passere” eller dem, de passede, og nogle gange var der plads til lidt underholdning af gøglere, som vi oplevede ved cykelturene til Fredstoftens og til skoven ved Egebæksvang. Dagene har været mange og forskelligartede,

De enkelte klasser har naturligvis haft deres arrangementer, der har sat sig i hukommelsen på eleverne, som når to tidligere humlebæk-skolere, som de kalder sig, sender denne nostalgiske hilsen fra en ”Fællesfødselsdag på bakken:

”Man kender det. En årgang løber hurtigt op på mange elever. Det betyder også mange fødselsdage, som skal fejres. Derfor valgte vi en unik løsning – eller for os er den enestående, da den afrunder skoleåret med sådan et brag af et sommerritual. En fællesfødselsdag på Bakken.

Turen starter i Ulvedalene med en omgang rundbold og medbragte madpakker. Her sidder vi og hygger i en stund, indtil vi pakker sammen og bevæger os mod Bakken. Her er første stop billetkontoret, så vi alle kunne blive beriget med et turbånd. Andet stop: Bakke-isen. Det vakte altid jubel blandt eleverne, at lærerne spenderede en gammeldags isvaffel til hver elev. Derefter gik vi rundt og prøvede de forskellige forbystelser. Vi blev ved så lang tid, det var sjovt. Når aftenen begyndte at falde på, var det oftest tiden, hvor folk begyndte at vende snuderne hjemad. Disse begivenheder, der gentog sig år efter år, er hvad vi husker som vores lykkeligste tider med folkeskolen og vores gamle klasser. Vi håber meget på at andre har værnet om deres traditioner i deres tid, om ikke andet kan det være, denne historie kan inspirere til nogle hyggelige stunder.”

Initiativerne kunne også komme udefra og skabe tilbagevendende begivenheder, som f.eks. "motionsdagen", og her har lærerne som i forbindelse med de øvrige traditioner forsøgt at holde dem levende ved hele tiden på baggrund af den årlige evaluering at søge at skabe den form, der var mest passende for netop Humlebæk Skole.

Sidste skoledag har haft sin egen tradition med mange justeringer undervejs. Ofte har lærerne måtte tåle at blive konfronteret med de særheder, de i de foregående år havde udsat deres elever for, og elevernes kreativitet er på denne dag ofte blevet brugt helt ud til grænserne for, hvad de kunne få udfoldelse for tidligere.

Disse dage blev ofte imødeset med en vis spænding af nogle lærere, men når dagen var forbi, havde alle fået en god oplevelse i en rar og venlig atmosfære.

*Lærere optræder til skoleafslutning 1982 med scener fra den populære TV serie "Dallas".
Privat eje*

Opvarmning til den faste motionsdag fredag før efterårsferien. Dennis Østergård leder opvarmningen. Foto Mette Herdel

I dagligdagen opleves forandringerne oftest som ikke registrerbare, men når man ser tilbage kan man ud over de store markeringer ofte se mange forhold der er ændret. Alt efter temperament er det forskelligt hvad man ser som forandringer, for slet ikke at tale om den forskellighed der kan ligge i om det betragtes som forbedringer eller det modsatte.

Et er imidlertid givet. En skole er ikke og skal ikke være en statisk institution, hvor man kan vende tilbage til fortiden som om intet er sket. Selv om nogle forældre fra tid til anden har givet udtryk for, at de ønsker at finde skolen til deres børn på samme måde som den skole, de selv forlod, så ønsker alle, at skolen skal give lige netop deres børn det bedste afsæt, så de kan blive livsduelige mennesker i et givtigt samspil med andre i den tid de lever i.

Derfor kan man konstatere at skolen gennem 100 års store og små forandringer i et samspil mellem alle skolens interesser stadig er ung og tidssvarende.

*Borgmester John Hemming klipper snoren ved indvielsen af sidste tilbygning 4. oktober 2003.
Uge Nyt Foto Lene Vind*

Børnehaveklasserne på Humlebæk Skole - en idé bliver til virkelighed

Yvonn Arner, børnehaveklasserleder fra 1971

Yvonn Arner

August måned, 1971. Børnehaveklassen kommer til Humlebæk Skole

- et nyt pædagogisk tiltag i Fredensborg-Humlebæk Kommune ser dagens lys. Vi var fire pædagoger, der blev ansat samtidig i kommunen; to børnehaveklasseledere i Fredensborg og to i Humlebæk. Sidstnævnte var Bolette Bergmann og undertegnede.

Udstyret med 2 x 19.000 kr., gå-på-mod og en prikkende pionerånd, gik Bolette og jeg i gang med at indrette de to lokaler på Humlebæk Skole, der skulle huse de lokale børnehaveklassebørn. Valget faldt på Humlebæk Skole, eftersom Baunebjergskolen på daværende tidspunkt ikke havde plads til at huse det "nye" tiltag, Børnehaveklassen.

Således havde vi hver en "Humlebæk klasse" og en "Baunebjerg klasse" i det første spæde år.

På lærerværelset var beskeden klar: "... der findes ingen faste pladser". Alligevel syntes visse stole dog at have særligt "varme" sæder. Heldigvis fandt vi hurtigt frem til "vikarbordet".

Det varede da også et stykke tid, inden skoleinspektør Gelting fandt ud af, at det ikke var børnehaven, der var flyttet ind, men en børnehaveklasse!

"En børnehaveklasse, hvor undervisningen skal være med til at lægge fundamentet for skolens arbejde med elevernes alsidige personlige udvikling ved at give det enkelte barn udfordringer, der udvikler barnets nysgerrighed, videbegær og lyst til at lære og gør barnet fortrolig med skolen".

Det første år gik sin gang, og erfaringerne blev høstet. Bolette og jeg var enige om, at det ville være mest hensigtsmæssigt at være tilknyttet hver sin skole, og på Geltings kontor slog vi plat og krone. Jeg fik krone og blev dermed Humlebæk Skoles fremtidige børnehaveklasserleder.

At jeg havde heldet med mig den dag, synes jeg stadig, 36 år efter. Baunebjergskolen fik først plads til begge sine børnehaveklasser i 1975.

Som årene gik, udviklede vi os alle, og stadig flere ideer og tiltag kom til verden. Vores daværende skolepsykolog, Inger La Cour, præsenterede den gode idé at lade syvendeklasseeleverne passe og lege med børnehaveklassebørnene i spiseafdelingen. Således ville de nye elever opleve, at man ikke behøver være "bange" for de store elever, men at de er søde og sjove at lege med.

Denne ”passerordning” er siden da blevet en fast tradition. Jeg ved, at mange elever glæder sig til, at det endelig bliver deres tur til at være rollemodel for de kommende små elever. Vores fælles tur til Zoologisk Have er prikken over i’et.

Mange ting har ændret sig gennem årene. Indtil 1994 havde mine (igennem årene) altid engagerede assistenter og jeg en formiddagsklasse og en eftermiddagsklasse, ofte med én eller flere forældre deltagende i dagens aktiviteter. Forskellen på de to hold var, at det primært var hjemmegående husmødre, der havde deres børn på eftermiddagsholdet.

I takt med indførelsen af samordnet indskoling og det deraf øgede antal timer i børnehaveklassen, sløjfede man eftermiddagsklassen. I stedet blev der oprettet to børnehaveklasser, der mødte samtidig med skolens øvrige klasser - en ordning som vi kender den i dag.

Privilegierne ved at arbejde 36 år på samme skole er mange. Ét af dem er glæden ved at se mine gamle elever komme ind ad skoleporten som stolte forældre og således opleve anden generation af små nye ”guldklumper”.

Jeg vil slutte af med at ønske tillykke med de 100 år til ”min gamle skole”, med det klare ønske om, at der fortsat findes børnehaveklasser om 100 år, og at der fortsat er engagerede børnehaveklasselærere, der ønsker at give de små elever en god, tryk og lærerig skolestart.

*Yvonn i børnehaveklassen.
Foto Mette Herdel*

Da skolens pæne drenge fyrede den af

Martin Lidegaard, elev 1974 til 1983

Det var et stort kanonslag. Og tørt. Næsten ti centimeter langt, godt én i diameter. Overvintret i Mortens penallhus i umindelige tider. Overlevet både skolens kampagner mod fyrværkeri, tidens tand og utallige fristelser til at fyre det af. Og nu lå det så dér og lokkede. Især fordi skolen i mange uger havde været plaget af en håndfuld drenge fra de mindre klasser, der fyrede kassevis med kinesere af. Nu havde inspektøren meldt hårdt ud og sagt, det ville få konsekvenser næste gang. Fristende.

Jeg er bange for, at det var mig, der satte ord på tanken. ”Skal vi ikke fyre det af?”. Joachim og Morten var ikke svære at lokke, og i et pludseligt anfald af kådhed, der slet ikke passede til vores alder – vi var midt i niende klasse 1982 – slentrede vi rundt på skolen for at finde et passende gerningssted.

Der var en særlig frydefuldhed ved projektet. Vi var blevet nogle frygteligt pæne drenge. Lavede skoleblad, passede eksamen og flirtede med pigerne i stedet for at hive dem i håret. Det var som en lille udflugt tilbage til en vild fortid.

Måske var det derfor, at vores vandren endte ved lærerværelset. Hvor ellers? Det var spisefrikvarter, og man kunne høre en livlig snakken og mumlen inde i rummet. Øverst midt i døren var der et lille vindue af glas, og jeg kan huske, at det var svært at få kanonslaget til at balancere på kanten foran glasset. Lunt brændte hurtigt. Vi løb hurtigt.

Braget var øredøvende, og effekten endnu større. Glassplinter fløj gennem luften og resterne af den lille bombe satte et stort sort mærke i gulvets linoleum. Det var først på dette tidspunkt, at det gik op for os, hvad vi havde gjort. Mine hænder begyndte at ryste, og jeg kan stadig blive helt klam ved at tænke på, hvor galt det kunne være gået. Dengang blev vi blot grebet af panik for at blive taget og styrtede ud i skolegården, hvor vi straks løb ind i maven på gårdvagten:

”Så I, hvem det var?” spurgte han, uden ét sekund at overveje, at det kunne være de tre yndlinge fra skolebladet.

”Øh, ja, der løb vist nogle femte klasser den vej...” Utroligt han ikke fattede mistanke.

Resten af frikvarteret sad vi i en kælderskakt og afventede, at vi skulle blive kaldt ind over højttaleren, men intet skete. Lattede gik vi ind til timen, hvor kanonslaget

Martin Lidegaard

selvfølgelig var det helt store emne. Læreren fortalte, hvor forskrækkede lærerne var blevet, og hvor farligt det havde været. Jeg havde stadig svært ved at holde hænderne i ro. Så startede timen, og efter få minutter kom den ventede skratten fra højttaleren. Skoleinspektør Thomsens vrede fyldte lokalet. Nu var grænset nået. Hvis ikke synderne indfandt sig på hans kontor øjeblikkeligt, ville hele skolen blive forment adgang til skolens gange og være tvunget til at stå ude i skolegården hvert frikvarter.

Den sved. Vi kiggede på hinanden og konkluderede tavst. Der var ingen vej udenom. Jeg rakte hånden op, og læreren smilede venligt over brillerne.

”Øhrm, vi er nogle stykker, der lige bliver nødt til at gå et øjeblik.”

”Ja, selvfølgelig, Martin” skal du ud at tisse?”

”Nej, vi er nogen, der lige skal over til Thomsen”

”Nå, jamen, javel...” Så gik det op for hende, hvad jeg havde sagt, og tavst fulgte hun og hele klassen vores bodsgang mod døren. Der var fuldkommen stilhed på skolen. Ud gennem vinduer og døre kiggede elever og lærere ud på de tomme gange for at se, hvem der ville gå den lange vej til Thomsens kontor. Og den var lang. Vi bankede på og gik ind til Thomsen. Her plejede vi at få klap på skulderen og små bevillinger til at trykke vores skoleblad.

”Og hvad kan jeg så gøre for jer”, spurgte Thomsen venligt. ”Ja, øhrm, altså, det drejer sig om det dér kanonslag”

”Så I hvem der gjorde det”

”Ja, altså, i og for sig, det var faktisk os”

”Jer, der hvad?”

”Ja, altså, det med kanonslaget”

Jeg vil aldrig glemme det ansigtsudtryk, så længe jeg lever. Underkæben hang helt nede ved brystet, øjenbrynene blev hævet samtidig med øjnene trak sig sammen.

”Hvorfor?”, spurgte han. Vi trak på skuldrene, det var umuligt at forklare.

”Der kunne være kommet mennesker alvorligt til skade”

Vi nikkede og kiggede ned i jorden.

”Hvad skal jeg gøre ved det?”

Han slog ud med armene og sad længe og overvejede situationen

”Jamen, I er jo farlige at have gående rundt.” Han lød ikke overbevist.

”Så vi bliver nødt til at have jer siddende her uden for kontoret i de store frikvarterer i tre uger”.

Vi modtog straffen med lettelse. Ikke at det var let at forklare hjemme, eller at sanktionen gav nogen præventiv mening, men noget skulle der jo ske, og vi angrede faktisk.

I løbet af de tre uger fik vi oven i købet indrettet os helt hyggeligt. Godt nok konfiskerede Thomsen konsekvent vores spillekort, når han fik øje på dem, så vi endte med at spille krig med 17 kort. Og godt nok vidste sekretær Yde ikke helt, om hun skulle smile eller se stram ud, når vi troppede op til afsoning - men hun var mest tilbøjelig til det sidste.

Den sidste dag i vores civiliserede fængsel bagte vi kage om morgenen og inviterede hele klassen og lærerværelset til fest med chokolademælk foran kontoret. Den vidste Thomsen ikke helt, hvordan han skulle greje, men viceskoleinspektør Andersen spiste troligt et stykke kage. Og jeg tør godt vove den påstand, at der aldrig har været så meget liv i den lille gang foran kontoret som i dét frikvarter.

Jeg tænker tit tilbage på kanonlaget. Hvordan skolens personale egentlig håndterede, at tre pæne drenge pludselig gjorde noget så vanvittigt. Jeg synes faktisk de gjorde det godt. Konsekvent, men ordentligt. Gid der også bliver plads til det rum og den tillid til personalet i fremtidens folkeskole.

Elev, 1993 - 2003

Esben Berg Nielsen

Esben Berg Nielsen

Sidste skoledag

Iført klovnetøj, ternet sixpence og med en mere eller mindre ustemt guitar i hånden, står jeg og kigger ud igennem en lille revne i tæppet, hvor igennem jeg kan se hele skolen sidder spændte og venter på sidste del af 9. klassernes show, der traditionen tro afholdes sidste skoledag. ”Det er os nu!” råber jeg efter Mikkel, der kommer op ad trappen bag scenen med en øl i hånden. Imens Mikkel færdiggør sin øl, træder jeg ind på scenen og slår de første akkorder an. Mikkel kommer efterfølgende og synger med sin fløjlsbaryton ’Sådan nogle som os’. Han hiver sin dansklærer, Jette, op på scenen og byder hende på dans med en rose i hånden. I et væld af børneskrig, spotlights, barberskum og flødekarameletter aner jeg dog en lille tåre trille ned ad Jettes kind. I et split sekund ryger tanker og minder fra de sidste ti års skolegang ud og ind igennem hovedet, imens jeg ihærdigt prøver på ikke at spille forkert. Synet på skolegangen har ikke ændret sig fra sidste skoledag til nu. Man kan huske meget, og man har glemt meget. Jeg ser de ti år på Humlebæk Skole som et puslespil af oplevelser og minder, og af og til finder man én brik, der passer ind. Andre gange prøver man at finde nogle brikker, men i søgningen efter dem finder man nogle andre. Men alle disse brikker har været med til at forme livet på og omkring skolen. De ser egentlig ikke ud af meget, hvis man ser på dem enkeltvis, men i det store hele dannes et interessant billede. Sommerferien efter vi var stoppet på skolen fandt jeg en brik, der havde været savnet siden 1993.

Den savnede brik

Det var første skoledag på efterskolen. Første dag på en ny skole og sommerfuglene fløj vidt omkring – både udenfor og inde i maven. Ved første middag satte jeg mig ved mit bord og hilste på de tre andre, der nok var ligeså nervøse og spændte som jeg. Drengen ved min side, introducerede sig som Emil. Langsomt begyndte vi at snakke, og ganske naturligt fortæller man jo, hvor i landet man kommer fra. Emil fortalte, at han kom fra Silkeborg, men havde boet i Humlebæk, hvor han også havde gået i skole. ”Der bor jeg”, røg det ud af mig, overrasket over at jeg ikke var den eneste fra hjembyen blandt godt og vel 80 fynboer og jyder. Han beskrev skolegården:

”Jeg husker der var en stor sten ude i kanten, hvor der også var nogle hegn. Så var der et gyngestativ og nogle borge. Jeg husker ikke så meget, var kun et par måneder på skolen inden vi flyttede”. Inden Emil nåede at sige mere, ramte et billede mig med lynets hast. Mit klassebillede fra børnehaveklassen! Nu ser jeg Emil for mig sidde med grydehår, sweater og fregner på forreste række. I ti år har Emil været samtaleemne i klassen. Drengen, der altid spiste lange brød oppe i ribberne, når der var gymnastik. Drengen ingen rigtig husker, men heller ikke glemmer. Det var mærkeligt at sidde ved siden af en gammel ’klassekammerat’, som man ikke har set eller snakket med i ti år. Ét af livets små tilfældigheder med rødder i Humlebæk Skole. Endnu en brik til det store puslespil.

Pige/drengemøder

Skolen har været ramme for en menneskelig udvikling, både på godt og på ondt. Visse roller er næsten altid at finde i en klasse. Rollerne såvel som besidderne, ændres hele tiden. De fleste har gjort noget, de har fortrudt. Det har jeg i hvert fald.

*Elever på sidste skoledag 2003.
Privat eje*

I de senere år på Humlebæk Skole, begyndte vi at afholde nogle møder, hvor drengene og pigerne samledes hver for sig. Her var der lejlighed til at diskutere specifikke problemer eller, som mest gjort, tage en hyggelig drengesnak.

Hos drengene husker jeg, at vi altid gik over i et ledigt klasselokale, satte os i hjørnet og spurgte folk, om de havde noget på hjertet.

”Jeg har fået menstruation” sagde Frederik altid, hvilket han syntes var en glimrende start på mødet. Inden vi rigtig havde fået åbnet snakken, bankede det på døren, og en ’repræsentant’ fra pigegruppen trådte ind.

Hun ville meddele os, at de i pigemødet havde diskuteret drengenes barnlighed, og de syntes vi burde tage en snak om det. Lidt undrende kiggede vi på hinanden, og én spurgte:

”Hvad gør vi af barnlige ting?”

”I spiller fodbold”, sagde pigen, der straks blev mødt af en høj drengelatter, der tydeligvis bar præg af, at stemmens overgangsfase var trådt ind. Pigen blev rød i hovedet, rakte os tunge og lukkede døren. Med ét blev der lagt en dæmper på netop det stillede spørgsmål.

Men ikke alle møder var lige sjove. Der var engang, hvor pigerne tog nogle af os drenge, jeg i blandt, ind til dem. Det var med yderst nervøse skridt og en tøvende hånd, da jeg åbnede døren og satte mig midt i en cirkel med klassens piger rundt om. Jeg kunne se på deres ansigter, at noget virkelig skidt var i vente. En meteorregn af beskyldninger regnede nu ned over mig. Nogle yderst mindre sandsynlige end andre. Men, der var måske noget om det. Jeg var ikke den eneste, der var inde os pigerne. Os, der havde været i ’den varme stol’, mødtes bagefter og var alle i voldsomt vredt humør. Som alphahanner, der er blevet tilintetgjort, følte vi os så nedgjorte, at en gengæld måtte tages.

Vi ville gøre præcis hvad de havde gjort, og bad derfor en ganske uskyldig pige fra klassen om at komme ind til os, og sætte sig i midten af vores cirkel. Herefter begyndte vores meteorregn af beskyldninger, hvor absolut ingen var sande. Og vi vidste det.

Resultatet var en grædende pige blandt en pigeclike i opstandelse og en efterfølgende utrolig dårlig smag i munden.

Der er enkelte brikker man ikke er glade for, men de er med til at danne det endelige billede af Humlebæk Skole, og de skal med, hvis puslespillet skal gå op, selv i fortrydelsens slipstrøm.

De kom forbi – og gjorde en forskel

Poul Kragelund, lærer på skolen 1975 til 2006.

Inden for de seneste årtier har en række eksperter og personligheder lagt vejen forbi Humlebæk Skole. Og intet har været helt som før, når de drog videre. Skolen har fx haft længerevarende samarbejder med pædagogikprofessorerne **Karsten Schnack** og **Per Fibæk Laursen**, og dette samspil har haft afgørende betydning for gejsten, kvaliteten af undervisningen, skole-hjem-samarbejdet og informationsniveauet.

En række kunstnere har også kikket forbi og gjort indtryk. Den kronragede asfaltrotte, **Dan Turèll**, sneg sig således i startfirserne ned i nr. 52 sammen med venen, jazzmusikeren **Jan Kaspersen**. Aftalen med den sortklædte poet kom kun på plads, fordi skolen accepterede, at hans musikalske ven med leopardhuen fulgte med i købet. Og de to ”Sølvstjerner” fik stemningen i nr. 52 til at syde og boble. 120 unge mennesker og deres lærere overgav sig lige på stedet til Turèlls rablende ordstrøm og Kaspersens virtuose klaverspil. Pludselig stod det klart for enhver, at der er betydelig mere mellem himmel og stenbro end så mange andre steder. Og senere på dagen kunne de to kunstnere ses på værtshuset ”La Redo” på Torpenvej, hvor de vekslede en pæn del af hyren til sval, livgivende most og utallige små skarpe til næsen.

I sluthalvfemserne dukkede Turèll’s nutidsklon, forfatteren **Jens Blendstrup**, op på skolen, ledsaget af venen, forfatteren og anmelderen **Lars Bukdahl**. Og de to smågale skribenter fes rundt i nr. 52 i korte bukser og farvestrålende kostumer og leverede den mest rablende, uforudsigelige forestilling, der er set på stedet. Og deres løsslupne optræden satte hurtigt gang i diskussionerne. For hvad er kunst - og hvad er gøgl? Og *skal* der være en mening med galskaben, eller er sproget i sig selv et legetøj, der kan kastes rundt med?

Mindre grænsesøgende, men lige så spændende, var forfatteren og musikanmelderen **Klaus Lynggaard**, der på sin sædvanlige underspillede og selvironiske måde fortalte om baggrunden for sin ungdomsroman fra midtfirserne: ”Martin og Victoria”. Lynggaard tilbragte ungdomsårene på Kokkedal Skole, så han var næsten på hjemmebane og ramte da også helt ubesværet de unge lige i hjertekuglen – og forstanden.

Helt i centrum kom eleverne for alvor, da to meget forskellige forfatterværksteder løb af stabelen med et par års mellemrum. Først dukkede den muntre og sprog-

Poul Kragelund

*Dan Turell kom forbi og gjorde
en forskel. Privat*

glade igangsætter **Vagn Steen** op, og senere viste det poetiske ”søndagsbarn”, **Sten Kaalø**, sig på skolen. Vagn Steen fik eleverne til at skrive betagende brugslyrik, og han lokkede dem med i ”ordbyen” med sin frodige leg med ordspil og –billeder. Og han fik dem til at indse, at selv om man fanger fuglen, fanger man aldrig fuglens flugt! Også Kaalø serverede øjenåbnere på stribe. Og sammen med eleverne dansede han forårskåd hen ad Frederiksberg Allé for at omfavne sin elskede. Og eleverne digtede om årstider, himmel, jord og kys og klap. Og Kaalø brugte feje kneb, frække ord og små hemmeligheder, godt skjult i en sort kasse! Alt sammen dybt inspirerede, når unge poeter skal udklækkes. Og til sidst belønnede han den fagligt svageste elev med en fin, fin præmie, fordi knægten efter Kaalø’s mening havde skrevet dagens bedste digt. Så Kaalø viste sit format – både som digter og menneske!

Og præsten og forfatteren **Johannes Møllehave** satte sin særlige dagsorden, da han 14 dage forsinket mødte op og fortalte eleverne om ”Kærlighedens væsen”. Inden han tog hul på foredraget, opfordrede han hele forsamlingen til at råbe et rungende ØV! fordi han havde svigtet sin første aftale med skolen. Og da ØV’et klingede af, kastede Møllehave sig ellers ud i en 1½ timer lang, uafbrudt genfortælling af Dostojevskijs roman om ”Raskolnikov”. Fantastisk gjort! Ingen af de 120 unge tilstedeværende sagde en lyd – alle slugte helt uforbeholdent Møllehaves rablende, fascinerende fremstilling.

Alle personer, der er nævnt ovenfor, har - sammen med mange andre gode folk - bidraget til, at gøre Humlebæk Skole til noget særligt. For de har oplyst – og lyst op! Og de har pønset - vist ægte engagement! Og de har smittet elever og lærere og bidraget til at gøre en forskel. Og den forskel udvikles til stadighed og fornemmes af alle, der træder indenfor på skolen.

Tre generationer på Humlebæk skole

*Bent Niemeier, elev 1943 - 1951, Jan Niemeier, elev 1965 - 1975,
Katja Niemeier, elev 1985 - 1995*

Hvornår gik I i Humlebæk Skole?

Bent: Jeg gik i Humlebæk Skole i perioden 1943-1951. Jeg var ikke fyldt 7 år da jeg startede i skolen. Jeg skulle derfor afslutte skolen i en såkaldt 8. kl. Jeg gik sammen med 7. kl. det sidste år. Den eneste forskel var, at jeg i regning brugte 8. kl. regnebog.

Jan: Jeg gik i Humlebæk Skole fra 1965-1975. Som en af de sidste årgange gik vi i den niveaudelte skole, så vi var nogle der ”tog realen med”. 10 års skolegang sluttede efter 3. real med en realeksamen.

Katja: Jeg gik i Humlebæk Skole fra 1985-1995. Jeg begyndte dengang i 0.A(børnehaveklassen), efterfulgt af 9 gode år fra 1.-9. klasse. Vi var 2 klasser, der begyndte i 0.A og 0.B(rødderne).

Hvordan var det første møde med skolen?

Bent: Mit første møde med skolen var meget positivt. Her mødte jeg Frk. Rasmusen, som var utrolig, blid og behagelig. Hun fortalte om Niels Holgersens eventyrlige rejse, men hun lærte os også meget andet – hun var en fremragende lærer – vi var trygge og glade.

Jan: Jeg mødte skolen som en lille genert dreng, der kom direkte hjemme fra mors kødgryder. Uden nogen form for institutionserfaringer blev jeg, som de fleste andre, sendt direkte i første klasse. Hurtigt fandt jeg ud af, at der i skolen var lærere, der var godt forberedt på at tage sig af generte drenge, så der gik ikke længe, før jeg syntes skolen var et godt og trygt sted at være – for det meste.

Katja: Jeg husker, at vi alle mødte op på første skoledag med vores forældre i hånden i den lille skolegård. Masser af børn og nye indtryk faldt på plads, da vi blev delt i to grupper i hvert vores klasselokale. Og jeg mødte min nye klasse og vores to fantastiske børnehaveklasselærere, Norma og Yvonn, for første gang. En nævneværdig oplevelse fra børnehaveklassen var vores ”passere” fra 7. klasse, der kom i hvert frikvarter og hyggede, legede og fik os til at være trygge. Især når vi skulle igennem den store skolegård for at hente mælk til frokosten.

Bent Niemeier

Jan Niemeier

Katja Niemeier

Kan I huske nogle af jeres lærere?

Bent: Vi havde mange lærere – overlærer Kristiansen – som senere blev skoleinspektør. Lærer Larsen – K. Hansen (Madokaj blev han kaldt, fordi hans hus hed Mado) – lærer Nielsen, senere Rosenkilde (Muggermand).

Alle var specielle men gode lærere – jeg vil fremhæve en, som jeg havde et specielt godt forhold til.

Lærer Nielsen (Rosenkilde) (Muggermand)

Af en eller anden grund var han en lærer man turde 'drille'. Jeg var en af dem, der drillede – og det slap jeg ikke godt fra – eftersidning var straffen. Da jeg havde en byplads hos byens slagter, var det jo ikke så smart. Her viste lærer Rosenkilde sig som forhandlingens mand – 1 times eftersidning svarede til 3 slag af meterstokken

1. slag – behersket (kun lidt ondt i bagdelen)
2. slag – hårdt (lidt mere ondt i bagdelen)
3. slag – meget hårdt (meget ondt i bagdelen)

Første tur på budcyklen foregik stående.

Jeg havde ellers et glimrende forhold til lærer Rosenkilde. Jeg kunne godt lide ham – og han kunne lide mig, selv om han tit sagde – du er 'satans' til knægt. Lærer Rosenkilde var en opsøgende lærer. Ind imellem tog han på hjemmebesøg hos sine elever, for at se hvordan de havde det derhjemme.

Jan: Den nye unge lærerinde Kirsten Milling var den første af mange dansklærere, der skulle bringe mig og mine klassekammerater sikkert gennem skolelivets udfordringer. Kirsten Dencker var vores andet sikre holdepunkt. Fru Dencker var vores både rare og skrappe regnelærer eller matematiklærer, som det efterhånden kom til at hedde. Mængdelæren gjorde i disse år sit indtog, og mine forældre måtte en anelse forvirrede sidde og svede sammen med mig, over de besynderlige lektier jeg kom hjem med.

Efterhånden som årene gik, bredte viften af skolens lærere sig ud. Overlærer Kaj Hansen, som min far omtalte som Madokaj, blev i min tid kaldt Ludokaj. Vi vidste ikke, at hans hus hed Mado. Jeg husker ham som en meget rar, ældre lærer, der i kraft af sin statur og myndighed repræsenterede den gamle, lidt formelle del af lærergruppen. En væsentlig del af geografiundervisningen med lærer Hansen bestod af fortælling og lysbilledfremvisning fra hans ferieture i den store verden. Ludokaj var selv med på alle billeder, så på den måde optrådte han som vores egen udgave af TV's David Attenborough.

Lærer Rosenkilde (Muggermand) kørte på sidste vers. Han brillerede til det sidste med at plante skoleelever på sløjdlokalets høvlebænke og fortælle dem historien om lille Claus og store Claus.

Senere havde jeg Benny Bau i dansk og Tage Hansen i tysk. De to underviste indtil for få år siden stadig på skolen. Knud Petersen fra Skolebakken var min rare men også lidt ekcentriske engelsklærer og Leif Andersen, min forgænger som viceinspektør, havde jeg i matematik

Udover de gamle kendinge blev skolen præget af at nye lærerkræfter, Tom Brandt, Peter Ib Nielsen og Mogens Dam, kom til. Man kunne endda kalde dem ved deres fornavn. Det var ikke så tosset!

Katja: Jeg vil gribe bolden fra min far og tilstå, at jeg på mange af mine lærere ikke engang husker deres efternavne (vi brugte dem kun sjældent.)

Jeg vil begynde med vores klasselærer Sif (Blume), som introducerede os til det danske sprog. Hun var der altid for os, når skolen blev for stor en verden. Hun gav tryghed og ro og en god start på det at gå i skole. Niels (Quist) var også en af de første, der mødte os med sit sjove grin og matematik på skemaet. Så begyndte den virkelige verden og flere kom til. Tom (Brandt) tog sig af sløjdtimerne, Elisabeth (Mortensen) kunne tysk, vi gad bare ikke altid høre efter. Pille var altid glad. Hun lærte os både at male og at sy vores egne badedragter, når vi altså havde fået vores sy-maskinekørekort. Niels blev vores engelsklærer i de større klasser og Kristian (Jacobsen) vores matematiklærer. Computeren kom til, og vi skulle lære at åbne i DOS og skrive breve til vores pennevenner på engelsk. Det fangede ikke rigtig min interesse med de computere, så i mange år sneg jeg mig udenom ved at sige, at jeg fik ondt i hovedet af at sidde foran skærmen. Den ville nok ikke gå i dag.

Hartvig, den lille hyggelige mand, førte os ind i fysikkens og matematikkens verden. Han kunne være noget så glad, men puha, når han blev sur..... En lille historie om gamle dage var han altid god for. Han var nok det tætteste, jeg kom på, hvordan det var at gå i skole i min farfars tid, hvad disciplin og historier angik. Birgitte (Geilager) blev vores klasselærer. Hun var både sød og rar, men også en vi havde respekt for på den gode måde. Sammen med Poul (Kragelund) rustede hun os til fremtiden og lærte os at arbejde projektorienteret. Poul må jeg ikke glemme. Han var en ener og en lærer, der brændte for det han lavede. Det var umuligt ikke at blive fascineret af hans person og hans historier om København, som jeg ved han stadig underholder med i privat regi.

Hvordan var disciplinen i jeres skoletid?

Bent: Streng men hele tiden med en undertone af omsorg og kærlighed til eleverne.

Afstraffelsen var lussinger, eftersidninger, slag med meterstokken og meget sjældent spanskrør.

Lærer Kaj Hansen var fast gårdvagt – han gik gennem skolegården med sin madkasse – og intet undgik hans opmærksomhed.

Når man havde 'dummet' sig – det skete jo – så var afstraffelsen klar.

Man blev kaldt hen til ham – Derefter blev man løftet højt op – så slap han og inden man nåede jorden, havde man fået en ordentlig lussing.

Det skal understreges, at selvom der faldt lidt øretæver af og til, så var det altid rimeligt retfærdigt.

Jan: Disciplinen i min skoletid havde mange ansigter. Ungdomsoprørets kamp mod autoriteter satte sig tydelige spor også på Humlebæk Skole. Der udspillede sig en til tider voldsom værdikamp mellem de gamle lidt autoritære lærere og de nye lærere, der troede på, at en mere åben og tillidsfuld tilgang til eleverne var vejen frem. For nogle af lærerne foregik kampen i dem selv. Det forekom os til tider, at vi var vidner til store personlighedsforandringer. En forandring vi undrede os over, men samtidig glædede os ved. At vi elever ikke altid forstod at honorere den nye åbenhed må vel tilskrives, at forandringer er lette at indføre, men svære at udføre.

Fysisk afstraffelse blev afskaffet, før jeg var gammel nok til at få del i øretæverne. Jeg kunne ikke, som min far, veksle en eftersidning til 3 slag med meterstokken. Hvis en lærer af gammel vane "kom til" at slå en elev, blev der en farlig ballade, så det holdt hurtigt op. Sjovt nok viste det sig, at forbudet mod fysisk afstraffelse ingen betydning havde for respekten for lærerne. De lærere, vi ikke havde respekt for, var der heller ikke respekt for dengang de slog, og de lærere, vi havde respekt for, havde ikke brug for at slå.

I min skoletid var "skæld-ud", "at blive sat udenfor døren", "OBS'en" og "eftersidning hos de ældre klasser" de mest almindelige sanktioner.

Katja: Disciplin var der nok stadig, den var nok bare ikke så synlig i min tid. Jeg tror ikke, disciplin blev tilskrevet så meget værdi som før. Jeg gætter på, at lærerne i et eller andet omfang var kommet frem til, at andet havde større betydning. OBS'en fandtes stadig, men blev kun sjældent brugt. Og ja, et par frække elever har sikkert også været sendt uden for døren et par gange.

Kan I huske noget særligt fra undervisningen?

Bent: Lærer Larsen var min lærer i gymnastik. Jeg husker, at han tog sin jakke af og afslørede, at han gik med ærmeholdere. Vi startede ofte med at gå rundt i salen, hvor vi sang: Det er så godt, at ha' ryggen rank og hovedet løftet og gangen let – da går vi så frit gennem verden

Jeg var meget glad for gymnastiktimerne, og selvom lærer Larsen ikke var særlig gymnastisk, lærte han os meget, og den årlige gymnastikopvisning var altid meget populær.

Jan: Når jeg tænker tilbage på undervisningen i min skoletid, dukker mindet om et lille job-swap ofte først op. Palle Fuchs Overby, vores lærer i orientering i 2. real, havde udover sin interesse for film også en brændende interesse for musik. Han havde netop hørt Svantes viser med Benny Andersen og Poul Dissing på den lokale Sletten Kro. Vores glimrende dansklærer Benny Bau havde en brændende interesse for biologi og havde netop udgivet en bog om arvelighedslære. Til stor glæde for os elever gjorde de det eneste rigtige. De byttede fag for et stykke tid. Vores orienteringslærer bød nu pludselig på engageret undervisning i lyrik og visesang på baggrund af nogle selvgjorte live-optagelser på den båndoptager, han altid havde på sig. I samme periode udklækkede vi bananfluer i massevis sammen med vores dansklærer. Vi undersøgte deres arvelige egenskaber og lærte om gener, mutationer og meget andet.

For mig har det siden stået som et lysende eksempel på, hvor meget det betyder, at lærere underviser i det, de brænder for.

Katja: I denne sammenhæng er det oplagt at nævne, hvordan vi i en temauge havde ”Skolen i gamle dage” på skemaet. Jeg kan ikke huske alt i detaljer, men jeg har en fornemmelse af, at jeg ved lidt om, hvordan det var for min farfar at gå i skole. For os var det sjovt at blive sendt tilbage i tiden med disciplin og læren om afstraffelse, gamle mælkeflasker og uniformer. Selv det at skulle rejse sig, når vi skulle svare på et spørgsmål i timerne, og synge morgensang var sjovt. Men jeg kan kun sige, at jeg er glad for, at det kun varede en uge for vores vedkommende

Hvad er det bedste du har oplevet på skolen?

Bent: Det bedste jeg har oplevet på skolen er meget svært at beskrive.

I modsætning til mange andre var jeg meget glad for min skoletid.

Jeg vil fremhæve lærernes fortælleglæde – Jeg blev virkelig beriget af alle de historier, der blev fortalt – både fra deres eget liv og fra noget, de havde læst sig til.

Jeg havde selv en drøm, om at blive lærer på skolen – en drøm som senere blev opfyldt af min søn.

Set i bakspejlet føler jeg, at skolen gav mig et godt fundament for at klare mig godt i samfundet.

Jan: Som min far havde jeg en rigtig god skoletid. Åbenbart så god, at jeg ikke tøvede med at vende tilbage som lærer, da chancen bød sig. Jeg har altid sat pris på, at jeg har gået i den lokale skole sammen med mine kammerater. (Nu var der kun den ene, så valget var ikke så svært). For mig var skolen meget andet end undervisning. Det var vejen til og fra skole, (fra skole tog ofte timevis), Det var kammerater, bedste venner og kærester. Det var kamp for retfærdighed, når de store havde taget bolden i frikvarteret. Det var lejrskoler, ekskursioner og idrætsturneringer. Skolen var også fritid, for på skolen holdt den lokale fodboldklub til - og der var kamp på skolebanen om søndagen. I bagklogskabens lys tror jeg, at det bedste jeg har oplevet på skolen var følelsen af, at være en del af et meningsfyldt fællesskab.

Katja: Jeg kan ikke nævne en ting alene. Jeg har rigtig mange gode minder fra Humlebæk Skole både hvad angår undervisning, frikvarterer i skolegården med squareball, skoleteater i lokale 52, boden hvor vi købte frokost og selvfølgelig alle mine skolekammerater. Mange af de elever, der gik på skolen i samme periode, ser jeg stadig i byen. På en eller anden måde binder Humlebæk Skole os sammen, fører os lidt tilbage i tiden, og får os for en kort stund til at glemme, at vi selv er blevet forældre til nogle små bavianer, krudtugler og prinsesser. Og hvem ved, måske sætter vores børn snart deres ben i skolegården på Humlebæk Skole for første gang.

100 år - og fuld af liv

Af Frank Jensen, skoleleder på Humlebæk Skole

Da jeg den 1. maj 2005 startede i min nye stilling som skoleleder på Humlebæk skole og skulle finde mig tilrette, gav jeg mig selv tid til med min ny erhvervede titel og min ny erhvervede nøgle, der kunne åbne alle døre, at gå på opdagelse i skolens kringelkroge. Jeg fandt mange minder fra skolegangen på Humlebæk skole heriblandt gamle skolebøger, skolepulte, filmapparater, væve, symaskiner og andre pædagogiske redskaber, som var tidstypisk for forskellige perioder i skolens historie. Spændende ting ud fra en historisk betragtning, men pædagogisk forældede set med nutidens øjne. Disse pædagogiske redskaber, den pædagogiske litteratur og de gamle skolemøbler var imidlertid udtryk for nytænkning og fremskridt, da de blev indkøbt for mange år siden. Disse gamle pædagogiske redskaber er et vidnesbyrd om, at Humlebæk skole er en skole, der gennem hele sin historie har været bevidst om, at skolen skal afspejle det samfund og den tid, den er en del af. Således også i dag. Folkeskolen står over for mange udfordringer, og på Humlebæk skole er vi klar til at kaste os over disse udfordringer.

Globaliseringen

Den største forandring gennem de senere år er først og fremmest den øgede globalisering. Før skulle skolen tilpasse sig og uddanne til det danske samfund. Det skal vi fortsat, men vi er nu også en del af det internationale samfund, og den danske folkeskole deltager derfor også i internationale sammenligninger, når det gælder skolernes resultater. Det er en ny virkelighed, men på Humlebæk skole tager vi udfordringen op. Vi har derfor gennem en årrække haft internationale samarbejder med forskellige skoler i Europa for at skabe kontakt og udveksle erfaringer på tværs af landegrænser. Senest har sidste års 9. årgang haft et samarbejde med skoler fra Holland, Tjekkiet, Tyskland, Italien og Norge. Et samarbejde på tværs af landegrænser med høj faglighed, og kulturel forståelse som nøgleord, som blev afsluttet med en udstilling på Humlebæk skole med deltagelse af lærere og elever fra ovenstående lande. Det var en meget flot udstilling, og besøgende fra div. internationale foreninger var meget imponerede og havde meget ros til overs for den kvalitet og kreativitet, som var blevet udvist i projektet.

Frank Jensen

Skolens resultater

De internationale sammenligninger sætter stor fokus på fagligheden, eller det er vel mere rigtigt at sige de faglige resultater. Også her er vi i gang med at skærpe vores profil. Vi har blandt andet besluttet, at eleverne i udskolingen skal udgive en publikation med egne noveller, digte og malerier en gang i løbet af udskolingsforløbet, vi har en fri selvvalgt opgave, hvor den enkelte elev får mulighed for at fordybe sig i et fagligt emne. I naturfagene, som er et nationalt fokusområde, har vi indkøbt et robotlaboratorium, hvor vores elever får lejlighed til at stifte bekendtskab med programmering af robotter. Vi har i forbindelse med næste skoleår tilmeldt en årgang til en landsdækkende konkurrence i robotprogrammering. Vi tilbyder også vores bedste elever i fysik/kemi ekstra udfordringer i et samarbejde med Eksperimentariet uden for normal skoletid blot for at nævne nogle af tiltagene på det faglige område. Ligeledes vil vi i de kommende år afsøge diverse pædagogiske undersøgelser med henblik på at afklare hvilke faktorer, der har betydning for elevernes resultater og justere vores praksis derefter.

Samarbejde og dialog

En anden udfordring er at skabe gode og frugtbare samarbejdsrelationer mellem skole og hjem. For få år siden passede skolen sit og forældrene deres. Sådan er det ikke mere. På Humlebæk skole er åbenhed og dialog derfor nøgleord i vores forsøg på at skabe en rigtig god skole. Det burde være let at samarbejde, da vi jo alle vil børnenes bedste, men i praksis er det ikke altid lige nemt, da vi kan have forskellige forventninger til hinanden. Det er derfor skolens mål, at vi bliver bedre til at afstemme de gensidige forventninger, vi har til hinanden. Vi har derfor lavet en ny hjemmeside med mange oplysninger og redskaber til et godt skole-hjemsamarbejde. En vigtig forudsætning for et godt skole- hjemssamarbejde er en gensidig respekt for hinanden for de forskellige roller, vi har som forældre og skole. Lærernes autoritet er i disse år blevet mindre, blandt andet som følge af den negative omtale i medier og blandt

*Undervisning og leg på skolen
i 2007
Foto Mette Herdel*

politikere. At autoriteter nedbrydes er godt. Det er imidlertid vigtigt, at det erstattes af respekt for det at lære noget og for lærerens arbejde. Det er en fælles opgave for forældre og skole at værne om denne respekt, ellers når vi ikke vores mål. Det gode samarbejde fremmer børnenes udvikling og faglige dygtighed, nedsætter risikoen for mobning og skaber trivsel for børn og voksne. Vi arbejder derfor målrettet på at skabe rammer og redskaber for dette samarbejde. Vores forventningsfolder og arbejdet med elevplaner er eksempler på dette arbejde. Et andet tiltag med henblik på at fremme dialogen mellem skole og hjem er vores arbejde på at udvikle skole-hjem samtalen. Det har været forsøgt på enkelte årgange og forsøges nu på flere årgange i udskoling. Arbejdet har været understøttet af Danmarks Pædagogiske Universitet og er netop afsluttet med udgivelsen af en bog med titlen: *"Eleve-team som kerumtap – også for skole-hjem-samarbejdet"*, skrevet af Krista Poulsen, Poul Kragelund, Jan Niemeier og Per Fibæk Laursen. I beskrivelsen af bogen hedder det: *"forfatterne går helt nye veje i skole-hjem-samarbejdet. Med engagement og humor beskrives udviklingsforløb og modellerne, så læserne må overgive sig – her er en bredere tilgang til udvikling, end de nationale test lægger op til... her er en relevant platform for kvalitetsrapportering..."*. Et flot stykke arbejde udført af medarbejdere på Humlebæk skole, som vi er stolte af på skolen, og som skaber debat og overvejelse på skoler landet over.

Nye rammer om undervisningen

Klassen har gennem århundreder dannet rammen om undervisningen. Vi har i takt med de stigende krav til undervisningsdifferentiering og mere målrettet brug af vores resurser arbejdet med *årgangsundervisningen* som ramme. Det betyder ikke at klassebegrebet ikke længere eksisterer på Humlebæk skole men kort fortalt, at vi har et meget tæt samarbejde mellem alle klasser på en årgang, hvor udgangspunktet er årgangen og ikke klassen, når vi planlægger årets gang. Vi har efter mange års forsøg med årgangsundervisningen nu en færdig model for årgangssamarbejdet, som er skolens pædagogiske ramme for alle på skolen.

De fysiske rammer

Sidst men ikke mindst bærer skolens bygninger præg af at fylde 100 år. Skolen trænger til en grundig reovering. For nogle år siden fik skolen et tiltrængt løft for de penge politikerne satte af til skolernes reovering i form af et pædagogisk center, en kantine og amfiteater. Sidste år fik vi bevilget udskiftning af alle døre og vinduer

på skolen. Det var dejligt. Vi har også selv sat mange penge af til vedligehold af skolens bygninger først og fremmest til maling og udskiftning af skolens gulve. Det har blandt andet betydet, at ”Salen” (nr. 52) og skolens kontorer har fået et tiltrængt løft. Vi har netop søgt om midler til renovering og indretning af fysik og kemi lokalet samt det nyoprettede natur og teknik lokale, som vi har taget i brug i dette skoleår. Der sker således også på det område fremskridt i forsøget på at tilpasse den gamle hyggelige skole til de nye tider. Vi internt på skolen prioriterer de midler, vi kan, men er også afhængige af politisk velvilje for at kunne stå med en moderne skole, der er tidssvarende i forhold til de pædagogiske udfordringer, vi står over for.

Grundlaget

Humblebæk skole har således taget hul på en række af de udfordringer, vi står over for. I vores arbejde med løbende at udvikle skolen har vi nogle overordnede mål, som angiver retningen for os. Det er

- Den enkelte elevs udvikling af personlige og faglige kompetencer
- At skabe glæde ved læring
- Tryghed og trivsel for alle.

Med dette som udgangspunkt er vi klar til at ruste børnene på Humlebæk skole til fremtiden.

Mellem tradition og udvikling

På min før omtalte rundtur på skolen fandt jeg også fotografier fra gamle skolekomedier. Skolekomedien er stadig en tradition på Humlebæk skole, men i dag er det en musical, der opføres af 6. årgang. Det er et godt billede på Humlebæk skole. Vi elsker traditioner, men fornyr os også løbende og tilpasser os nye tider og nye krav. Vi har mange traditioner på skolen. Lucia-optog - krybbespil i kirken - 2 årlige koncerter, hvor elever fra alle årgange synger og spiller - den årlige fodboldturnering afholdt af elevrådet - elevrådet, der afholder julefrokost for de mindste - skolens årlige skovtur og den årlige musical er nogle af de mange traditioner, vi har på Humlebæk skole. Vi værner om disse traditioner, for traditioner skaber tilhørsforhold og fælles identitet. Det er med til at binde skolen sammen. Vi vil på skuldrene af disse traditioner fortsat søge nye veje i vores arbejde med at skabe god skole med behørig respekt for de erfaringer, der er skabt gennem 100 år. Humlebæk skole er således stadig fuld af liv og er klar til at møde de udfordringer, de næste 100 år vil bringe.

Litteratur og kilder.

”Humblebæk skole 1907 - 1982”, hefte fra skolens 75 års jubilæum

”Om skolejorden på Skolebakken”

Asger Schmelling ”Slettens skole i forrige århundrede” udklip fra AVISEN i Fredensborg-Humblebæk fra onsdag d. 22. november 1967 og frem.

Asger Schmelling: ”Fra en landsbyskole i forrige århundrede” Frederiksborg amts årbog 1967 s. 65 til 99.

Avertissementstidende for Fredensborg og omegn 15. maj 1907

Avisen Nordsjælland

Diverse skoleblade fra Humlebæk skole

Frederiksborg amtsavis

HB 50 år Humlebæk boldklub 1937 - 1987

Interview med Gerda Kristiansen 1991. Afskrift på Humlebæk bibliotek

Kristian Kristiansen: ”Glimt fra besættelsesårene”, artikel i Årsskrift 1983, Fredensborg – Humlebæk lokalhistoriske forening.

Lokalavisen

Lokalavisen Uge Nyt

Læg om Humlebæk skole, Lokalhistorisk arkiv på Humlebæk bibliotek

Lærerlønninger ca. 1905 ved Sletten og Daugløkke skoler

Niels – Jørgen Pedersen ”Det gamle Sletten illustreret med postkort” s.8 og 9

Nordsjællands Venstreblad

Protokoller, Undervisningsplaner, skoleplaner fra Humlebæk skole

Skolekomedie på Sletten kro 29. januar 1939, notat Gerda Kristiansen 1980

Årsberetninger fra Humlebæk skole: 1942 – 1944 og 1948 – 1964

Vi ønsker Humlebæk skole tillykke med

100 år

den 29. november 2007

Birgitte Kirkegaard	Skolebestyrelsen ved Humlebæk skole:
Bo Hilsted	Tine Keiser-Nielsen
Carsten og Helle Ekelund	Lise Bonde
Jan Niemeier	Jytte Brüggermann Jürs
Finn Kromose	Birgitte Geilager
Kirstine og Hans Emborg Bünemann	Siri Frisinette
Leo Bresseon	Stephan Green Löve
Nicolaj Hartbøl Eskesen	Jesper Norsk
Sebastian Hartbøll Eskesen	Peter Krarup
Nina Parnow	Michael Juul Holm
Dorte Kristiansen	Emil Madsen
Henriette Mai Nielsen	Jan "Mose" Nielsen
Helene Marie Nielsen	Kirsten Buschardt
Thomas Helmgård Kristiansen	Buschardt Byg og Renovering
Nanna Kirstine Dahl Pedersen	Lene og Bent Skov Larsen
Ida Cæcilie Flinch Kristiansen	Familien Löve
Anders Kristiansen Nørskov Villiam	Annette og Sophie Krøjgaard
Jacob Kristiansen Nørskov Villiam	Scanconnect v. Niels Chemnitz
Susser Feit Due og Claus Johan Due	Jette og Benny Bau
Dahl Coster Invest	Humlebæk grundejerforening
Flemming og Lis Søgaard	Find Christensen
Anne Marie Tidemann	Garmester Erik B. Olsen
Kamilla Korsgaard og Jesper Wadum Nielsen	Svend og Heidi Ølgaard

Skolens sang

Mel: Hvor smiler fager den danske kyst

Denne sang er sunget på skolen til adskillige afslutninger. Skrevet omkring 1960

En lille skole jeg var engang
for næppe to snes år tilbage.
Jeg hører endnu den fjerne klang
af barnestemmer fra svundne dage,
et kor af latter og munter skæmt
og drillerier, som længst er glemte.

Her kom de til mig hvert år på ny,
forventningsfulde med øjne klare,
en satte næsen så højt i sky,
en anden kæmped' med gråden bare.
- Som store snart gik de fra mig bort,
så lang en tid vel – og dog så kort.

For mig var Humlebæk ret tilpas,
men snæver blev mig den gamle trøje,
og snart på fiskernes stejleplads
jeg strakte ud mine nye fløje,
for børneskaren et samlingssted,
som flokken voksed' jeg voksed' med.

Her skoledagene travle går,
for der er meget, som børn må lære.
Man grammatikken man let forstår,
og regnestykker kan være svære,
men når det ringer til frikvarter,
kun glade smil i min gård jeg ser.

Nu er til ende den strenge tørt,
eksamenspresset har varet længe.
I drager ud og er somrens' børn,
dens muntre piger og raske drenge.
Og Danmark er jo et sommerland,
Der venter på jer med skov og strand.

Så lukker skolen i dag sin dør,
Og mine stuer står tyste, tomme.
Jeg ved I kommer, men ikke før
den glade ferietid er omme.
I dag jeg siger: Farvel min ven.
Men når vi mødes: Vel mødt igen.

Kr. Kristiansen

Elever og personale i amfiteatret